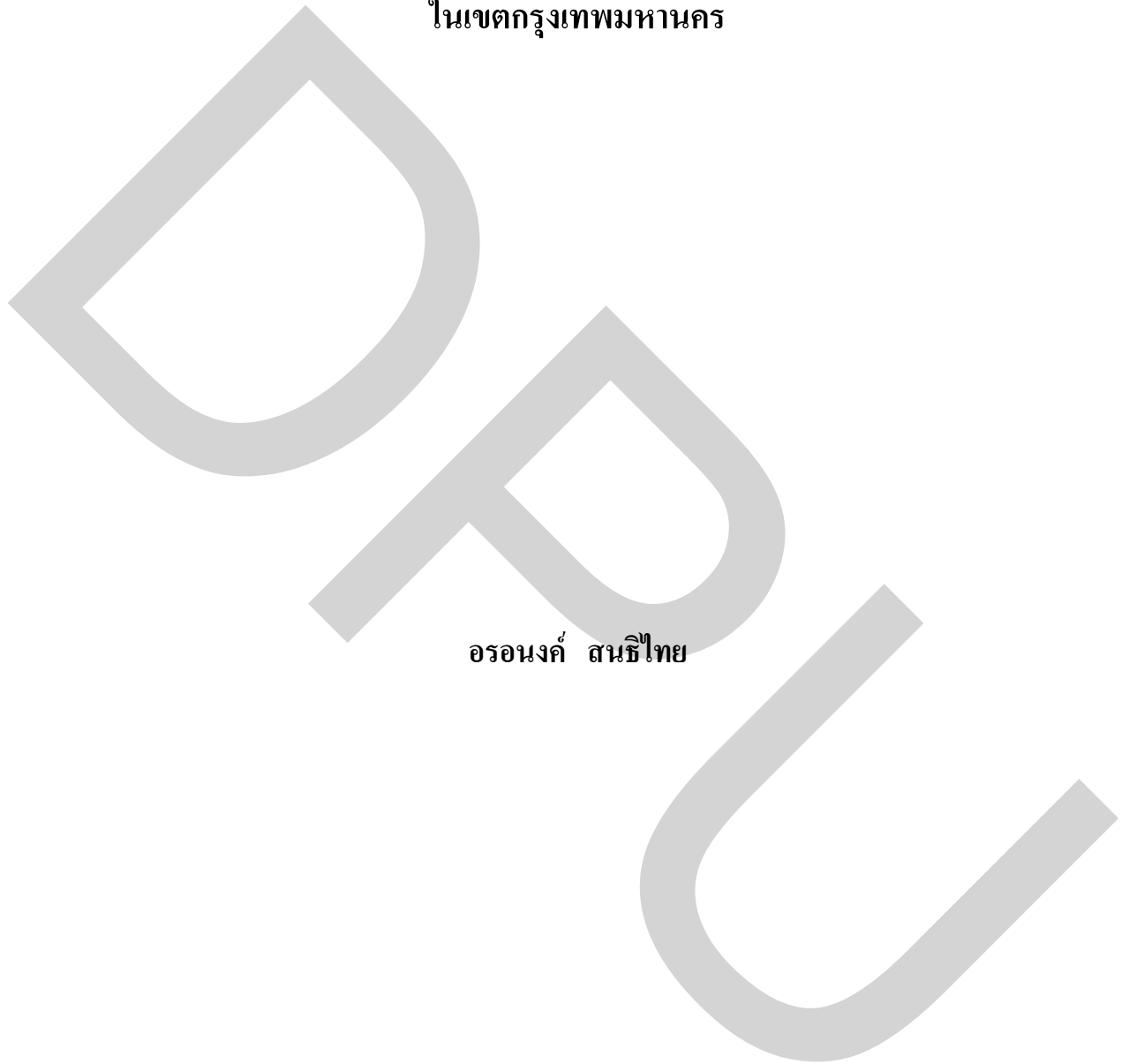

พฤติกรรมออมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน
ประเภทการประกันชีวิต แบบสะสมทรัพย์ของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

อรอนงค์ สอนธิไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2552

**An Analysis of Saving Behavior and Factors Affecting to Life
Insurance Saving of People in Bangkok**

Onanong Sontithai

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2009

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี อันเนื่องมาจากความช่วยเหลือของท่าน อาจารย์ ดร.สมชาย หาญหิรัญ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาให้ความรู้ และให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการศึกษาผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย และขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ ราชแพทยาคม คณะกรรมการ และท่านอาจารย์ รศ. ดร. บรรเทิง มาแสง คณะกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อนึ่งหากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจ หรือมีส่วนดีประการใด ผู้เขียนขอยกความดีให้แด่ทุกท่านที่กล่าวมา แต่หากมีความผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อรอนงค์ สุนธิไทย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 นิยามศัพท์.....	6
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา.....	8
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
2.3 วิธีการศึกษา.....	24
2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
2.5 สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา.....	26
3. ลักษณะการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์และโครงสร้างผลตอบแทน	
3.1 ความหมายของการประกันชีวิต.....	27
3.2 ประวัติความเป็นมาของการประกันชีวิต.....	27
3.3 การประกันชีวิตในประเทศไทย.....	30
3.4 ประเภทของประกันชีวิต.....	31
3.5 รูปแบบของการประกันชีวิต.....	32
3.6 ลักษณะของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์.....	33
3.7 หลักการพื้นฐานประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์.....	34
3.8 โครงสร้างกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์.....	34

สารบัญ

	หน้า
3.9 ประเภทของการประกันแบบสะสมทรัพย์.....	35
3.10 ตัวอย่างกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์.....	36
3.11 ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต.....	42
4. ผลการศึกษา	
4.1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	46
4.2 เปรียบเทียบผลตอบแทนและมูลค่าปัจจุบันสุทธิ การออมเงินแบบฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ และการออมแบบประกันชีวิต.....	48
4.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ออมเงิน แบบประกันชีวิตโดยใช้แบบจำลองโลจิสต์.....	54
4.4 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	56
4.5 การวัดระดับความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์.....	63
4.6 ข้อมูลพฤติกรรมการออมเงินแบบประกันชีวิตได้แก่ เหตุผลที่ออมเงินประกันชีวิต และไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต.....	64
5. สรุปผลการศึกษา	
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	67
5.2 อภิปรายผล.....	69
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	71
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สัดส่วนเบี้ยประกันภัยรวมปีแรกและปีต่ออายุ ประเภทสามัญ ม.ค. – มิ.ย. ปี 2550 จำแนกตามช่องทางการจำหน่ายกรมธรรม์.....	4
3.1 เปรียบเทียบการประกันชีวิตและเงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์.....	43
4.1 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	46
4.2 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามอายุและรายได้.....	47
4.3 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ.....	48
4.4 เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทประกันชีวิตและ การออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์เฉลี่ยรายปี.....	50
4.5 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิ(NPV) ของการออมเงิน ประเภทฝากประจำและประเภทประกันชีวิต.....	52
4.6 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิ(IRR) ของการออมเงิน ประเภทฝากประจำและประเภทประกันชีวิต.....	53
4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Binary Logistic.....	55
4.8 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับเพศ.....	57
4.9 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับอายุ.....	58
4.10 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับรายได้.....	59
4.11 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับสถานภาพ.....	60
4.12 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะ การออมเงินแบบประกันชีวิตกับอาชีพ.....	61
4.13 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับระดับการศึกษา.....	62

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.14 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน (อายุ รายได้ สถานภาพ และอาชีพ)....	63
4.15 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต.....	64
4.16 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 สัดส่วนเงินฝากภาคครัวเรือนของสถาบันการเงิน เปรียบเทียบไตรมาสที่ 1 ปี 2545 – 2550.....	2
1.2 เบี้ยประกันภัยรับของธุรกิจประกันชีวิต ม.ค. – ส.ค. 2545 – 2550.....	2
1.3 แสดงสัดส่วนช่องทางการจัดจำหน่ายของเบี้ยประกันชีวิตปีแรก ปี 2550.....	4
2.1 ทฤษฎีวิถีจักรชีวิต.....	8
2.2 แสดงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยคุณภาพ.....	10
2.3 แสดงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง.....	11
2.4 แสดงทฤษฎีการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ย.....	14
2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่ต้องการและความเสี่ยง.....	16
2.6 แสดงการตัดสินใจเลือกบริโภคนของผู้บริโภค.....	17

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินประเภทการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	อรอนงค์ สนธิไทย
อาจารย์ที่	อาจารย์ ดร.สมชาย หาญหิรัญ
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์ (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินประเภทการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีสำรวจภาคสนาม โดยการออกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 โดยเลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนในเขตกรุงเทพในการออมเงินแบบประกันชีวิต และศึกษาโครงสร้างผลตอบแทนการออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

จากการศึกษาพบว่า ในด้านโครงสร้างผลตอบแทนการออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์นั้น ส่วนมากการฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยรายปีมากกว่าผลตอบแทนการออมเงินแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ สำหรับมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) พบว่า การออมเงินประเภทเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์และการออมเงินประเภทประกันชีวิตต่างมีค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการออมเงินทั้ง 2 แบบจะเห็นว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการออมประเภทประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์มีค่ามากกว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิของการออมประเภทฝากประจำ ส่วนอัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของการออมเงินทั้ง 2 แบบนั้น อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) ของการออมเงินมีค่ามากกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (r)

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนในเขตกรุงเทพในการออมเงินแบบประกันชีวิต พบว่า รายได้ การศึกษา สถานภาพ ของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินหรือไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออม

เงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต และ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือก
ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน

Thesis Title	An Analysis of Savings Behavior and Factors Affecting to Life Insurance Saving of People in Bangkok Area
Author	Onanong Sontithai
Thesis Advisor	Dr. Somchai Hanhirun
Department	Economics
Academic Year	2008

ABSTRACT

The principal objectives of this study are to analyze the saving behavior of the people in Bangkok area by scoping in life-insurance saving, and also to investigate the factors affecting to types of saving of the people as well. This study also extends its analysis to compare the return between life insurance saving and bank saving deposit. This study collected data and information by using questionnaires, in which number of sampling is 400 samples living in Bangkok area. With purposive method of sampling, total 400 questionnaires were allocated to clients of 5 commercial banks, namely Siam Commercial Bank, Bangkok Bank Ltd, Krung Thai Bank Ltd, Bank of Ayudhya and Thanachart Bank, equally.

The results of the study reveal that in term of return of saving with the same amount of funds, fixed saving deposit account provided a greater return to people than that of life insurance saving account. However, considering in term of net present value (NPV), the result shows an opposite outcome. Taking into account of discount rate of 3 %, the return of life insurance saving will give customers more net present return than what offered by fixed saving account. This is due to the fact that the life insurance saving will provide return to clients during term of saving.

The study also found that higher income, higher education level and marriage status will had provide larger probability for people to make saving in life insurance program. The main reason for clients to make decision in saving in life insurance was benefit on life insurance, both in rate of return and other in-kind benefit. On the other hand for those who choose to not save in life insurance program feel that the terms of agreement of saving would make their funds being in-liquidity for long time.

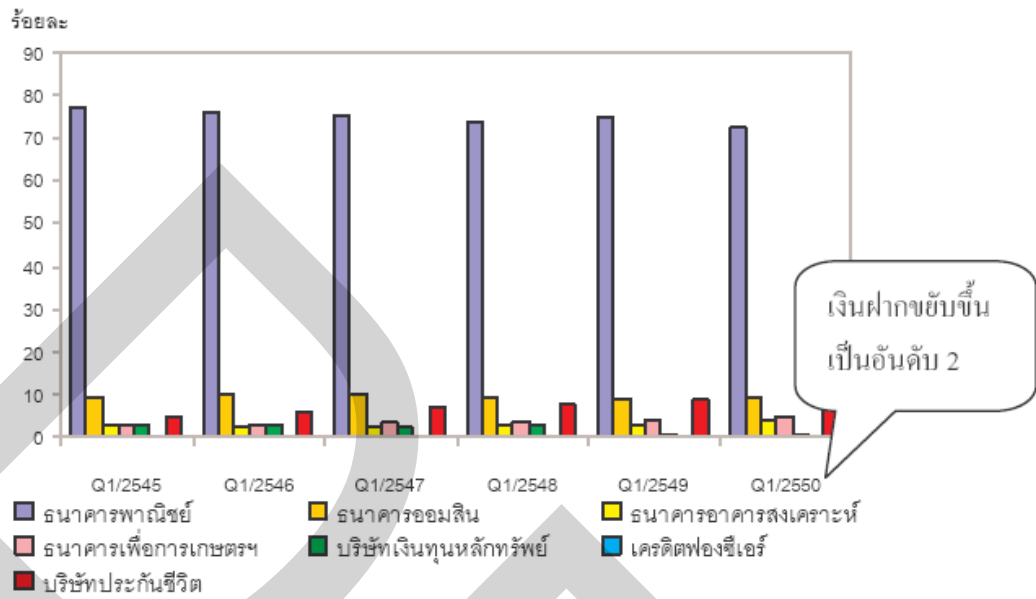
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

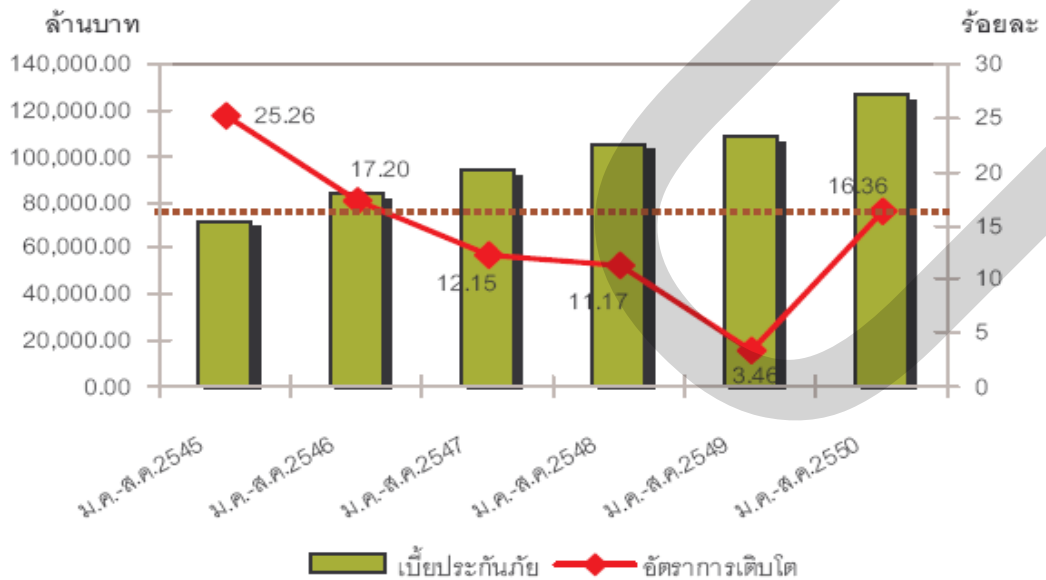
ภาวะเศรษฐกิจของไทยในปี 2550 เปรียบกับปี 2549 ภาวะการบริโภคและการลงทุนที่ชะลอตัวลงจากหลายปัจจัย ทั้งสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่แน่นอน ความรุนแรงในภาคใต้ ความผันผวนของราคาน้ำมัน และค่าเงินบาทแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน ในขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์ก็อยู่ในช่วงภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากขาลง นับตั้งแต่เดือน มกราคม 2550 เป็นต้นมา ธนาคารพาณิชย์ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงอย่างต่อเนื่อง ตามทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ปรับลดลงถึง 5 ครั้ง รวมร้อยละ 1.75 ซึ่งปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ที่ระดับร้อยละ 0.75 – 2.5 ทำให้แรงจูงใจที่จะฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ลดลง

แต่ในทางกลับกันธุรกิจประกันชีวิตกลับมีทิศทางที่ดีขึ้น และได้รับความสนใจมากขึ้น เนื่องจากอัตราผลตอบแทนในส่วนของการออมอยู่ที่ร้อยละ 3 – 4 ซึ่งอัตราดอกเบี้ยของเบี้ยประกันก็รับเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16.36 ธุรกิจประกันชีวิตจึงเป็นแหล่งระดมเงินออมจากภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจที่มีบทบาทมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจากการเปรียบเทียบข้อมูลเงินฝากภาคครัวเรือนในสถาบันการเงินต่างๆ พบว่า ระหว่างปี 2545 – 2549 บริษัทประกันชีวิตสามารถระดมเงินฝากได้มากเป็นอันดับที่ 3 รองจากธนาคารพาณิชย์และธนาคารออมสินและในปี 2550 บริษัทประกันชีวิตสามารถระดมเงินฝากได้มากเป็นอันดับที่ 2 (ภาพที่ 1.1 และ 1.2) ซึ่งเงินออมเหล่านี้ธุรกิจประกันชีวิตจะต้องสำรองไว้ส่วนหนึ่งเพื่อการประกันภัย ส่วนที่เหลือสามารถนำไปลงทุนหาผลตอบแทนได้ โดยจะเน้นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ เป็นการลงทุนระยะยาวสอดคล้องกับแหล่งเงินทุนที่เป็นเงินออมระยะยาว เช่น การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลไทย พันธบัตรองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ดังนั้น เงินออมในภาคธุรกิจประกันชีวิตจึงนับเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งนำไปพัฒนาประเทศในรูปของโครงการลงทุนต่างๆ ก่อให้เกิดการจ้างงานและการกระจายรายได้ ทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเติบโตอย่างแข็งแกร่ง

ภาพที่ 1.1 สัดส่วนเงินฝากภาคครัวเรือนของสถาบันการเงิน เปรียบเทียบไตรมาสที่ 1 ปี 2545 – 2550

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1.2 เบี้ยประกันภัยรับของธุรกิจประกันชีวิต ม.ค. – ส.ค. 2545 – 2550

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทย

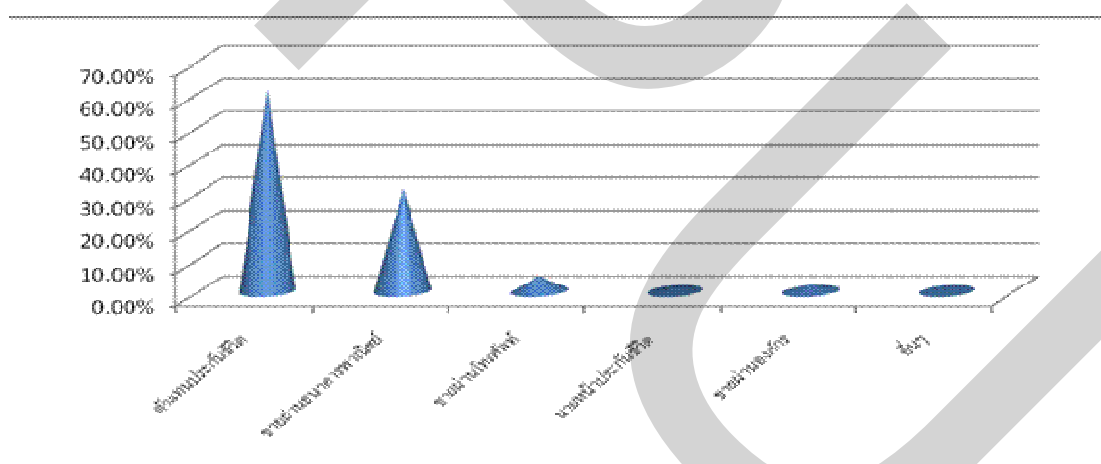
นอกจากแบบประกันพื้นฐานทั่วไปที่ให้ความคุ้มครอง ธุรกิจประกันชีวิตได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น แบบประกันเพื่อการออมทรัพย์ บริษัทประกันชีวิตได้พัฒนารูปแบบกรมธรรม์ประกันชีวิตใหม่ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนบนพื้นฐานของกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ โดยเน้นที่กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันชีวิตให้อยู่ภายในเวลาที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้เอาประกันมากนัก กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลประโยชน์รายปีเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีส่วนร่วมในการลงทุนมากขึ้น กรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของ บริษัทประกันชีวิต (Participated Policy) เป็นต้น แบบประกันออมทรัพย์เพื่อการเกษียณอายุ แบบประกันที่พ่วงด้วยการลงทุน หรือ Investment Linked เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ต้องการลงทุน โดยผลตอบแทนจะอิงกับผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนรวม หรือการลงทุนในหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น Unit linked และ Universal Life

ปัจจุบันธุรกิจประกันชีวิตได้พัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายหลากหลายมากขึ้น นอกเหนือจากการจัดจำหน่ายผ่านตัวแทน และนายหน้า ซึ่งมีถึง 9 ช่องทางการจัดจำหน่ายได้แก่ การจำหน่ายผ่านตัวแทน ผ่านนายหน้าหรือ โบรกเกอร์ ผ่านธนาคาร (Bancassurance) ผ่านการทำการไปรษณีย์ การขายตรงผ่านไปรษณีย์หรือโดเรคต์เมล์ การติดต่อโดยตรงกับบริษัท (Work in) การจำหน่ายทางโทรศัพท์ (Tele Marketing) การจำหน่ายผ่านองค์กร (Worksite Marketing) และช่องทางอื่นๆ ซึ่งจากข้อมูลสัดส่วนเบี้ยประกันภัยรวมปีแรกและปีต่ออายุประเภทสามัญ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2550 (ตารางที่ 1) พบว่า การจำหน่ายผ่านตัวแทนครองสัดส่วนสูงสุด รองลงมาคือ การจำหน่ายผ่านธนาคาร ซึ่งการจำหน่ายผ่านธนาคารเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น (ภาพที่ 1.3)

ตารางที่ 1.1 สัดส่วนเบี้ยประกันภัยรวมปีแรกและปีต่ออายุ ประเภทสามัญ ม.ค. – มิ.ย. ปี 2550
จำแนกตามช่องทางการจำหน่ายกรมธรรม์

ลำดับที่	ช่องทางการจัดจำหน่าย	เบี้ยประกันรับ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1.	ตัวแทนขายประกัน	61,647.12	83.58
2.	ธนาคารพาณิชย์	8,847.87	12.00
3.	ทางโทรศัพท์	1,333.92	1.81
4.	ผ่านนายหน้า	1,317.10	1.79
5.	ผ่านองค์กร	523.28	0.71
6.	อื่นๆ	88.71	0.11
	รวม	73,758.00	100.00

ที่มา:สมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1.3 แสดงสัดส่วนช่องทางการจัดจำหน่ายของเบี้ยประกันชีวิตปีแรกปี 2550

ที่มา : สมาคมประกันชีวิตไทย

1.1.1 การปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ เป็นผลให้ประชาชนหันมาพิจารณาเลือกซื้อประกันชีวิตที่ได้ประโยชน์ทั้งด้านความคุ้มครอง และการออมทรัพย์ที่ผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์

1.1.2 นโยบายของรัฐบาลที่อนุญาตให้ผู้เอาประกันชีวิตนำเบี้ยประกันชีวิตในรอบปีสำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีความคุ้มครองเกินกว่า 10 ปี ไปหักเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการคิดคำนวณภาษีเงินได้ของบุคคลประจำปี ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ส่งผลให้ประชาชนรวมทั้งผู้เอาประกันภัยเดิมซื้อประกันชีวิตเพิ่มมากขึ้น

1.1.3 การที่ธุรกิจประกันชีวิตเองได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆเพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของประชาชนภายใต้เงื่อนไขและสถานการณ์เศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา เช่น กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบชำระเบี้ยประกันภัยครั้งเดียว หรือกรมธรรม์ที่เปิดโอกาสให้มีทางเลือกด้านการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ก็ตาม

1.1.4 การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ๆเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากใช้ช่องทางจัดจำหน่ายโดยตัวแทนประกันชีวิตแต่เพียงอย่างเดียว โดยหันมาเพิ่มช่องทางผ่านธนาคารพาณิชย์ ใช้ระบบการขายผ่านทางโทรศัพท์ การขายผ่านองค์กร หรือแม้กระทั่งขายผ่านร้านสะดวกซื้อ

จากปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวย อาทิ ภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกลาง การสนับสนุนจากรัฐบาล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปของสินค้าและบริการทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และตอบสนองความต้องการทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้นนั้น ทำให้ธุรกิจประกันชีวิตที่ได้รับความนิยมและเป็นทางเลือกในการออมให้แก่ผู้ที่ต้องการออมอีกทางหนึ่งซึ่งอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการออม และทำให้ธุรกิจประกันชีวิตมีบทบาทในการเป็นแหล่งระดมเงินออมจากประชาชนมากขึ้น ดังนั้นจึงน่าจะศึกษาถึงโครงสร้างผลตอบแทนการออมในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกแบบการออมเงินของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการเลือกรูปแบบในการออมเงินให้แก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตให้ตรงตามความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในการออมเงินแบบประกันชีวิต

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนการออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

1.2.3 เพื่อเสนอแนวทางในการออมเงินให้แก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ประชากรที่ใช้บริการเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ที่เป็นพันธมิตรกับบริษัทประกันชีวิต และเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย ในปี พ.ศ. 2550 ดังนี้

1.3.1 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตของ บริษัท กรุงเทพประกันชีวิตจำกัด

1.3.2 บมจ.ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตของบริษัทกรุงไทยเอกซ่า ประกันชีวิต จำกัด

1.3.3 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตของ บริษัท ไทยพาณิชย์ นีวอร์คไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด(มหาชน)

1.3.4 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตของบริษัทอยุธยา อลิอันซ์ ซี.พี.ประกันชีวิต จำกัด(มหาชน)

1.3.5 ธนาคารธนชาต เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายประกันชีวิตของ บริษัท ธนชาต ประกันชีวิต จำกัด

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบถึงพฤติกรรมการออมโดยรวมและแนวโน้มของการออมที่เปลี่ยนแปลงไปของประชาชนในช่วงที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ

1.4.2 ทราบถึงโครงสร้างผลตอบแทน และความเสี่ยงของการออมเงินแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

1.4.3 ทราบแนวทางที่เป็นทางเลือกในการออมเงิน เพื่อประโยชน์ของประชาชน

1.5 นิยามศัพท์

ผู้รับประกัน (Insurer) จัดตั้งขึ้นในรูปบริษัทจำกัด ทำหน้าที่รวบรวมผู้มีความประสงค์เข้าร่วมรับผิดชอบในส่วนเฉลี่ย และรวบรวมเงินเพื่อนำไปให้กับบุคคลที่ประสบความเดือดร้อนในกรณีที่บุคคลบางคนได้ถึงแก่กรรม หรือครบตามกำหนดของสัญญาที่ตกลงไว้

ผู้เอาประกัน (Insured) หมายถึง บุคคลที่แสดงความจำนงเข้าร่วมกลุ่มโดยซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต มีหน้าที่ต้องชำระเบี้ยประกันตามมูลค่าที่ได้สัญญาไว้

ผู้รับประโยชน์ (Beneficiary) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 862 หมายถึง บุคคลผู้พึงจะได้รับค่าสินไหมทดแทน หรือจำนวนเงินให้ใช้ ในกรณีประกันชีวิต หมายถึง

บุคคลซึ่งถูกระบุไว้ในกรมธรรม์ ที่บริษัทจะจ่ายเงินที่เอาประกันให้ในเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น
ดังนั้น ผู้รับประโยชน์และผู้เอาประกันอาจเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ก็ได้

เบี้ยประกัน (Premium) คือ จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันต้องจ่ายให้กับบริษัทเพื่อซื้อความ
คุ้มครองที่จะได้รับจากการประกันชีวิต จำนวนเบี้ยประกันที่บริษัทเรียกเก็บจากผู้เอาประกัน
จะต้องมีจำนวนเพียงพอกับค่าต้นทุนในการประกอบการรับประกันชีวิตของบริษัท บวกกำไรของ
บริษัท ซึ่งจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการดำเนินงานและผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัท เบี้ย
ประกันที่บริษัทนำไปเสนอขายแก่ประชาชนนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนเพื่อ
พิจารณาความถูกต้องตามหลักการคำนวณด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย

กรมธรรม์ประกันชีวิต (Insurance Policy) เป็นสัญญาที่บริษัทประกันออกให้แก่ผู้เอา
ประกัน และสัญญาว่าจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ให้แก่ผู้รับประโยชน์ในกรณี
เกิดภัยตามที่ระบุไว้ในสัญญา

จำนวนเงินที่เอาประกัน (Sum Insured) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้รับประกัน จ่ายให้เมื่อผู้
เอาประกันเสียชีวิต

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

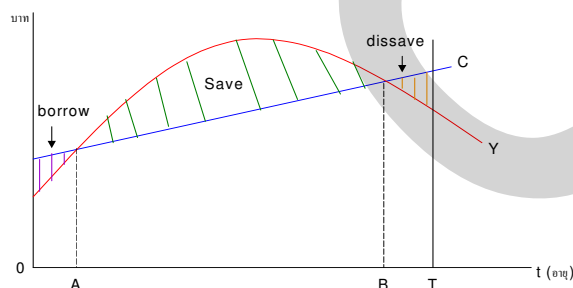
2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

2.1.1 ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต

ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน อาทิ ฟรังโก มอดดิเกลียนี (Franco Modigliani) อัลเบิร์ต แอนโด (Albert Ando) และริชาร์ด บรูมเบิร์ก (Richard Brumberg) ได้เสนอแนวคิดร่วมกันโดยมอดดิเกลียนี เริ่มเสนอผลงานตั้งแต่ปี ค.ศ.1954 ซึ่งมีแนวคิดว่าการตัดสินใจของครัวเรือนระหว่างการบริโภคกับการออมในขณะใดขณะหนึ่ง สะท้อนถึงความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของการกระจายการบริโภคตลอดวงจรชีวิตภายใต้ข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่คาดว่าจะได้รับตลอดชั่วอายุขัย ซึ่งก็หมายความว่า ระดับการบริโภคของครัวเรือนมิได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในงวดเวลาปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่เขาคาดว่าจะได้รับในอนาคตด้วย

ตามสมมติฐานของรายได้ของทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต การกระจายของรายได้และการบริโภคของบุคคลในลักษณะที่แสดงไว้ใน

ทฤษฎี วัฏจักรชีวิต

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีวัฏจักรชีวิต

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์: จากทฤษฎีสถู่นโยบาย

จากรูปสมมติให้อายุขัยของบุคคล คือ OT ในช่วงอายุน้อยๆบุคคลยังมีรายได้ต่ำ แต่เมื่อบุคคลอายุมากขึ้น (อยู่ในวัยกลางคน) เขาจะมีรายได้สูงขึ้น และจะมีรายได้ลดลงเมื่อมีอายุอยู่ในวัยสูงอายุ การกระจายรายได้ตลอดชั่วอายุขัยของบุคคลจึงมีลักษณะเหมือนเส้นโค้ง y ส่วนการกระจายการบริโภคตลอดชั่วอายุขัยจะมีลักษณะเหมือนเส้น c ซึ่งเอียงลาดจากซ้ายมือขึ้นไปทางด้านขวามือ แสดงว่า ในช่วงอายุน้อย ระดับการบริโภคของบุคคลจะยังต่ำ แต่ระดับการบริโภคจะสูงขึ้นเรื่อยๆเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบเส้นรายได้ y กับเส้นการบริโภค c จะเห็นได้ว่า ในช่วงอายุน้อย บุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่ารายได้ แสดงว่าในช่วงนั้น เขาจะมีการออมเป็นลบ (dissaving) หรือมีหนี้สินเกิดขึ้น แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคน บุคคลจะมีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภค ทำให้เขาสามารถออมทรัพย์ได้ ส่วนในวัยสูงอายุ รายได้ของบุคคลจะลดลง ในขณะที่การบริโภคงสูงอยู่ บุคคลจะกลับมามีการออมเป็นลบอีกครั้งหนึ่ง

ในแง่ของฟังก์ชันการบริโภค มอดคิเกลียนิและแอนโด มีสมมติฐานว่า การบริโภคในงวดเวลา t จะเป็นฟังก์ชันกับมูลค่าปัจจุบัน (present value) ในงวดเวลา t ของรายได้ที่จะได้รับตลอดอายุขัย นั่นคือ

$$c_t = k(PV_t) \quad ; 0 < k < 1 \dots\dots\dots (1)$$

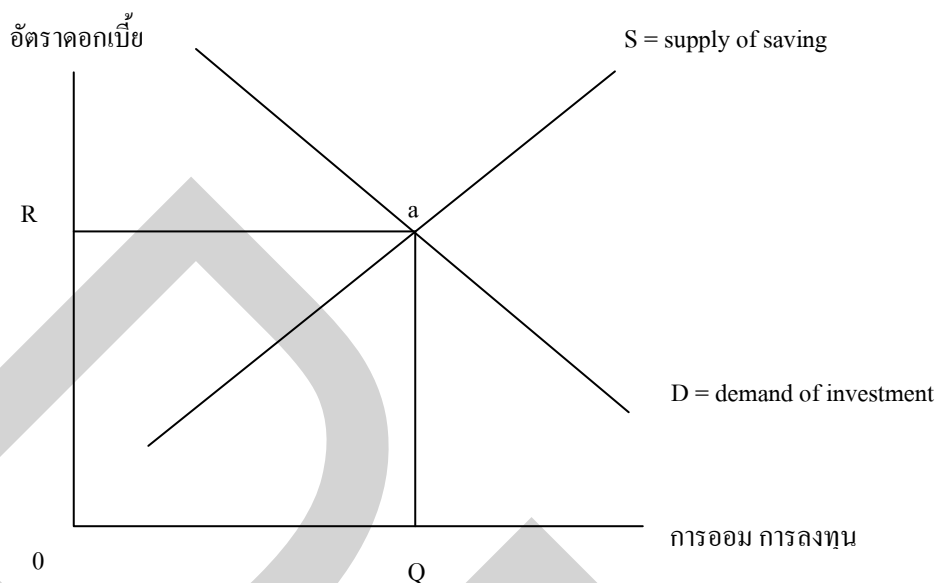
โดยที่ $PV_t =$ มูลค่าปัจจุบันในงวดเวลา t ของรายได้ที่จะได้รับตลอดชั่วอายุขัย รายได้ที่จะได้รับตลอดชั่วอายุขัย ประกอบด้วยรายได้ที่เกิดจากการทำงานและรายได้ที่เกิดจากสินทรัพย์

2.1.2 ทฤษฎีการออม- การลงทุน (Saving – Investment Theory of Interest Or Real Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นการรวบรวมแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก คืออัตราดอกเบี้ยจะถูกกำหนดโดย Demand และ supply หรืออาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ยนั้นประกอบไปด้วย

2.1.2.1 Demand สำหรับเงินทุนที่จะใช้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับดอกเบี้ย

2.1.2.2 Supply ของเงินออมซึ่งมีความสัมพันธ์ทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ย โดยสามารถแสดงให้เห็นถึงจุดกำเนิดของอัตราดอกเบี้ยคุณภาพดังแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 2.2 แสดงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์ จากทฤษฎีสถู่นโยบาย

การตัดกันของเส้น Demand กับเส้น Supply ที่จุด a นั้นจะก่อให้เกิดอัตราดอกเบี้ยที่เป็นดุลยภาพในที่นี้แทนด้วย R และ Q คือปริมาณเงินทุนที่ต้องการทั้งนี้เนื่องจากการออม และการลงทุนนั้นให้จัดเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ หรือผลผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการที่แท้จริง เราจึงสามารถเรียกทฤษฎีนี้ได้อีกชื่อหนึ่งว่า ทฤษฎีที่แท้จริง (Real Theory)

เมื่อพิจารณาถึง supply ทางด้านการออม โดยทางเศรษฐศาสตร์นั้นเราจะมีข้อสรุปที่ว่า การออมนั้นจะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ย โดยที่คนเรานั้นมักจะออมมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะแต่ละบุคคลมีความพึงพอใจต่อการบริโภคในปัจจุบัน และอนาคตไม่เหมือนกัน แต่จะหาความพึงพอใจในการบริโภคในปัจจุบันและของอนาคตร่วมกัน คือยอมออมหรือละการบริโภควันนี้แต่ได้รับการชดเชยเป็นตัวดอกเบี้ยในอนาคต ซึ่งมากพอที่จะชดเชยกับผลประโยชน์ที่เสียไปในอดีต แต่อย่างไรยังคงมีข้อโต้แย้งที่ว่า ในการออมนั้นบุคคลจะมีจำนวนที่กำหนดไว้ในใจอยู่แล้ว ยิ่งอัตราดอกเบี้ยสูงมากขึ้นเท่าใด เขาเหล่านั้นก็จะยิ่งออมเงินน้อยลงเท่านั้นทั้งนี้เพื่อให้ได้เงินที่กำหนดเอาไว้

สำหรับในส่วนของ Demand เพื่อการลงทุนนั้น ก็จะมีข้อสมมุติที่ว่าเศรษฐกิจมีฐานะคงที่ มีการจ้างงานเต็มที่ รายได้ และผลผลิตก็จะคงที่ ดังนั้นการลงทุนจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย โดยที่เราสามารถใช้กฎการลดน้อยถอยลง (Law of Diminishing Returns) เป็นตัวอธิบาย กล่าวคือ คนเราจะต้องลงทุนมากถ้าผลตอบแทนมีมาก ซึ่งผลตอบแทนที่

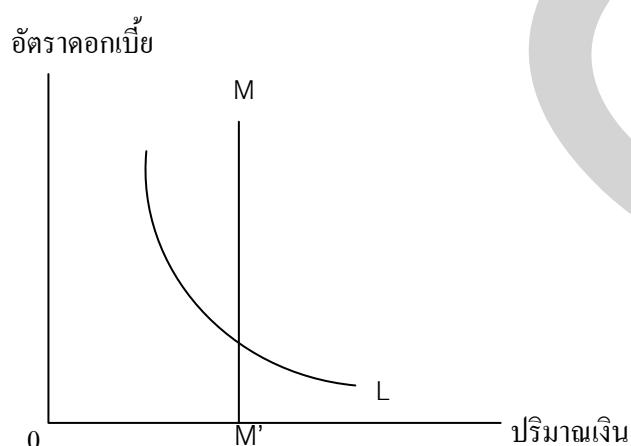
จะทำให้เกิดดุลยภาพการลงทุนนั้นมักตรงกับอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าเมื่อผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยก็จะทำให้การลงทุนเพิ่มขึ้น แต่เมื่อลงทุนเพิ่มขึ้นในขณะที่เศรษฐกิจนั้นอยู่ในสภาพคงที่ก็จะทำให้ผลตอบแทนนั้นลดลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเท่ากับอัตราดอกเบี้ย แต่จะไม่ยอมให้ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเพราะว่านักลงทุนนั้นจะมีการถอนตัวออกจากตลาดทุนไป

2.1.3 ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง(Liquidity – Preference Theory of Interest)

เป็นแนวคิดของ Keynes ซึ่งมีความเห็นที่ไม่เหมือนกับคลาสสิกที่ว่าอัตราดอกเบี้ยนั้นน่าจะถูกกำหนดขึ้นในตลาดเงินมากกว่า ซึ่งทฤษฎีนี้กล่าวว่าอัตราดอกเบี้ยถูกกำหนดโดย demand และ supply ของเงิน หรือความต้องการถือเงินในขณะนั้น ทั้งนี้เพราะการถือเงินไว้เฉยๆหมายถึงการเสียโอกาสที่จะได้ดอกเบี้ยจากการให้เงินนั้นแก่ผู้อื่นๆไป ดังนั้นการถือเงินก็คือความต้องการที่จะมีสภาพคล่อง ซึ่งในความต้องการในการถือเงินนั้นมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อการใช้จ่าย
2. เพื่อสภาวะฉุกเฉิน
3. เพื่อการเก็งกำไร

ซึ่งแนวความคิดนี้สามารถอธิบายได้โดยใช้เส้นความต้องการถือเงิน (Liquidity Preference) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในส่วนกลับของอัตราดอกเบี้ย ส่วนปริมาณเงิน (M) มักจะได้รับการสมมุติว่าไม่ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย แต่ขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ เช่น นโยบายรัฐบาล ฐานะดุลการชำระเงิน เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นเส้นตรงตั้งที่ไม่มี ความยืดหยุ่นต่ออัตราดอกเบี้ย โดยจุดตัดของปริมาณเงิน และ ความต้องการถือเงินจะเป็นระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ ณ จุด I ดังรูป

ภาพที่ 2.3 แสดงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์ จากทฤษฎีสถู่นโยบาย

แต่ทว่าในทฤษฎีนี้ก็ยังมีข้อโต้แย้งที่ว่ามีการละเลยผลของปัจจัยการผลิตที่แท้จริง และจากการอ้างว่าการคาดการณ์เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด demand ของเงิน ซึ่งนอกจากจะมีผลจากอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ยังขึ้นอยู่กับคาดการณ์ในเหตุการณ์ หรือตัวแปรอื่นๆ ด้วย

2.1.4 ทฤษฎีการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ย(The Regressive Expectations Model)

เป็นทฤษฎีที่อาศัยแนวคิดของ Keynes ซึ่ง James Tobin ได้นำมาอธิบายเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับความต้องการถือสภาพคล่อง (Liquidity Preference) ตามแนวคิดของ Keynes สำคัญของทฤษฎีนี้ก็คือ ในการตัดสินใจระหว่างถือเงินกับการถือสินทรัพย์ทางการเงินนั้น บุคคลจะถือเงิน เมื่อเขาคาดคะเนว่าราคาสินทรัพย์ทางการเงินจะตกลง ซึ่งสาเหตุที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินตกลงเพราะ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น การถือหลักทรัพย์ไว้อาจทำให้ประสิทธิภาพขาดทุนได้ ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องคาดคะเนว่าอัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้นหรือต่ำลง ซึ่งมีผลต่อบุคคลในการซื้อขายหลักทรัพย์และเนื่องจากบุคคลต่างๆอาจจะคาดคะเนการขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ยต่างๆกันไป จึงเป็นผลให้บางคนตัดสินใจถือเงินไว้ ในขณะที่บางคนถือหลักทรัพย์แทน

อย่างไรก็ตามทฤษฎีการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ยนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีจุดอ่อนบางประการคือ

2.1.4.1 ตามแนวคิดทฤษฎีการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ยนี้บุคคลจะเลือกระหว่างการถือเงินหรือถือหลักทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในความเป็นจริงในกลุ่มสินทรัพย์ที่บุคคลถือไว้นั้น อาจจะประกอบไปด้วยเงินและหลักทรัพย์ กล่าวคือ เป็นการกระจายการถือสินทรัพย์หลายๆอย่าง ไม่ใช่เงินหรือพันธบัตรอย่างใดอย่างหนึ่ง แนวคิดนี้จึงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

2.1.4.2 การคาดคะเนอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ตามแนวคิดการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ยนั้น เป็นการคาดคะเนได้อย่างถูกต้องแน่นอน เพราะไม่ได้มีการพิจารณาเรื่องของความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยง(Risk) อยู่ในทฤษฎีด้วย

2.1.4.3 ถ้าตลาดเงินอยู่ในความสมดุลเป็นระยะเวลานาน และอัตราดอกเบี้ยในตลาดค่อนข้างคงที่ บุคคลต่างๆในสังคมก็จะปรับอัตราดอกเบี้ยที่คาดคะเนของตนให้สอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดและค่อนข้างจะเท่ากัน

2.1.5 ทฤษฎีความสมดุลของกองทุนทรัพย์สิน

เจมส์ โทบิน ได้พัฒนาทฤษฎีนี้จากทฤษฎีของเคนส์ที่ว่าด้วยอุปสงค์ในการถือเงิน เพื่อแก้ังการ โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่สำคัญ 2 ประการ ที่ทำให้เงินและพันธบัตรแตกต่างกัน

2.1.5.1 การถือเงินไม่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือแต่การถือหลักทรัพย์จะก่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ถือ

2.1.5.2 การถือเงินไม่มีความเสี่ยงในแง่ที่ว่าไม่มีทั้งกำไรหรือขาดทุนจากการซื้อขาย แลกเปลี่ยนเงินมูลค่าที่เป็นตัวเงินคงที่ แต่การถือหลักทรัพย์จะมีความเสี่ยงเกิดขึ้นในแง่ที่ว่าอาจจะมีกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์หรืออาจจะขาดทุนจากการซื้อขายหลักทรัพย์ก็ได้ ซึ่งโอกาสที่จะได้รับกำไรหรือขาดทุนมีโอกาสเท่าๆกัน

โทบีน มีความเห็นว่า ในกองทุนทรัพย์สินที่บุคคลถืออยู่นั้น ประกอบด้วย เงินซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ปลอดภัย (Safety Asset) และหลักทรัพย์ซึ่งเป็นสินทรัพย์เสี่ยง (Risk Asset) เพื่อให้บุคคลลดความเสี่ยงลงบ้าง

ทฤษฎีของโทบีนอธิบายได้ดังนี้ เนื่องจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีความเสี่ยงเกิดขึ้น อัตราผลตอบแทนที่ได้จึงเป็นอัตราผลตอบแทนที่คาดคะเน ดังนั้น

$$e^c = r + g^c e^c \dots\dots\dots (1)$$

โดย e^c = อัตราผลตอบแทนที่คาดคะเน

g^c = อัตรากำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์โดยเฉลี่ยที่คาดว่าจะได้รับ

อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยในตลาดและอัตรากำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยที่คาดว่าจะได้รับ

สมมติให้บุคคลมีเงินทั้งหมดเท่ากับ W และใช้เงินจำนวน B ไปซื้อหลักทรัพย์ ดังนั้นบุคคลจะถือเงินไว้เพียง $W - B$ โดยเงินจำนวน B ที่นำไปซื้อหลักทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนในอัตรา e^c ดังนั้นผลตอบแทนรวมที่คาดว่าจะได้รับ คือ

$$R^c = B e^c \dots\dots\dots (2)$$

เมื่อแทนค่า e^c ด้วยสมการ(1)จะได้

$$R^c = B(r + g^c e^c)$$

โดย R^c = ผลตอบแทนรวมที่คาดว่าจะได้รับ

แต่เนื่องจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดไว้ ซึ่งค่าของความเสียหายวัดได้จากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนที่กระจายไปจากค่าเฉลี่ย สมมติให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์เท่ากับร้อยละ σ_g ดังนั้น การลงทุนในหลักทรัพย์เป็นจำนวนเงินเท่ากับ B จะทำให้เกิดความเสี่ยงรวมเท่ากับ σ_T จึงทำให้

$$\sigma_T = B \cdot \sigma_g$$

โดย σ_T = ความเสี่ยงรวม

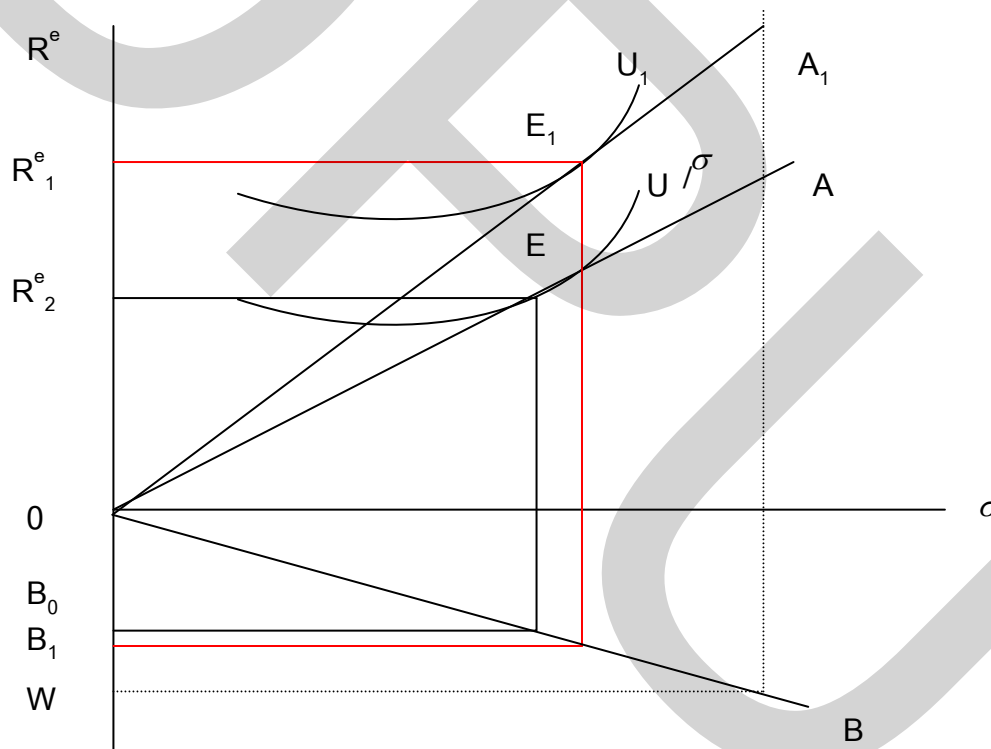
เขียนสมการใหม่ได้ว่า

$$B = \frac{\sigma_T}{\sigma_g} \quad \text{หรือ} \quad B = \frac{1 \sigma_T}{\sigma_g} \dots\dots\dots(5)$$

สมการที่ (5) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินทุนในหลักทรัพย์กับระดับความเสี่ยงแทนสมการ(4)ลงในสมการ(3) จะได้

$$R^e = \frac{(r + g^e)}{\sigma_g} \sigma_T \dots\dots\dots(6)$$

สมการ(6) หมายความว่า ถ้าบุคคลต้องการได้รับผลตอบแทนสูง บุคคลก็ต้องยอมรับความเสี่ยงสูงด้วย

ภาพที่ 2.4 แสดงทฤษฎีการคาดคะเนอัตราดอกเบี้ย

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์: จากทฤษฎีศูนย์ โยบาย

จากภาพที่ 2.4 แกนนอนแสดงระดับความเสี่ยงทั้งหมด (σ_T) แกนตั้งของรูปส่วนบน แสดงผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ (R^c) เส้น A สร้างขึ้นจากสมการ (6) ในรูปส่วนล่างแกนตั้ง แสดง กองทุนของทรัพย์สิน (W) ซึ่งประกอบด้วยหลักทรัพย์และเงิน ซึ่งบุคคลจะต้องถือไว้ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บุคคลได้รับความพอใจสูงสุด

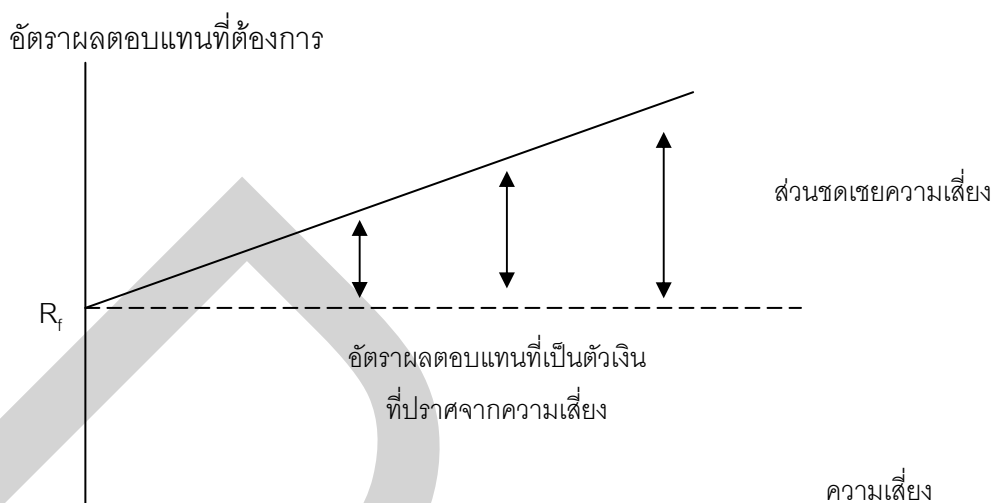
เส้นความพอใจเท่ากันเป็นเส้นที่ลาดเอียงจากซ้ายไปขวา แสดงว่าบุคคลเป็นนักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง เขาต้องการได้รับผลตอบแทนในอัตราสูงสุด แต่ก็ต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงด้วย ดังนั้นบุคคลจะยอมรับระดับความเสี่ยงที่สูงก็ต่อเมื่อเขาคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงเป็นการชดเชย

จากภาพแสดงให้เห็นว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ r_0 บุคคลจะได้รับความพอใจสูงสุดตรงจุด E ซึ่งเป็นจุดสัมผัสของเส้น A กับเส้น U_1 โดยคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ R_0^c แต่ต้องยอมรับระดับความเสี่ยงเท่ากับ σ_{T0} ซึ่งหมายความว่า เขาต้องการถือหลักทรัพย์เท่ากับ OB_0 และถือเงินไว้กับ WB_0 การกระจายการถือหลักทรัพย์ และเงินในสัดส่วนนี้เป็นการกระจายที่เหมาะสมทำให้เกิดความสมดุล กองทุนทรัพย์สินบุคคล

แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นเส้น A จะเลื่อนเป็น A_1 ซึ่งสัมผัสกับเส้น U_2 ที่จุด E_1 บุคคลจะได้รับความพอใจสูงขึ้น โดยคาดว่าจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ R_1^c แต่ต้องยอมรับระดับความเสี่ยงเท่ากับ σ_{T1} ซึ่งสูงกว่าเดิม ทำให้เขาจัดสรรสัดส่วนการถือหลักทรัพย์กับถือเงินของเขาใหม่ให้เหมาะสม โดยถือหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็น OB_1 และถือเงินเท่ากับ WB_1 น้อยลงกว่าเดิม

2.1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ต้องการและความเสี่ยง

หากถือว่าผู้ลงทุนแต่ละคนเป็นผู้ที่ไม่ชอบความเสี่ยง หรือเป็นผู้หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Averse) ดังนั้น หากการลงทุนนั้นมีความเสี่ยงมากขึ้นผู้ลงทุนย่อมต้องการส่วนชดเชยความเสี่ยงมากขึ้น ทำให้ระดับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการสูงขึ้น อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจึงมีความสัมพันธ์ในลักษณะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน

ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ต้องการและความเสี่ยง

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์: จากทฤษฎีคู่ปรับโยบอย

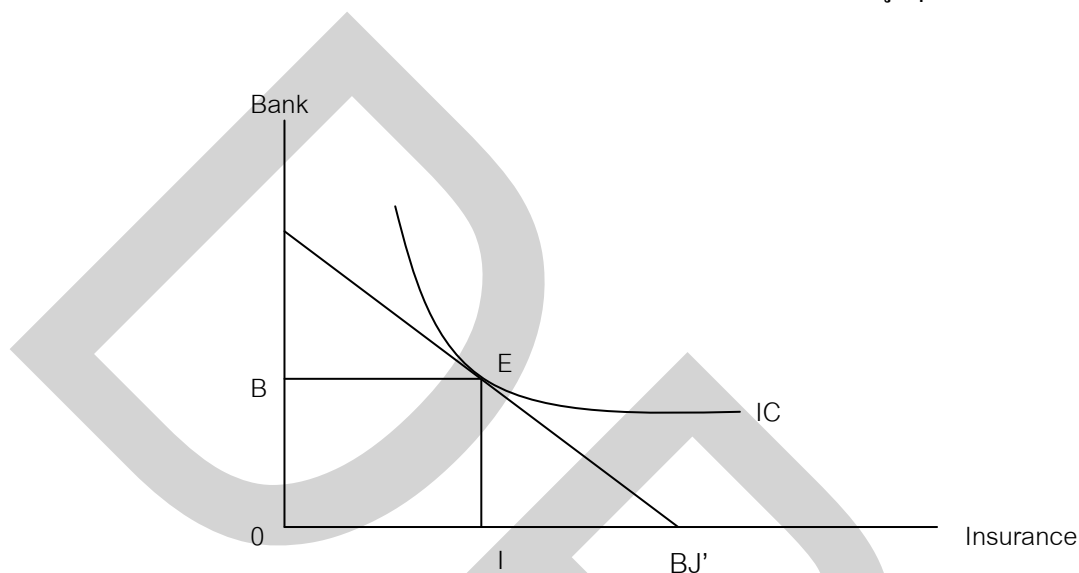
จากภาพที่ 2.5 R_f หมายถึง อัตราผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินปราศจากความเสี่ยงซึ่งอาจใช้ค่าอัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นตัวบ่งชี้ ค่าแกนนอนแสดงระดับความเสี่ยง ยิ่งมีความเสี่ยงสูง ผู้ลงทุนจะต้องการส่วนชดเชยความเสี่ยงมากขึ้น ทำให้อัตราผลตอบแทนที่ต้องการมีระดับสูงขึ้น การลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงควรให้อัตราผลตอบแทนที่คาดไว้ในระดับสูงจึงจะทำให้ผู้ลงทุนพอใจ โดยที่ผู้ลงทุนแต่ละคนมีความพอใจในระดับอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป บุคคลที่กลัวความเสี่ยงเป็นอย่างมากจะเลือกลงทุนที่มีความเสี่ยงไม่มากและพอใจในระดับอัตราผลตอบแทนต่ำๆ ส่วนบุคคลที่กลัวความเสี่ยงไม่มากนักจะเลือกลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงและพอใจในระดับอัตราผลตอบแทนสูงๆ

ความชันของเส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ต้องการกับความเสี่ยง บ่งถึงอัตราผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการต่อ 1 หน่วยความเสี่ยง ผู้ลงทุนโดยเฉลี่ยมีความกลัวความเสี่ยงมากขึ้น ส่วนชดเชยความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนต้องการจะสูงขึ้น เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจะชันขึ้น

2.1.7 การตัดสินใจเลือกการบริโภค

ในแนวคิดการบริโภคนั้น ไม่ว่าผู้บริโภคจะมีลักษณะและระดับของความชอบสินค้าในชนิดเดียวกันแตกต่างกันออกไปก็ตาม แต่ผู้บริโภคที่มีเหตุผลทุกคนจะมีพฤติกรรมตัดสินใจเลือกประเภทสินค้าและจำนวนในการบริโภคอยู่บนพื้นฐานของการแสวงหาความพอใจสูงสุด (Maximum Utility) หรืออรรถประโยชน์ที่สูงสุดภายใต้ข้อจำกัดของรายได้ที่มีอยู่ ซึ่งในกรณีที่จะต้องตัดสินใจเลือกการออมแบบต่างๆก็เช่นเดียวกัน ผู้บริโภคแต่ละรายอาจจะมีลักษณะของ

อรรถประโยชน์ที่ต่างกัน ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมองเห็นความสำคัญของการออมเงินแบบต่างๆที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจที่จะเลือกออมเงินแบบใดนั้น ผู้บริโภคก็ยังคงมุ่งหวังที่จะแสวงหาผลประโยชน์ที่ได้รับที่จะทำให้ตนเองได้รับความพึงพอใจสูงสุด

ภาพที่ 2.6 แสดงการตัดสินใจเลือกบริโภคของผู้บริโภค

ที่มา: มหาเศรษฐศาสตร์: จากทฤษฎีผู้บริโภค

จากแนวคิดของทฤษฎีผู้บริโภค (Consumer Theory) ที่ว่าผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกบริโภคสินค้าใดๆ หรือสัดส่วนของสินค้าใดนั้น ผู้บริโภคได้พิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญทั้งหมดแล้ว ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนโดยเปรียบเทียบของทางเลือกอื่นๆทั้งหมด ความพอใจของตนเองต่อสินค้าทางเลือก รวมทั้งงบประมาณที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งจุดที่จะให้ผู้บริโภคมีความพอใจสูงสุด ก็คือ จุดที่ความชันของเส้นความพอใจเท่ากัน (Indifferent Curve) เท่ากับความชันของเส้นงบประมาณ (Budget Line) โดยที่จุด E คือจุดที่งบประมาณหน่วยสุดท้ายจะให้ความพอใจในการบริโภคสินค้า X และสินค้า Y

เท่ากันหรือจุดที่ $\frac{MU_x}{MU_y} = \frac{P_x}{P_y}$ ดังรูป

ภายใต้แนวคิดของทฤษฎีผู้บริโภค ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆที่สำคัญสองส่วนคือ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความชันของเส้นงบประมาณ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย การลดหย่อนภาษี การไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ ความเสี่ยงจากการออมเงิน และผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แสดงถึงต้นทุนของการออมเงินแบบประกันภัยหรือออมในบัญชีเงินฝากกับธนาคาร ส่วนปัจจัยที่กำหนดความชันของเส้นความพึงพอใจเท่ากัน ได้แก่ สภาพคล่องในความ

ต้องการใช้เงิน จำนวนเงินที่ใช้ในการออมแต่ละครั้ง ระยะเวลาในการออม การได้รับความดูแลเอาใจใส่จากบริษัทประกันชีวิต ความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงของบริษัทประกัน และความคล้อยคลึงกันระหว่างบริษัทประกันและธนาคาร

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พชณี หาญผดุงกิจ(2532) ได้ทำการศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของแต่ละหลักทรัพย์แต่ละกลุ่มหลักทรัพย์ และของตลาดรวมทั้งหมด เส้นแสดงลักษณะและเส้นตลาดหลักทรัพย์ โดยศึกษา 48 หลักทรัพย์ พิจารณาจากตัวแทนของ 14 กลุ่มหลักทรัพย์ โดยทำการวิเคราะห์ถึงอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส ในช่วงเดือนมกราคม 2525 ถึง ธันวาคม 2530 อัตราผลตอบแทนที่ได้รับในแต่ละไตรมาสของแต่ละหลักทรัพย์ จะถูกนำมาเฉลี่ยโดยวิธีการถ่วงน้ำหนักตามมูลค่าของตลาด เพื่อเป็นอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มหลักทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของตลาดทั้งหมด ส่วนความเสี่ยงจะวิเคราะห์จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์เบต้าของเส้นแสดงลักษณะ และวิเคราะห์หาเส้นตลาดหลักทรัพย์เพื่อพิจารณาว่า กลุ่มหลักทรัพย์ใดมีราคาซื้อขายสูงหรือต่ำเกินไป ผลการศึกษาปรากฏว่า การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ผลตอบแทนร้อยละ 8.29 ต่อไตรมาส หรือร้อยละ 33.16 ต่อปี ซึ่งนับว่าผลตอบแทนที่ได้อยู่ในเกณฑ์ที่สูง เมื่อเทียบกับผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ และมีความเสี่ยง(ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน)ร้อยละ 15.59 ต่อไตรมาส

สุทธิพิศ พิบูลย์ทรัพย์ (2538) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินในประเทศไทย โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับอุปสงค์การถือเงินของ Shaw เป็นหลักในการสร้างแบบจำลองทำการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาตั้งแต่ปี 2521 – 2535 และประมวลผลข้อมูลในแบบจำลองด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดการออมที่แท้จริงของครัวเรือนในสถาบันการเงินรวมมากที่สุด คือ รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือน รองลงมา คือ จำนวนสาขาของสถาบันการเงินต่อจำนวนประชากร และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการออมในสถาบันการเงิน ตามลำดับ และเมื่อศึกษาโดยแยกประเภทสถาบันการเงินออกเป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนาคารออมสิน พบว่าในส่วน of ธนาคารพาณิชย์ ปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดการออมที่แท้จริงของครัวเรือนในธนาคารพาณิชย์มากที่สุด คือ ที่แท้จริงของครัวเรือน รองลงมา คือ จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่อจำนวนประชากร และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการออมในธนาคารพาณิชย์ ในส่วนของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดการออมที่แท้จริงของครัวเรือนมากที่สุด คือ รายได้ที่แท้จริงของ

ครัวเรือน รองลงมา คือ สาขาของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่อจำนวนประชากรและอัตราผลตอบแทนในการออมในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่แท้จริง ในส่วนของธนาคารออมสินปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดการออมที่แท้จริงของครัวเรือนในธนาคารออมสินมากที่สุด คือ จำนวนสาขาของธนาคารออมสินต่อจำนวนประชากร รองลงมา คือ รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือน และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของการออมที่ธนาคารออมสิน

สุนันทา คุบ่อทอง(2541) ศึกษาพฤติกรรมการออมหลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดพฤติกรรมการออมภายหลังที่ประเทศประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย รายได้ จำนวนผู้พึ่งพิง เพศ อายุ สถานะภาพการสมรส และความถี่ในการออม นอกจากนี้ยังได้สอบถามความคิดเห็นของผู้ออมที่มีต่อการออมทรัพย์สินรูปแบบพิเศษของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ

การศึกษาได้ใช้การออกแบบสอบถามและใช้การประมวลผลทางสถิติ โดยกรสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปแบบการเดียวที่อาศัยพื้นฐานทางทฤษฎีตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์ สมมติฐานวัฏจักรชีวิต และการประมาณค่าโดยใช้วิธีการกึ่งสองน้อยที่สุด ในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มรถยนต์และชิ้นส่วน กลุ่มวัสดุก่อสร้าง โดยศึกษาพฤติกรรมของผู้ออมทั้งหมดแยกตามกลุ่มธุรกิจและแยกตามกลุ่มอายุ

ผลการศึกษาที่ได้ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญสำหรับผู้ออมทั้งหมดมี 3 ปัจจัยคือ รายได้ เพศ และสถานภาพทางการสมรส สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มรถยนต์และชิ้นส่วน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญมีปัจจัยเดียวคือ รายได้ ในขณะที่กลุ่มวัสดุก่อสร้าง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญมี 4 ปัจจัยคือ รายได้ เพศ อายุ และสถานภาพทางการสมรส ส่วนผลการศึกษาแยกตามกลุ่มอายุ สำหรับกลุ่มอายุ 20 – 35 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อการออมคือ รายได้ เพศ อายุ สถานภาพทางการสมรส และความถี่ในการออม และสำหรับกลุ่มอายุ 36 – 50 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อการออมคือ รายได้ โดยที่รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกกลุ่มที่ทำการศึกษา

ธนาคารแห่งประเทศไทย(2542) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการออมของครัวเรือน ในบทความเรื่อง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ไว้ว่า เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจากการสำรวจพฤติกรรมการออมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลจากระบบการออมเงิน และผลจากการศึกษาอนุกรมเวลาในอดีต ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมของครัวเรือนและอัตราดอกเบี้ยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ การที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอตัวตั้งแต่ปี 2540 และหดตัวมากขึ้นในปี 2541 จากวิกฤตทางการเงิน ส่วนหนึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในการพยายามรักษาระดับมาตรฐานการครองชีพทำให้สัดส่วนการออมลดลง สำหรับเงิน

ออมนั้นพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินกับธนาคาร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมจากการสำรวจครัวเรือนได้แก่ ออมเงินเพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา เพื่อการศึกษา และเป็นทุนในการประกอบอาชีพ จากการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลาด้วยวิธีทางเศรษฐมิติของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก มีผลกระทบน้อยมากต่อการออมโดยรวมของภาคครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่ได้ทำให้การออมของภาคครัวเรือนลดลง

สิทธิพงษ์ พรหมทอง (2544) ศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในประเทศไทย ปี 2541 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและความสำคัญของการออมที่มีต่อเศรษฐกิจประเทศไทย ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจเกี่ยวกับการออมของภาคครัวเรือนในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า เกือบทุกกลุ่มตัวอย่างครัวเรือน มีพฤติกรรมการออมที่สอดคล้องกับแนวคิดรายได้สัมบูรณ์ของเคนส์ คือมีค่า MPS มากกว่าค่า APS หรือ $APS > MPS$ และยังพบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่ารายได้เฉลี่ยรวมมีการออมต่อรายได้ (S/Y) ที่สูงกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของแนวคิดสมมติฐานวัฏจักรชีวิตของ Albert Ando-Franco Modigliani พบว่า ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนทั้งประเทศหรือกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนที่จำแนกตามที่ตั้งของครัวเรือน เนื่องจากกลุ่มครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในวัยกลางคนไม่ได้เป็นกลุ่มคนที่มีการออมต่อรายได้ (S/Y) ที่สูงที่สุดเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในวัยอื่นๆ

ในส่วนของปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนที่สำคัญ พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดการออม รองลงมาเป็นทรัพย์สินทางการเงิน การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน กลุ่มพึ่งพิง อายุของหัวหน้าครัวเรือน หนี้สิน การครอบครองที่อยู่อาศัย และขนาดของครัวเรือนตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตที่มีความเจริญ คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีค่า APS และ MPS รวมทั้งค่าความยืดหยุ่นในการออมที่สูงกว่าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีการออมสูงกว่าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งอาจเป็นเพราะมีรายได้สูงกว่า

กฤติกา จตุรัสวัฒนากุล (2545) ศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมของภาคเอกชนในประเทศไทย ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น การออมของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ

โดยใช้ข้อมูลitudิภูมิภาคปี ระหว่างปี 2520 – 2543 ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณผล การศึกษา พบว่า สัดส่วนการออมสุทธิในภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้นมี แนวโน้มลดลงหลังเปิดเสรีทางการเงิน ในปี พ.ศ. 2533 ขณะที่สัดส่วนดังกล่าวของการออมในภาค ธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นไม่เท่ากับสัดส่วนดังกล่าวของการออมในภาคครัวเรือนที่ลดลง ทำให้สัดส่วนดังกล่าวของการออมในภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลง สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มี ผลกระทบในทางบวกต่อการออมสุทธิของภาคครัวเรือน ได้แก่ รายได้พึงจ่ายใช้สอยของภาค ครัวเรือนและรายได้จากทรัพย์สินของภาคครัวเรือน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบในทางลบ ได้แก่ การเปิดเสรีทางการเงิน ในขณะที่ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบในทางบวกต่อการออมสุทธิ ของภาคธุรกิจ ได้แก่ การลงทุนของภาคเอกชน อัตราเงินเฟ้อ และการเปิดเสรีทางการเงิน ส่วน ปัจจัยที่มีผลกระทบในทางลบ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์

จารุภา โล่เสถียรกิจ (2545) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อแบบประกันชีวิต โดย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ Choice Experiment Model ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธี Contingent Valuation Model (CVM) ที่นำมาใช้ประเมินมูลค่าสิ่งแวดลอมที่ไม่มีมูลค่าทางการตลาด เช่น สิ่งแวดลอม ทรัพยากรธรรมชาติ โดยวิธีนี้จะถามความเต็มใจจ่ายให้ผู้ตอบแบบสอบถามหรือค่าชดเชยที่เต็มใจ ยอมรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดลอม แต่การศึกษาครั้งนี้ต้องการถามทางเลือกของ คุณลักษณะที่ชอบมากที่สุด ดังนั้นจึงใช้วิธีการศึกษาแบบ Choice Experiment Model ซึ่งเป็น วิธีการประเมินมูลค่าแนวใหม่ที่สามารแสดงมูลค่าแต่ละคุณลักษณะในหลายๆคุณลักษณะของ สิ่งแวดลอมได้ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาหาคุณลักษณะแบบประกันชีวิตที่ต้องการ

ผลการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ มีผลต่อการเลือกซื้อแบบ ประกันชีวิต นอกจากนี้ยังศึกษาถึงทิศทางการเลือกของแบบประกันชีวิตของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้การเลือกทางเลือกแบบประกันชีวิตที่ 14 และแบบประกันชีวิตที่ 1 มากที่สุดโดยให้ ความคุ้มครองโรคร้าย ค่าชดเชยรายวัน เงินปันผลในแบบประกันชีวิตที่ 14 และแบบประกันชีวิตที่ 1 ให้ความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยรายวัน คุ้มครองโรคร้าย ซึ่งในแบบประกันที่เลือก นั้นมีคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกและอันดับรอง และเป็นคุณลักษณะที่ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีในแบบประกันชีวิต

จิตรา โมธินา (2547) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของวัยเริ่มต้นทำงาน มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของวัยเริ่มต้นทำงาน 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ออมของวัยเริ่มต้นทำงาน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 159 ชุด กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ที่เริ่มทำงานอย่างต่อเนื่องหลังจบการศึกษาชั้นสูงสุดมาไม่เกิน 5 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการออมของวัยเริ่มต้นทำงาน ร้อยละ 80.50 มีการออม โดยมีการออมเฉลี่ย 2,803.91 บาทต่อเดือน ร้อยละ 62.89 เห็นด้วยที่ให้หน่วยงานมีการหักเงินเดือน เพื่อเก็บเป็นเงินออม วัตถุประสงค์ในการออมส่วนใหญ่เพื่อความมั่นคงในชีวิต คิดเป็นร้อยละ 69.53 รองลงมาคือ เพื่อไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน คิดเป็นร้อยละ 59.37 โดยมีรูปแบบการออมส่วนใหญ่ แบบฝากออมทรัพย์ เหตุผลในการเลือกรูปแบบการออมมากที่สุดคือ ความสะดวกในการออมไม่ บังคับว่าต้องออมเป็นงวดๆ รองลงมาคือ ผลตอบแทนที่ได้รับ ส่วนสาเหตุที่ไม่ออมคือ รายได้น้อย ไม่มีเงินเหลือในการออม รองลงมาคืออัตราผลตอบแทนในการออมต่ำ

ผลการทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนการออมของวัยเริ่มต้นทำงานพบว่า สมการออม สามารถอธิบายพฤติกรรมออมของวัยเริ่มต้นทำงานได้ 52.40 เปอร์เซนต์ โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อ จำนวนการออมอยู่ 3 ปัจจัย คือ (1) รายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการออม ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซนต์ (2) ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการออมที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (3) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่มีรายได้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการออม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

วลิตา อุไรรางกูล(2548) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออม สำหรับการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความ สนใจและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออม เพื่อเตรียมตัวสำหรับการเกษียณอายุ ใช้การเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ และใช้ สมมติฐานวิจัยชีวิตการบริโภคและการออมและสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบช่วยในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในวัยเกษียณ คือ ปัจจัยทางด้านรายได้ 2. กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนมากยังประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงชีพ เนื่องจาก รายได้จากบุตรหลานไม่เพียงพอต่อความต้องการในการดำรงชีวิต โดยพบว่าอุปสรรคในการออม ที่มาจากรายได้น้อย ภาระทางครอบครัวและภาระหนี้สิน 3. พฤติกรรมการออมของผู้สูงอายุในวัย เกษียณไม่ได้คำนึงถึงอัตราเงินเฟ้อ อัตราผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยในการตัดสินใจในการออม สำหรับการเกษียณอายุ 4. ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีการเรียงลำดับเป็นขั้นตอน 5. กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทเอกชนวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว โดยจะเริ่มมี การออมสำหรับการเกษียณอายุระหว่างช่วง 36 – 55 ปี 6.กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทเอกชน เมื่อ รายได้เพิ่มขึ้นแต่สัดส่วนการออมเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้กลับไม่เพิ่มขึ้น 7. กลุ่มตัวอย่างพนักงาน บริษัทเอกชนในแต่ละช่วงอายุมีการออมที่ใกล้เคียงกัน คือเมื่ออายุจะเพิ่มมากขึ้นก็ไม่มีผลต่อปริมาณ การออมสำหรับการเกษียณ 8. สัดส่วนการออมทั้งในปัจจุบันและการออมสำหรับการเกษียณอายุ เป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเมื่อเทียบกับรายได้ไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีรายได้อยู่ในช่วงใดก็ตาม 9.

ประชากรที่อยู่ลำพังจะมีการอมน้อยกว่า ครอบครัวที่มีสมาชิก 2 -5 คนและเมื่อครอบครัวที่มีสมาชิกจำนวนมากขึ้น จะมีอัตราส่วนการอมน้อยลงได้ลดลง

เอษณะ ชำนาญผล(2548) ศึกษาถึงรูปแบบการเลือกซื้อประกันชีวิตผ่านรูปแบบการขายต่างๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี Regression โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จะพบว่า ปัจจัยที่มีต่อการเลือกซื้อประกันผ่านรูปแบบการขายต่างๆ ได้แก่ ระดับการศึกษา ความมีชื่อเสียงของบริษัทประกันชีวิต ประเภทกรมธรรม์ประกันชีวิต การบริการหลังการขาย คำแนะนำหรือการบอกต่อของบุคคลที่รู้จัก โดยรูปแบบช่องทางการขายที่ผู้ซื้อประกันเลือกมากที่สุดคือ การเลือกซื้อผ่านนายหน้าประกันชีวิต เนื่องจากการซื้อประกันชีวิตเป็นการอมนระยะยาวจึงมักจะถูกเปรียบเทียบกับฝากเงินกับธนาคารซึ่งเป็นการออมที่มีระยะเวลาสั้นกว่าอยู่เสมอ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่เลือกซื้อประกันสามารถนำไปตัดสินใจได้ว่าควรซื้อประกันหรือไม่ โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงๆ มักจะเห็นความสำคัญของการประกันชีวิตมากกว่าผู้ที่มีการศึกษารองลงมา ชื่อเสียงของบริษัทประกันชีวิตก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะใช้ในการตัดสินใจได้ว่าควรเลือกซื้อประกันชีวิตหรือไม่หากบริษัทใดมีชื่อเสียงหรือมีฐานะทางการเงินที่ดีจะส่งผลให้มีผู้เลือกซื้อมากกว่าบริษัทอื่นๆ นอกจากความมีชื่อเสียงของบริษัทที่จะมีส่วนสำคัญกับการเลือกซื้อประกันแล้วบริการหลังการขาย หรือคำแนะนำของพนักงานยังมีส่วนสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตได้ การประกันเป็นการอมนระยะยาวดังนั้นจะทำให้ผู้ซื้อประกันมีภาระในการส่งเบี้ยประกันเป็นระยะเวลานาน การบริการหลังการขายของตัวแทนในการที่จะติดตามเก็บเบี้ยประกันจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ซื้อประกันเลือกซื้อผ่านนายหน้าประกันชีวิตมากกว่ารูปแบบการขายอื่น

Petersen, Michael B. (1991) ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้ซื้อประกันชีวิตของประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี 1990 โดยทำการวิเคราะห์ผู้ซื้อประกันชีวิตของปี 1989 พบว่า ผู้ชายในวัยกลางคนซื้อประกันชีวิตเป็นจำนวน 48% ของกรมธรรม์ทั้งหมด ขณะที่เปอร์เซ็นต์การขายกรมธรรม์ไม่ได้แตกต่างไปจากปี 1988 และตั้งแต่ปี 1988 เป็นต้นมา ผู้ซื้อประกันชีวิตที่อยู่ในวัยกลางคนมีอายุ 35 ปี ซึ่งมีรายได้ในระดับปานกลางเพิ่มขึ้นจาก \$30,000 เป็น \$31,000 และในปี 1989 ผู้ซื้อประกันชีวิตเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ระดับปานกลางเท่ากับ \$38,000 ซึ่งเพิ่มขึ้น 8% จากปี 1988 สำหรับผู้ที่มีรายได้ \$50,000 และมากกว่า พบว่า มีการซื้อประกันชีวิตถึง 43% ของกรมธรรม์ทั้งหมด

2.3 วิธีการศึกษา

2.3.1 การพรรณนา โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับโครงสร้างอัตราผลตอบแทนประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ซึ่งได้ข้อมูลเหล่านี้จากการรวบรวมเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ถึงโครงสร้างผลตอบแทนประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เปรียบเทียบกับเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

2.3.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ Cross Tabulation ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสัดส่วนของการออมเงินแบบประกันชีวิตและการออมเงินแบบฝากประจำต่อตัวแปรทั้งหมด และใช้ Chi – Square ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังนี้

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c (X_{ij} - E_{ij})^2 / E_{ij}$$

$$df = (r - 1)(c - 1)$$

เมื่อ $E_{ij} = R_i C_j / n$

X_{ij} = จำนวนค่าความถี่ของค่าสังเกตของแถวที่ i สดมภ์ที่ j

R_i = ยอดรวมของความถี่ของแถวที่ i

C_j = ยอดรวมของความถี่ของสดมภ์ที่ j

n = ขนาดของตัวอย่าง

2.3.3 การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจในการออมเงินของประชาชน ซึ่งมีรูปแบบสมการดังนี้

$$\text{Log}(P_i/1-P_i) = f(\text{STATUS}, \text{INCOME}, \text{EDU})$$

เมื่อ $P_i = 1$ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิต
 $= 0$ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

STATUS = สถานภาพ

INCOME = รายได้

EDU = ระดับการศึกษา

โดยมีสมมติฐานดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง คือ รายได้มีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำ

2. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือ ระดับการศึกษามีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาค่ำ

3. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ สถานภาพมีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด เนื่องจากความรับผิดชอบและพันธผูกพันกับคนในครอบครัว

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีสำรวจภาคสนาม โดยการออกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับการออมเงินแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยเลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ(Systematic Sampling)

$$\begin{aligned} \text{ช่องห่างระหว่างหมายเลข} &= \frac{\text{ขนาดของประชากร}}{\text{ขนาดของตัวอย่าง}} \\ &= \frac{N}{n} \end{aligned}$$

แต่ในการเก็บตัวอย่างไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนเนื่องจากจำนวนประชากรที่ใช้เป็นจำนวนประชากรที่มีบัญชีเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความลับของธนาคาร จึงใช้วิธีสุ่มประชากรที่มีบัญชีเงินฝากประจำทุกๆ 2 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถาม

ซึ่งจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของผู้ออมและความคิดเห็นต่าง ๆ โดยแยกแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้สัมภาษณ์ ในเรื่อง อายุ, เพศ, ระดับการศึกษา รายได้, สถานภาพและอาชีพ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและทัศนคติในการออมในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

2.5 สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

2.5.1 รายได้ การออมเงินแบบประกันชีวิตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับรายได้ คือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น การบริโภคน้ำตาลจะเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มขึ้นของการบริโภคน้ำตาลจะมีสัดส่วนน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ ซึ่งส่งผลให้มีความสามารถในการออมเพิ่มขึ้น เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น จะทำให้การออมเพิ่มขึ้น ดังนั้น รายได้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการออมของประชาชน

2.5.2 อายุ ความสามารถในการออมจะแตกต่างกันไปตามช่วงอายุของบุคคล ซึ่งจากแนวคิดวัฏจักรชีวิตของ Ando – Modigliani จะพบว่า การออมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับอายุใน 2 ลักษณะ คือ

2.5.2.1 ความสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ อายุอยู่ในช่วงต้นของชีวิตและช่วงวัยกลางคน ซึ่งเป็นช่วงที่มีความสามารถในการหารายได้ และรายได้จะเพิ่มขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้การออมเพิ่มขึ้นด้วย

2.5.2.2 ความสัมพันธ์ในเชิงลบ คือ อายุอยู่ในช่วงบั้นปลายของชีวิต จะมีรายได้ลดลงตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่การบริโภคน้ำตาลไม่ได้ลดลง ซึ่งจะทำให้การออมลดลง

2.5.2.3 ระดับการศึกษา การออมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับระดับการศึกษา คือ เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นทำให้มีความสามารถในการหารายได้เพิ่มขึ้น

2.5.2.4 ประชาชนให้ความสนใจการออมเงินในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เพราะผลตอบแทนที่มากกว่าการออมเงินแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

บทที่ 3

ลักษณะการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์และโครงสร้างผลตอบแทน

การประกันชีวิต คือการที่บุคคลผู้หนึ่งเรียกว่า “ผู้เอาประกันภัย” ได้จ่ายเงินจำนวนหนึ่ง เรียกว่า “เบี้ยประกันภัย” ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในสัญญา(กรมธรรม์) ให้กับบริษัทประกันภัย เพื่อซื้อความคุ้มครองตามที่ระบุเป็นเงื่อนไขไว้ในกรมธรรม์ อาทิ ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์หรือมีอายุยืนยาวจนครบกำหนดตามที่ระบุไว้ บริษัทประกันภัยจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งที่เรียกว่า “จำนวนเงินเอาประกันภัย” ให้แก่ผู้รับประโยชน์หรือผู้เอาประกันภัยแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เงื่อนไขความคุ้มครองจะมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับทางเลือกซื้อตามความเหมาะสมของผู้เอาประกันภัยเป็นหลัก

3.1 ความหมายของการประกันชีวิต

การประกันชีวิต หมายถึง แผนการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้วางระเบียบแบบแผนไว้ล่วงหน้า เกี่ยวกับภัยที่จะเกิดขึ้นกับชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลและส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินหรือรายได้ของครอบครัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้น โดยอาศัยหลักการเฉลี่ยความเสียหายหรือช่วยกันร่วมรับในภัยหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สมาชิก ซึ่งในปัจจุบันมีองค์กรที่เป็นบริษัทรับประกันชีวิต เป็นส่วนรวมเฉลี่ยความเสียหาย ที่จะเกิดขึ้นแก่ชีวิตของสมาชิก

3.2 ประวัติความเป็นมาของการประกันชีวิต

การประกันชีวิตเริ่มขึ้นเมื่อประมาณสามร้อยปีมาแล้ว สมัยนั้น การเดินทางค้าขายติดต่อระหว่างประเทศและทวีปนั้น ทำกันโดยใช้เรือใบเป็นพาหนะในการเดินทางซึ่งต้องใช้เวลานาน จึงนับว่าเป็นการเสี่ยงชีวิตเพื่อเสี่ยงโชค มีโอกาสที่จะประสบภัยอันตรายในมหาสมุทรจนอาจถึงชีวิต เมื่อประสบการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้งจึงได้มีสมาคมชาวเรือสมาคมหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่ในมหานครลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 ได้จัดวางแผนสังคมสงเคราะห์ขึ้น โดยมีระเบียบการในการสงเคราะห์ครอบครัวของบรรดาพ่อค้าและชาวเรือที่เป็นสมาชิกของสมาคม โดยเมื่อปรากฏว่าสมาชิกที่เดินทางไปกับเรือใบบรรทุกสินค้าถึงแก่ความตายโดยเรืออัปปาง หรือสาบสูญไม่ได้ข่าวในเวลาอันสมควรก็ตาม สมาคมชาวนี้นั้นจะได้นำเงินก้อนไปจ่ายสงเคราะห์ครอบครัว หรือทายาทของสมาชิกนั้นๆโดยเฉลี่ยให้ตามจำนวนเงินที่เรียกเก็บไว้

จากสมาชิกทั้งหมด สมาคมให้บรรดาสมาชิกชาวเรือของสมาคมที่ประสงค์จะได้รับผลชดเชยจากการสังกมสงเคราะห์ในระบบดังกล่าวนี้ จัดวางเงินมอบให้แก่สมาคมในจำนวนสมาชิกละ 1 ปอนด์ สเตอริงค์ เท่านั้น โดยสมาคมเป็นผู้รักษาเงินไว้ และจัดการแบ่งเฉลี่ยเงินที่รวบรวมไว้นั้นให้เป็นมรดกแก่ทายาทของสมาชิกผู้ประสบชะตากรรมจากการเดินทางในทางทะเล ในขณะที่เดียวกันเมื่อจ่ายเงินดังกล่าวหมดแล้วก็เรียกเก็บเงินเงินจากสมาชิกรวบรวมไว้ใหม่ต่อไป การปฏิบัติกิจสงเคราะห์ของสมาคมชาวเรือในมหานครลอนดอนครั้งนั้น เป็นกิจกรรมที่มีรูปลักษณะเช่นเดียวกับการฌาปนกิจสงเคราะห์

ประมาณปี พ.ศ.2298 ระยะเวลา 200 ปี จากธุรกิจในรูปแบบของการฌาปนกิจสงเคราะห์ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นธุรกิจประกันชีวิตมากขึ้น โดยใช้ระบบการประกันชั่วระยะเวลาหนึ่งปี (Annual Term Insurance) อันเป็นเป็นการคุ้มครองชีวิตชั่วระยะเวลาปีต่อปี โดยได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยประกันแตกต่างกันตามอายุของผู้เอาประกัน อายุ 20 – 49 ปี จะต้องเสียเบี้ยประกันปีละ 5 ปอนด์ ต่อเงินเอาประกัน 100 ปอนด์ อายุ 50 – 60 ปี ต้องเสียเบี้ยประกันปีละ 6 ปอนด์ ต่อเงินเอาประกัน 100 ปอนด์ เมื่อครบอายุปีหนึ่งๆหากไม่มีการเสียชีวิต บริษัทหรือสถาบันที่รับประกันก็คืนเปล่าเงินเบี้ยประกัน ประกันชีวิตดังกล่าวซึ่งรับประกันในชั่วระยะเวลาหนึ่งปีนั้น มิได้มีการคำนวณอัตราดอกเบี้ยประกันโดยอาศัยอัตราณณะแต่ประการใด จึงอยู่ในลักษณะเล่นการพนันขั้นต่อ โดยเอาชีวิตเป็นเดิมพันมากกว่าที่จะเอาประกันชีวิตตามหลักเศรษฐศาสตร์

ในระยะเดียวกันนั้น นายเจมส์ ด็อดซัน (James Dodson) นักคำนวณผู้มีชื่อเสียงของอังกฤษได้ริเริ่มคิดวางหลักเกณฑ์ธุรกิจประกันชีวิตให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยยึดหลักการเสี่ยงในกลุ่มของผู้เอาประกันตามอัตราณณะที่ควรจะเป็นไปได้ ฉะนั้น นายเจมส์ ด็อดซัน จึงได้เริ่มนำเอาสถิติการตายของชาวลอนดอนที่ประกาศ ระหว่างปี ค.ศ.1728(พ.ศ.2271) ถึง ค.ศ.1750(พ.ศ.2293) มาเป็นมาตรฐานในการคำนวณหาอัตราณณะและจัดทำตารางอัตราณณะขึ้นเป็นครั้งแรก และนำเอาอัตราณณะของชาวลอนดอนดังกล่าวมาคำนวณอัตราเบี้ยประกันหลายแบบด้วยกัน พร้อมทั้งได้วางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจประกันชีวิตไว้ดังต่อไปนี้

3.2.1 การประกันชีวิตต้องดำเนินในแบบสหกรณ์ โดยสมาชิกช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อมีสมาชิกเสียชีวิตลง

3.2.2 ไม่จำกัดเพศและวัยของสมาชิกผู้เอาประกัน

3.2.3 เมื่อสมาชิกคนใดถึงแก่กรรม สมาชิกอื่นๆทั้งหมดมีส่วนร่วมเฉลี่ยจ่ายเงินให้แก่ครอบครัวของสมาชิกผู้เสียชีวิต

3.2.4 ไม่มีเงินปันผล

3.2.5 ผู้มีอาชีพเสี่ยงอันตรายและสตรีต้องเสียเบี้ยประกันภัยเพิ่มพิเศษ

3.2.6 จะเลือกการประกันในแบบชั่วระยะเวลาหนึ่งปี (Annual Term Insurance) หรือแบบตลอดชีพจำกัด (Limited Payment Life Insurance) หรือแบบประกันตลอดชีพไม่จำกัดเวลา (Whole Life Insurance)

นายเจมส์ ค็อดซัน ได้ถึงแก่กรรมก่อนที่จะนำทฤษฎีและการคำนวณที่ได้เริ่มทำไว้เป็นคนแรกออกปฏิบัติธุรกิจประกันชีวิตด้วยตนเอง ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งสำหรับชาวลอนดอน แต่ในปี พ.ศ.2305(ค.ศ.1762)นั่นเอง สถาบันประกันชีวิตแห่งแรกก็กำเนิดขึ้นในโลกได้นำเอาทฤษฎีและการคำนวณของ นายเจมส์ ค็อดซัน ออกมาใช้ประกอบธุรกิจประกันชีวิตที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และแบบแผน โดยปฏิบัติตามกฎบัญญัติของ นายเจมส์ ค็อดซัน ทุกประการ สถาบันที่จดทะเบียนเป็นแห่งแรกที่เกิดขึ้นในโลก มีชื่อว่า เอควิตาเบิล แอสซัวร์นซ์ โซไซตี้ ออฟ ลอนดอน (The Equitable Assurance Society of London) ระยะเวลาที่ก่อตั้ง สถาบันแห่งนี้ ออกกรรมธรรม์ในแบบตลอดชีพเพียงแบบเดียว ในอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกันตามอายุของผู้เอาประกัน มีการออกกรรมธรรม์ให้ผู้เอาประกันยึดถือไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งไม่เคยมีการทำกันมาก่อน โดยในกรรมธรรม์ระบุชื่อผู้เอาประกัน ระบุจำนวนเงินเอาประกันเบี้ยประกัน ระบุชื่อทายาทหรือผู้รับประโยชน์ และมีข้อความยินยอมที่จะจ่ายเงินชดเชยให้ตามจำนวนเงินเอาประกันภัย หากผู้เอาประกันถึงแก่กรรมลงเมื่อใดก็ตาม

นับแต่สถาบันเอควิตาเบิลฯ กำเนิดขึ้น ศักยภาพประกันชีวิตในประเทศอังกฤษก็เริ่มสดใส ธุรกิจได้ดำเนินไปด้วยความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยที่สถาบันแห่งนี้ดำเนินงานด้วยหลักวิชา จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา จนเจริญรุ่งเรืองเป็นที่นิยมของชาวอังกฤษ ปรากฏชื่อเสียงเป็นที่ยกย่องทั้งชาวอังกฤษและนักธุรกิจในประเทศใกล้เคียง ตลอดจนถึงสหรัฐอเมริกาที่เพิ่งเล็งและพากันศึกษาธุรกิจประกันชีวิตจากสถาบันดังกล่าว ปัจจุบันนี้ปรากฏว่าสถาบันแห่งนี้ยังคงดำเนินธุรกิจอยู่ด้วยพลังที่กล้าแข็งในกลุ่มสถาบันประกันชีวิตในอังกฤษยุโรป หลังจากนั้นก็มีบริษัทประกันชีวิตจดทะเบียนเพิ่มขึ้นอีก เช่น บริษัทพรูเด็นเชียลประกันภัย จำกัด จดทะเบียนในปี พ.ศ.2391 (ค.ศ. 1848) ได้มีการว่าจ้างนักคำนวณและผู้เชี่ยวชาญในด้านประกันชีวิต ตลอดจนรวบรวมเอานักธุรกิจที่เคยอยู่ในวงกาประกันชีวิตมาร่วมกันปรึกษาหารือ ได้มีการปรับปรุงอัตราดอกเบี้ยประกันให้ดีขึ้น และให้ประโยชน์สูงสุด มีการจ่ายเงินปันผล และเพิ่มแบบประกันขึ้นอีกมากมาย มีแบบตลอดชีพ แบบตลอดชีพจำกัดเวลาชำระเบี้ยประกัน แบบร่วมชีวิต และแบบบำนาญ วงเคราะห์รับเงินเมื่ออายุครบ 50,55,60,65 ปี ซึ่งนับว่าเป็นปีแรกแห่งประวัติศาสตร์ประกันชีวิตที่สมบูรณ์แบบที่สุด เป็นการบุกเบิกความเจริญก้าวหน้าในธุรกิจประกันชีวิตอย่างกว้างขวางในอนาคต

3.3 การประกันชีวิตในประเทศไทย

การประกันชีวิตในประเทศไทย เริ่มขึ้นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยมีคณะทูตการพาณิชย์จากประเทศอังกฤษเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในด้านการค้าบางประเภทระหว่างประเทศต่อกัน ในขณะเดียวกัน บริษัท อีสต์เอเชียติก ซึ่งเป็นตัวแทนมีฐานะเทียบเท่าบริษัทประกันภัยแห่งกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ได้ขอร้องให้คณะทูตนำเรื่องขึ้นทูลเกล้า เพื่อขอพระบรมราชานุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยรวมเข้าไปด้วย นับตั้งแต่นั้นมาการประกอบกิจการด้านการประกันชีวิตก็เริ่มแพร่หลาย และเป็นที่รู้จักในบรรดาเจ้านายและข้าราชการผู้ใหญ่ไทย

ตั้งแต่ปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ธุรกิจประกันชีวิตโดยบริษัทชาวต่างชาติในประเทศไทยได้ขยายเพิ่มมากขึ้น จึงโปรดเกล้าให้ตรากฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการประกันภัยและการประกันชีวิตขึ้น เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2476 จากพระราชบัญญัตินี้เองทำให้บริษัทประกันภัยที่จะเปิดดำเนินกิจการจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลก่อน โดยมีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งในสมัยนั้นมีแต่บริษัทต่างประเทศเท่านั้นที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต 5 บริษัท คือ

- บริษัทเกรทอีสเทอร์นไลฟ์แอสซิวรันส์
- บริษัทแมนูเฟคเจอร์เรอร์ไลฟ์อินชัวรันส์
- บริษัทไชน่าอันเดอร์ไรเตอร์
- บริษัทซันไลฟ์แอสซิวรันส์
- บริษัทอินเตอร์เนชันแนลแอสซิวรันส์

จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 บริษัทประกันชีวิตดังกล่าวต้องหยุดประกอบกิจการไปจึงเท่ากับเปิดโอกาสให้คนไทยได้ก่อตั้งบริษัทประกอบธุรกิจประกันชีวิตขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2485 มี 2 บริษัท คือบริษัทไทยประกันชีวิต และบริษัทไทยเศรษฐกิจประกันภัย

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ประมาณปี พ.ศ.2488 มีบริษัทประกันชีวิตของต่างประเทศที่ต้องหยุดกิจการไปเพราะภัยสงครามได้กลับเข้ามาดำเนินงานใหม่เพียง 2 บริษัทเท่านั้น และประกอบกิจการได้ไปไม่นานก็หยุดไปในปี พ.ศ. 2492 เพราะไม่พอใจเงื่อนไขบางประการที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดขึ้นเพื่อใช้บังคับควบคุมแก่ธุรกิจประกันชีวิต แต่ในขณะเดียวกันก็มีบริษัทประกันชีวิตเปิดดำเนินกิจการขึ้นอีกหลายแห่งทั้งที่เป็นบริษัทของคนไทยและของต่างประเทศ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2494 รัฐบาลต้องสั่งห้ามมิให้มีการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตขึ้นอีก รวมบริษัทประกันชีวิตที่มีอยู่ทั้งหมดในเวลานั้น 13 บริษัท เป็นบริษัทต่างประเทศ 2 บริษัท ต่อมา พ.ศ. 2507 บริษัทนครหลวงประกันชีวิตต้องเลิกสัมกิจการไป เนื่องจากประสบกับ

ภาวะขาดทุน ทำให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจในกิจการประกันชีวิต อันส่งผลกระทบต่อจำนวนผู้ถือกรมธรรม์ตลอดจนเงินเอาประกัน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องหามาตรการเพื่อควบคุมธุรกิจประกันชีวิตให้อยู่ในภาวะที่มีความสมดุลด้านการเงิน และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น โครตราพระราชบัญญัติประกันชีวิตขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2510 และประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา ทั้งยังให้สำนักงานประกันภัย คอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดในด้านบริหารงาน และงานกรมธรรม์ และด้านการลงทุนอีกด้วย

3.4 ประเภทของประกันชีวิต

ปัจจุบันการประกันชีวิตได้จัดแบ่งรูปแบบออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะวัตถุประสงค์ของกลุ่มผู้เอาประกันดังนี้

3.4.1 การประกันชีวิตประเภทสามัญ (Ordinary Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตรายบุคคลที่มีจำนวนเงินเอาประกันค่อนข้างสูง ตั้งแต่ 50,000.- ขึ้นไป ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ที่มียรายได้ระดับปานกลางขึ้นไป ให้ความคุ้มครองและการออมทรัพย์ นอกจากนี้ในการพิจารณาว่าจะรับทำประกันชีวิตหรือไม่ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัท โดยมีทางเลือกในการชำระเบี้ยประกันเป็นรายปี ราย 6 เดือน ราย 3 เดือน หรือรายเดือนอาจจะมีการตรวจสอบสุขภาพหรือไม่ตรวจสอบสุขภาพก็ได้ การประกันชีวิตประเภทนี้มีอัตราเบี้ยประกันสูงและสามารถเก็บเบี้ยพิเศษเพิ่มได้ ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยสุขภาพไม่ดีหรือมีอาชีพที่เสี่ยงภัย นอกจากนี้ผู้เอาประกันยังสามารถกู้เพื่อชำระเบี้ยประกันได้ด้วย

3.4.2 การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม (Industrial Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่มีจำนวนเงินเอาประกันภัยต่ำ ตั้งแต่ 10,000.- ถึง 30,000.- บาท ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ที่มียรายได้ปานกลางถึงรายได้ต่ำ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ที่มีรายได้น้อยสามารถทำประกันชีวิตได้ การชำระเบี้ยประกันอาจจะชำระเป็นรายเดือน และไม่มี การตรวจสอบสุขภาพ การประกันชีวิตประเภทนี้จะให้ความคุ้มครองและออมทรัพย์ และมีระยะเวลาการคอย ถ้าผู้เอาประกันเสียชีวิตด้วยโรคร้ายไข้เจ็บตามธรรมชาติ บริษัทจะไม่จ่ายเงินเอาประกันให้ แต่จะคืนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันภัยได้ชำระมาแล้วทั้งหมด อัตราเบี้ยประกันชีวิตประเภทนี้จะต่ำกว่าประเภทสามัญ และไม่มี การเก็บเบี้ยเพิ่มพิเศษ รวมทั้งผู้เอาประกันไม่สามารถกู้เพื่อชำระเบี้ยประกันได้ด้วย

3.4.3 การประกันชีวิตประเภทกลุ่ม (Group Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่กรมธรรม์หนึ่งจะมีผู้เอาประกันชีวิตร่วมกันตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มของพนักงานบริษัทเอกชน ในการพิจารณารับประกันอาจมีการตรวจสอบสุขภาพ

หรือไม่ตรวจสอบสุขภาพก็ได้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัท สำหรับอัตราเบี้ยประกันชีวิตประเภทนี้จะต่ำกว่าทั้งประเภทสามัญและประเภทอุตสาหกรรม

3.5 รูปแบบของการประกันชีวิต

การประกันชีวิตสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบดังนี้

3.5.1 การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ(Whole Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองตลอดชีพ โดยผู้รับผลประโยชน์จะได้รับจำนวนเงินเอาประกันเมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการประกันรูปแบบนี้เพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับช่วยเหลือแก่ผู้ที่อยู่ในความอุปการะเมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต ซึ่งเหมาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย หรือปานกลาง และมีอัตราเบี้ยประกันต่ำกว่าแบบสะสมทรัพย์

3.5.2 การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์(Endowment Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัย ให้แก่ผู้เอาประกันภัยเมื่อมีอายุอยู่ครบตามสัญญา หรือจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์แก่ผู้เอาประกันที่เสียชีวิตลงภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกันภัย การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เป็นการผสมผสานกันระหว่างการคุ้มครองชีวิตและการสะสมทรัพย์ แต่จะเป็นในรูปแบบของการสะสมทรัพย์มากกว่าการคุ้มครอง สำหรับการออมทรัพย์จะเห็นได้ชัดในกรณีที่ผู้เอาประกันจะได้รับเงินคืนเมื่อครบสัญญา ประกันชีวิตในรูปแบบนี้เหมาะสำหรับผู้มีรายได้สูง หรือปานกลาง หรือผู้ที่ต้องการสร้างทุนการศึกษาให้กับบุตรหรือผู้ที่ต้องการสะสมทรัพย์ โดยมีอัตราเบี้ยประกันค่อนข้างสูง

3.5.3 การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำรายปี(Annuity Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันทุกเดือนนับแต่ผู้เอาประกันเกษียณอายุหรือมีอายุครบ 55 ปีหรือ 60 ปีแล้วแต่เงื่อนไขในกรมธรรม์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เอาประกันชีวิตสามารถเลือกซื้อหรือเลือกประเภทสำหรับระยะเวลาการจ่ายเงินได้ประจำปี การประกันในรูปแบบนี้จะเน้นการออมทรัพย์มากกว่าการคุ้มครอง และเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการมีรายได้ภายหลังเกษียณอายุ หรือผู้ที่ต้องการสร้างเงินบำนาญไว้ในยามชรา โดยมีอัตราเบี้ยประกันสูง

3.5.4 การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา(term Annuity Life Insurance)

เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตจะคุ้มครองการเสียชีวิตของผู้เอาประกันภายในกำหนดระยะเวลาของสัญญา หมายความว่า บริษัทประกันชีวิตจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตในระยะเวลาประกันภัย และหากผู้เอาประกันชีวิตอยู่จนครบ

สัญญาที่จะไม่ได้รับเงินคืน เนื่องจากการประกันชีวิตในรูปแบบนี้จะให้ความคุ้มครองกรณีที่เกิดการเสียชีวิตเท่านั้น จึงไม่มีมูลค่ากรมธรรม์ หรืออาจกล่าวได้ว่าการประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีส่วนของการออมทรัพย์ เบี้ยประกันจึงต่ำกว่าแบบอื่นๆ และไม่มีเงินเหลือคืน เมื่อผู้เอาประกันมีชีวิตอยู่จนครบกำหนดสัญญา

ในการประกันแบบกำหนดระยะเวลาและประกันแบบตลอดชีพนั้น ทางบริษัทจะจ่ายเงินให้เมื่อผู้เอาประกันถึงแก่ความตาย ดังนั้น การประกันแบบสะสมทรัพย์จึงวิวัฒนาการและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งก็ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประกันทั้ง 3 แบบแล้ว ปรากฏว่ามีคนสนใจทำการประกันแบบสะสมทรัพย์มากเป็นอันดับหนึ่ง เพราะผู้เอาประกันทราบว่า เขามีโอกาสได้ใช้เงินที่เขาจ่ายให้กับบริษัท

3.6 ลักษณะของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

ลักษณะสำคัญของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ คือ มีการกำหนดระยะเวลาของสัญญาที่แน่นอน ถ้าผู้เอาประกันอยู่ครบอายุของสัญญาจะได้รับเงินซึ่งเอาประกัน แต่ถ้าเสียชีวิตลงในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับใช้นั้น ผู้รับผลประโยชน์จะเป็นบุคคลที่รับเงินซึ่งเอาประกันจากบริษัท ซึ่งการประเภทนี้โดยทั่วไปให้ประโยชน์ในด้านสะสมทรัพย์และการคุ้มครอง

3.6.1 ลักษณะของการประกันแบบสะสมทรัพย์มีความคุ้มครอง 2 แบบ คือ

3.6.1.1 การประกันแบบกำหนดระยะเวลา (Term Insurance) คือ ข้อสัญญาที่ว่าผู้เอาประกันจะจ่ายจำนวนเงินที่เอาประกันให้ ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ

3.6.1.2 การประกันแบบสะสมทรัพย์ที่แท้จริง (Pure Endowment) คือ ข้อสัญญาที่ว่าบริษัทจะจ่ายจำนวนเงินที่เอาประกันให้ ถ้าผู้เอาประกันมีชีวิตอยู่รอดพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ บริษัทจะฟื้นความรับผิดชอบที่จะจ่ายเงินจำนวนนี้ ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ

3.6.2 การประกันแบบสะสมทรัพย์ อาจแบ่งได้ตามลักษณะของวันครบอายุของกรมธรรม์ (Maturity Date) 2 ประการ คือ

3.6.2.1 สัญญาระยะยาว ผู้เอาประกันปกติขอสัญญาแบบนี้ระหว่างที่สามารถประกอบอาชีพได้ ระยะเวลาแห่งสัญญาก่อนทำเกินกว่าระยะเวลาที่ผู้เอาประกันจะหาเลี้ยงชีพได้ ดังนั้นประโยชน์ของผู้เอาประกันแบบนี้ คือ ผู้เอาประกันสะสมทรัพย์ไว้เพื่อใช้จ่ายเมื่อชราลง เป็นสัญญาที่ครบอายุเมื่อผู้เอาประกันมีอายุที่กำหนดไว้ เช่น 55 ปี, 60 ปี

3.6.2.2 สัญญาระยะสั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เอาประกันบางประการ เช่น สะสมทรัพย์ไว้เพื่อมาไถ่ถอนทรัพย์ที่จำนองไว้หรือใช้หนี้สินอื่นๆ เป็นสัญญาที่ครบอายุเมื่อสิ้นจำนวนปีที่กำหนดไว้ เช่น 10 ปี, 20 ปี, 30 ปี

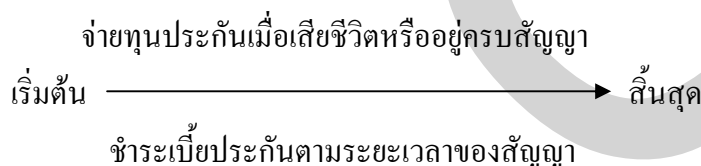
3.7 หลักการพื้นฐานประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

เป็นแบบประกันที่มีรูปแบบคล้ายกับการฝากเงินไว้กับธนาคารประเภทฝากประจำ เพราะเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตที่นอกจากจะให้ความคุ้มครองการมรณกรรมของผู้เอาประกันชีวิตตามวงเงินคุ้มครองที่เลือกไว้แล้ว ในระหว่างที่ผู้เอาประกันยังมีชีวิตอยู่ก็จะได้รับผลตอบแทนทางการเงินจำนวนหนึ่งตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ เช่น ทุกๆปี , ทุก 2 ปี, ทุก 3 ปี, ทุก 5 ปี เป็นต้น ในขณะที่ผู้เอาประกันมีชีวิตยืนยาวจนครบกำหนดระยะเวลาคุ้มครองของกรมธรรม์ เช่น ครบ 10/15/16/18/20/21/25 หรือ 30 ปี ผู้เอาประกันก็จะได้รับวงเงินคุ้มครองครบเต็มตามจำนวน พร้อมเงินตอบแทนพิเศษอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์

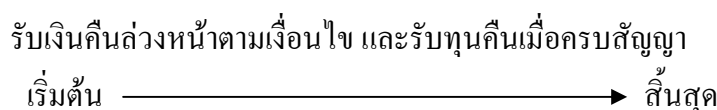
ข้อเด่น เป็นกรมธรรม์ที่ผู้เอาประกันสามารถเห็นผลตอบแทนทางการเงินจากกรมธรรม์ได้ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ และสำหรับกรมธรรม์ประเภทนี้บางแบบสามารถให้ผลตอบแทนทางการเงินมากกว่าผลตอบแทนจากการฝากเงินไว้กับธนาคารตามอัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีรูปแบบให้เลือกตามความเหมาะสมกับเพศ วัย และความสามารถในการออมของแต่ละบุคคล ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เหมาะกับผู้ที่ต้องการทั้งการออมทรัพย์และความคุ้มครอง มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

3.8 โครงสร้างกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์

กรมธรรม์สำหรับผู้ใหญ่

กรมธรรม์สำหรับเด็ก

หากผู้ชำระเบี้ยเสียชีวิตก่อนครบกำหนดสัญญาไม่ต้องชำระเบี้ยประกันอีกต่อไป (คำอธิบายเพิ่มเติมหน้าถัดไป)

ผู้ชำระเบี้ยจะได้รับความคุ้มครองจากกรมธรรม์สำหรับเด็กก็ต่อเมื่อกรมธรรม์เด็กทำขึ้นในขณะที่เด็กมีอายุไม่เกิน 15 ปี และผู้ชำระเบี้ยอายุไม่เกิน 50 ปี และจะให้ความคุ้มครองจนกระทั่งเด็กอายุครบ 21 – 25 ปี ขึ้นอยู่กับแบบของบริษัท หลังจากนั้นหากกรมธรรม์ยังไม่สิ้นสุดความคุ้มครอง ตัวเยาวชนผู้นั้นต้องชำระเบี้ยประกันต่อไปจนกว่าจะครบสัญญา ทั้งนี้การเสียชีวิตหรือทุพพลภาพถาวรของผู้ชำระเบี้ยต้องเกิดขึ้นก่อนที่ผู้ชำระเบี้ยจะอายุครบ 60 ปี

ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ มีการคืนทุก 3 – 5 – 10 – 20 ปี เป็นแบบที่ให้ความคุ้มครองชีวิต เช่นเดียวกันแต่จะมีการคืนเงินให้เป็นระยะๆตามแต่ละแบบของกรมธรรม์ในบางแบบอาจจะมีการคืนเงิน 300% ของทุนประกัน

ข้อยกเว้น

1. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การประกันชีวิตไม่คุ้มครองถึงการทำร้ายตัวเองที่เกิดขึ้นภายใน 1 ปี นับจากวันที่เริ่มคุ้มครอง หรือผู้รับผลประโยชน์ทำร้ายโดยเจตนา
2. ปกปิดข้อเท็จจริงเรื่องสุขภาพในใบคำขอเอาประกันชีวิต(ภายใน 2 ปี)

3.9 ประเภทของการประกันแบบสะสมทรัพย์

การประกันแบบสะสมทรัพย์ ได้มีการวิวัฒนาการเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้เอาประกันอยู่เสมอ จึงแบ่งการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ 3 ประเภทดังนี้

3.9.1 การประกันแบบสะสมทรัพย์แบบทวีคูณ (Double Endowment) การประกันชีวิตแบบนี้อัตราเบี้ยประกันค่อนข้างสูงกว่าแบบสะสมทรัพย์ธรรมดา และสามารถแยกออกได้ 2 แบบดังนี้

ก.) ในกรณีที่ผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในระยะเวลาของการประกัน บริษัทจะจ่ายให้เท่ากับจำนวนทุนประกัน แต่หากมีชีวิตอยู่รอดพ้นระยะเวลาของการประกัน บริษัทจะจ่ายให้เป็นจำนวนสองเท่าของทุนประกัน

ข.) ในกรณีที่ผู้เอาประกันถึงแก่กรรมภายในกำหนดของสัญญาหรือไม่ก็ตาม ทางบริษัทยินดีจ่ายให้เป็นสองเท่าของทุนประกัน แต่จำนวนเบี้ยประกันแบบนี้จะต้องสูงกว่าแบบ ก. (บริษัทยอมตกลงให้ในกรณีที่ผู้เอาประกันมีสุขภาพดีเท่านั้น

3.9.2 การประกันแบบสะสมทรัพย์ร่วม (Joint Endowment) หมายถึง การประกันที่มีผู้เอาประกันมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป ซึ่งเหมาะกับครอบครัวที่มีรายได้ทั้งสองคน (เช่น สามี ภรรยา) จำนวนทุนประกันสูง หรือการประกันแบบนี้เหมาะกับหุ้นส่วน

3.9.3 การประกันแบบสะสมทรัพย์เพื่ออนาคตของเยาวชน (Children's Deferred Endowment) หมายถึง การประกันแบบสะสมทรัพย์ที่มุ่งให้ชีวิตของเยาวชนเป็นผู้รับประโยชน์การคำนวณอายุ จึงไม่คำนึงถึงอายุของผู้ปกครองหรือผู้ส่งเบี้ยประกัน แต่ใช้หลักเกณฑ์ผู้เยาว์เป็นหลัก

- ก) เมื่อผู้เยาว์เป็นผู้เอาประกัน จึงต้องตรวจสอบสุขภาพของผู้เยาว์
- ข) ค่าเบี้ยประกันต่ำ เนื่องจากผู้เยาว์อายุน้อย ถือว่าเป็นการผ่อนคลายภาระของผู้ปกครอง หรือผู้ที่ชำระเบี้ยประกัน
- ค) เหมาะสำหรับผู้ปกครองที่มีรายได้ที่หักแล้วยังมีเงินเหลือไม่มากนัก ซึ่งอาจมีบุตรหลายคน จึงตกลงทำไปประกันแบบนี้ เพื่อไม่ต้องเป็นห่วงอนาคตเด็กมากนัก ซึ่งเป็นการดีและปลอดภัยสำหรับอนาคตเด็ก

3.10 ตัวอย่างกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

เอกสิทธิ์

1. ผ่อนเวลาชำระเบี้ยประกัน ถ้าไม่ชำระเบี้ยประกันตามกำหนด บริษัทจะผ่อนเวลาให้สิบห้าวันสำหรับกรณีเบี้ยประกันที่กำหนดชำระเป็นงวดรายเดือน และสามสิบวันสำหรับเบี้ยประกันที่มีกำหนดชำระอย่างอื่น ทั้งนี้โดยบริษัทไม่คิดเอาดอกเบี้ยความตายที่อุบัติขึ้นระหว่างกำหนดผ่อนเวลา ไม่เป็นเหตุกระทบกระทั่งความสมบูรณ์แห่งสัญญา แต่เบี้ยประกันที่ค้างชำระย่อมเป็นหนี้ ซึ่งจะต้องหักจากจำนวนเงินซึ่งเอาประกันเมื่อมีการจ่าย

2. ต่ออายุกรมธรรม์ ถึงแม้กรมธรรม์จะขาดอายุแล้ว อาจขอต่ออายุอีกได้ ในเมื่อผู้เอาประกันได้พิสูจน์โดยเสียค่าใช้จ่ายเองให้เป็นที่พอใจของบริษัท ว่าตนมีสุขภาพสมบูรณ์ตลอดมา และสมควรที่บริษัทจะรับประกันต่อไป ทั้งยอมชำระเบี้ยประกันที่ค้างพร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละแปดต่อปีสำหรับเบี้ยประกันที่ค้างทุกๆงวด ในกรณีพิสูจน์ได้และให้ความยินยอมดังกล่าวนี้ บริษัทจะต่ออายุกรมธรรม์ให้ โดยถือเสมือนว่าเบี้ยประกันที่ชำระในการต่ออายุนั้น เป็นการชำระต่อเนื่องจากเบี้ยประกันที่ได้ชำระไว้ก่อนกรมธรรม์ขาดอายุ

ในกรณีที่บริษัทยอมต่ออายุกรมธรรม์ให้ ถ้าผู้เอาประกันประสงค์ก็อาจขอเวนคืนกรมธรรม์เพื่อขอรับค่าเงินสด หรือขอเปลี่ยนกรมธรรม์เป็นขยายกำหนดระยะเวลาประกัน หรือเปลี่ยนเป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ ซึ่งลดจำนวนเงินเอาประกันลงภายใต้บังคับข้อ 3 ถึงข้อ 5 ก็ได้

3. เว้นคืนกรมธรรม์ เมื่อได้ชำระเบี้ยประกันไม่น้อยกว่าสามปี หากกรมธรรม์ยังมีผลบังคับใช้อยู่ ผู้เอาประกันมีสิทธิเวนคืนกรมธรรม์เพื่อขอรับค่าเงินสดซึ่งระบุไว้ท้ายกรมธรรม์นี้ ถ้าชำระเบี้ยประกันเป็นงวดหกเดือน สามเดือน หรือรายเดือน ผู้เอาประกันจะต้องชำระเบี้ยประกันงวดที่

ค้างให้ครบรอบปีแห่งอายุกรมธรรม์ บริษัทจะจ่ายค่าเงินสดดังกล่าวแล้ว รวมทั้งค่าเงินสดของเงินสมนาคุณที่คำนวณไว้ไว้ในขณะนั้น(ถ้ามี) ภายในสามเดือน นับแต่วันที่ผู้เอาประกันยื่นความจำนงเป็นหนังสือตามแบบของบริษัทเพื่อขอเวนคืนกรมธรรม์นี้

4. แปรสภาพกรมธรรม์เป็นชนิดขยายกำหนดระยะเวลาประกัน เมื่อได้ชำระเบี้ยประกันไม่น้อยกว่าสามปีแล้ว และกรมธรรม์ยังมีผลบังคับอยู่โดยไม่มีหนี้สินใดๆเกี่ยวกับค้าง แทนที่จะขอเวนคืนกรมธรรม์ ผู้เอาประกันมีสิทธิขอแปรสภาพกรมธรรม์เป็นชนิดขยายกำหนดระยะเวลาประกันซึ่งไม่มีเงินสมนาคุณ ในกรณีเช่นนี้ว่า เมื่อผู้เอาประกันตายภายในกำหนดระยะเวลาที่ขยายให้ บริษัทก็จะจ่ายเงินซึ่งเอาประกันไว้ให้นั้นให้เต็มจำนวน กำหนดระยะเวลาที่ขยายให้นี้จะต้องเป็นไปตามระเบียบของบริษัทที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และบริษัทจะเป็นผู้คำนวณ ระยะเวลาให้ผู้เอาประกันกรอกลงในคำขอแปรสภาพกรมธรรม์

5. กรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ เมื่อได้ชำระเบี้ยประกันไม่น้อยกว่าสามปี และกรมธรรม์ยังมีผลบังคับอยู่ ก็อาจขอแปรสภาพกรมธรรม์เป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จที่ลดจำนวนเงินซึ่งเอาประกันอันพึงจ่ายคืนนั้นลงตามข้อกำหนด และภายใต้บังคับเงื่อนไขที่ใช้แก่กรมธรรม์นี้ เว้นแต่จำนวนเงินดังกล่าวรวมทั้งเงินสมนาคุณ(ถ้ามี) จะน้อยกว่าห้าร้อยบาท เบี้ยประกันที่ค้างชำระจนถึงวันที่ขอแปรสภาพกรมธรรม์เป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ พร้อมด้วยดอกเบี้ย จะต้องชำระให้เสร็จสิ้นไปก่อนที่บริษัทจะแปรสภาพกรมธรรม์ให้

6. ช่วยรักษากรมธรรม์ให้มีผลบังคับโดยอัตโนมัติ ภายหลังจากที่กรมธรรม์มีค่าเวนคืนตามข้อ 3 ถ้าไม่ชำระเบี้ยประกันภายในกำหนดเวลาที่ผ่อนให้ กรมธรรม์ย่อมอยู่ภายใต้บังคับตอน(ก) หรือ (ข) ต่อไปนี้โดยอัตโนมัติอย่างใดอย่างหนึ่ง สุดแต่ผู้เอาประกันจะได้เลือกระบุไว้ในคำขอเอาประกัน ซึ่งผู้เอาประกันมีสิทธิขอเปลี่ยนเป็นอีกอย่างหนึ่งได้ โดยแจ้งให้บริษัททราบเป็นหนังสือก่อนอย่าง ที่เลือกระบุไว้เดิมนั้นจะมีผลบังคับ

(ก) ให้บริษัทช่วยชำระเบี้ยประกันโดยอัตโนมัติ ในเมื่อกรมธรรม์มีค่าเวนคืนสุทธิ (ภายหลังหักหนี้ใดๆ ที่อาจค้างชำระให้กับบริษัทออกแล้ว) อยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเบี้ยประกันสำหรับระยะเวลาหนึ่งเดือนเต็ม ให้บริษัทออกเงินทตรงชำระเบี้ยประกันที่ค้างและรักษากรมธรรม์ไว้ให้คงมีผลบังคับอยู่เป็นเวลาหนึ่งเดือนเป็นอย่างน้อยที่สุด และนานที่สุดเพียงใดยอมสุดแล้วแต่ค่าเวนคืนสุทธิมีมากเท่าใด โดยถือเกณฑ์คำนวณดังนี้ หากจำนวนค่าเวนคืนสุทธิด้วยจำนวนเบี้ยประกันรายเดือน หรือเฉลี่ยลงเป็นรายเดือน(แล้วแต่กรณี) ได้ผลลัพธ์ (โดยปัดเศษทิ้ง) เท่าใด ก็ให้ถือว่าเป็นจำนวนเดือนที่บริษัทจะออกเงินทตรงชำระเบี้ยประกันให้

บริษัทคิดเอาเงินดอกเบี้ยในเงินที่ทตรงจ่ายเป็นเบี้ยประกันร้อยละแปดต่อปี หากมีการชำระเงินจำนวนใดๆ แก่บริษัทเกี่ยวกับกรมธรรม์ที่รักษาไว้ให้มีผลบังคับอยู่ดังกล่าวแล้ว ถ้าเงินจำนวนนั้นไม่เพียงพอจะชดใช้จำนวนเบี้ยประกันงวดเดียว หรือหลายงวดที่บริษัทได้จ่ายทตรงไป และดอกเบี้ยบริษัทจะนำเข้าบัญชีพักไว้พลางก่อน

เงินที่บริษัททศพรจายเป็นเบี้ยประกันรวมทั้งดอกเบี้ยที่ค้างชำระ ย่อมเป็นหนี้ซึ่งจะต้องหักจากจำนวนเงินใดๆซึ่งบริษัทจะต้องจ่ายตามกรมธรรม์นี้ เมื่อมีการจ่าย

(ข) แปรสภาพกรมธรรม์เป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จโดยอัตโนมัติ โดยลดจำนวนเงินซึ่งเอาประกันลง และไม่มีส่วนได้เงินสมนาคุณที่จะประกาศต่อไป ทั้งนี้ภายใต้บังคับเงื่อนไขว่า ถ้าผู้เอาประกันตายภายในหกเดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระเบี้ยประกันงวดที่เริ่มค้างชำระก่อนการแปรสภาพเป็นกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จตามข้อนี้ จำนวนเงินอันพึงจ่ายตามกรมธรรม์ให้ถือตามเกณฑ์ที่เป็นอยู่ก่อนวันกรมธรรม์แปรสภาพ โดยจะต้องหักจำนวนเบี้ยประกัน ซึ่งมีได้ชำระพร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละแปดต่อปีออกเสียก่อน

7. **สิทธิกู้เงิน** เมื่อได้ชำระเบี้ยประกัน ไม่น้อยกว่าสามปีแล้วและกรมธรรม์ยังมีผลบังคับอยู่ บริษัทจะยอมให้ผู้เอาประกันกู้เงิน โดยยอมรับกรมธรรม์นี้ไว้เป็นหลักประกันในเมื่อกรมธรรม์ไม่มีหนี้สินอื่นใดเกี่ยวข้องอยู่ โดยให้กู้เงินได้ถึงร้อยละเก้าสิบของค่าเวนคืน ซึ่งได้หักค่าเงินสดของเงินสมนาคุณซึ่งมีอยู่สำหรับกรมธรรม์นี้ออกแล้ว และในกรให้กู้เงินนั้น บริษัทคิดดอกเบี้ยร้อยละแปดต่อปี ทั้งนี้ภายใต้บังคับเงื่อนไขว่า

(ก) บริษัทอาจไม่ให้กู้เงินจำนวนเล็กๆ น้อยๆ ในครั้งใดครั้งหนึ่งต่ำกว่าสองร้อยบาท

(ข) บริษัทจะจ่ายเงินกู้ให้ภายในสามเดือน นับแต่วันที่ผู้กู้ยื่นความจำนงเป็นหนังสือตามแบบของบริษัท และผู้กู้เป็นฝ่ายเสียค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกู้เงินทั้งสิ้น

(ค) หนี้ที่เกิดจากการกู้นั้นเป็นภาระติดพันกรมธรรม์นี้ จนกว่าจะได้ชำระแก่บริษัทโดยสิ้นเชิง

เงื่อนไขทั่วไป

1. **สัญญา** บริษัทได้ออกกรมธรรม์ฉบับนี้ให้โดยที่ได้รับความขอเอาประกัน พร้อมด้วยข้อแถลงในการขอเอาประกัน และได้ชำระเบี้ยประกันงวดแรกตามที่ได้ระบุไว้และโดยที่ผู้เอาประกันได้ยินยอมให้ถือว่ากรมธรรม์ฉบับนี้และคำขอเอาประกัน ตลอดจนข้อแถลงเหล่านั้น เป็นมูลฐานและสาระสำคัญแห่งสัญญาประกันนี้ ทั้งนี้ภายใต้บังคับเงื่อนไขว่า ผู้เอาประกันจะชำระเบี้ยประกันโดยถูกต้อง และจะปฏิบัติตามข้อกำหนดเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์นี้ทุกประการ

2. **การแก้ไขเปลี่ยนแปลง** การเปลี่ยนแปลงใดๆ ในกรมธรรม์หรือยกเลิกเงื่อนไขใดๆ ในกรมธรรม์ จะสมบูรณ์ต่อเมื่อประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการบริษัทผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้ลงนามเท่านั้น ผู้หาประกันไม่มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความใดๆ ในกรมธรรม์ทั้งสิ้น

3. การชำระเบี้ยประกัน แม้จะได้กำหนดเบี้ยประกันไว้ให้ชำระเป็นงวดอย่างใดก็ตาม ต้องชำระเบี้ยประกันโดยครบถ้วนทุกปีแห่งอายุกรมธรรม์ ข้อกำหนดให้แบ่งชำระเป็นงวดน้อยกว่าปีไม่เป็นข้อยกเว้นมิให้ต้องชำระโดยครบถ้วนทุกปี ถ้าความตายอุบัติขึ้นก่อนที่จะชำระเบี้ยประกันโดยครบถ้วนเต็มปี เบี้ยประกันงวดที่ยังไม่ได้ชำระย่อมเป็นหนี้ซึ่งจะต้องหักจากจำนวนเงินซึ่งเอาประกัน เมื่อมีการจ่าย

การชำระเบี้ยประกันแต่ละงวดจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อบริษัทหรือผู้ที่บริษัทมอบหมายให้รับเบี้ยประกันแทน ได้ออกใบรับให้เป็นหลักฐาน โดยใช้แบบพิมพ์ใบรับเบี้ยประกันของบริษัท

4. กรมธรรม์ขาดอายุ ถ้าไม่ชำระเบี้ยประกันภายในระยะเวลาที่ผ่อนให้ กรมธรรม์ย่อมขาดอายุและไม่มีผลบังคับ เว้นแต่ในกรณีที่สามารณำเอาสิทธิว่าด้วยการช่วยรักษากรมธรรม์มีผลบังคับโดยอัตโนมัติมาใช้ได้ กรมธรรม์จึงจะมีผลบังคับตามเอกสิทธิ์เช่นว่านั้น

เมื่อกรมธรรม์ขาดอายุแล้ว บริษัทย่อมพ้นจากความรับผิดชอบที่จะจ่ายเงินใดๆ ทั้งสิ้นตามกรมธรรม์ เว้นแต่จะมีการต่ออายุกรมธรรม์ให้กลับมีผลบังคับตามเดิม

5. การระบุผู้รับประโยชน์ ผู้เอาประกันอาจจะระบุบุคคลเดียวหรือหลายคนให้เป็นผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ในกรณีที่ผู้เอาประกันได้ตายลง และอาจเปลี่ยนหรือถอนบุคคลเช่นว่านั้นโดยส่งกรมธรรม์ไปยังสำนักงานใหญ่ของบริษัท พร้อมด้วยคำขอให้จดทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้หากผู้รับประโยชน์คนใหม่เป็นสามี ภรรยา ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้เอาประกันเอง การเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์ย่อมเป็นเอกสิทธิ์ของผู้เอาประกัน ซึ่งผู้เอาประกันอาจกระทำได้โดยมิพักต้องขอความเห็นชอบของบริษัท

6. พิสูจน์อายุ ถ้าอายุผู้ซึ่งเอาประกันแจ้งไว้ในคำขอเอาประกันยังไม่มีหลักฐานประกอบโดยแน่นอน ก็จำเป็นต้องแสดงพยานหลักฐานเกี่ยวกับอายุนั้น ก่อนที่จะเรียกร้องให้บริษัทจ่ายเงินใดๆ ตามกรมธรรม์นี้ การแจ้งอายุน้อยกว่าอายุจริงโดยไม่เจตนาไม่ทำให้กรมธรรม์เสียไปแต่ระหว่ำผู้เอาประกันชีวิตยังมีชีวิตอยู่ บริษัทจะแก้อายุให้ตามที่เป็นจริง โดยผู้เอาประกันต้องชำระจำนวนเงินอันแตกต่างกันระหว่างเบี้ยประกันสำหรับอายุจริง กับเบี้ยประกันเดิมตั้งแต่เริ่มกรมธรรม์ ซึ่งทบกันมาจนถึงวันที่ชำระจำนวนเงินที่แตกต่างกันนั้น พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละแปดต่อปี ในจำนวนเงินที่แตกต่างกันแต่ละงวด

ถ้าปรากฏขึ้นที่หลังผู้เอาประกันตายว่า มีการแจ้งอายุของผู้เอาประกันไว้น้อยกว่าอายุจริงโดยไม่เจตนา จะต้องลดจำนวนเงินเอาประกันลงให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะทำได้กับจำนวนเงินซึ่งพึงเอาประกันได้สำหรับอายุจริงเมื่อเริ่มประกัน ตามส่วนสัมพันธ์แห่งเบี้ยประกันที่ชำระไว้ ซึ่งในกรณีนี้จำนวนเงินซึ่งเอาประกันจะได้แก่จำนวนเงินที่ลดลงแล้ว และเงินสมนาคุณ(ถ้ามี)ก็จะต้องลดลงตามส่วน

หากเมื่อใดปรากฏขึ้นว่า อายุของผู้เอาประกันตามที่ผู้เอาประกันได้ระบุไว้ในคำขอเอาประกันนั้น ได้แจ้งไว้น้อยกว่าอายุจริงโดยไม่เจตนา และปรากฏว่าเมื่อเริ่มเอาประกันอายุจริงของผู้เอาประกันเกินกว่าเกณฑ์อายุสูงสุดที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนของบริษัท ส่วนที่ว่าด้วยตารางอัตราและเงื่อนไขอันเป็นมูลฐานแห่งการออกกรมธรรม์นี้ เมื่อนั้นความรับผิดชอบของบริษัทย่อมจำกัดลง เพียงแต่ต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกัน หรือผู้รับประโยชน์แล้วแต่กรณี เพียงเท่ากับร้อยละสามสิบของเบี้ยประกันชีวิตที่ชำระแล้วทั้งหมด (ยกเว้นเบี้ยประกันปีแรก) หรือเท่ากับค่าเวนคืนแห่งกรมธรรม์นี้ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า และในกรณีเช่นว่านี้ไม่มีการให้เงินสมนาคุณ หรือหากได้จ่ายเงินสมนาคุณไปแล้วเท่าใด ก็ต้องหักออกจากเงินที่บริษัทจะต้องจ่ายให้ดังกล่าว

7. ภัยสงคราม ภัยจลาจล และภัยเดินอากาศ ความตายอันเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมแห่งการรบ หรือสงคราม(ไม่ว่าจะเป็นประกาศหรือมิได้ประกาศก็ตาม) ย่อมอยู่นอกเหนือความคุ้มครองแห่งกรมธรรม์นี้ แต่ไม่เป็นเหตุยกเว้นความรับผิดชอบของบริษัท ที่จะคืนเบี้ยประกันชีวิตที่ได้ชำระไว้แล้วทั้งหมด ภายหลังหักเงินสมนาคุณและเงินใดๆที่บริษัทอาจได้จ่ายให้แก่ผู้เอาประกันไปแล้ว และหักหนี้ใดๆ ที่อาจค้างชำระแก่บริษัทออกแล้ว

ถ้ากรมธรรม์มิได้ระบุไว้โดยแจ้งชัดว่า ออกให้เพื่อคุ้มครองภัยจลาจลหรือภัยเดินอากาศด้วย หากผู้เอาประกันจะทำการเดินอากาศ(นอกจากในฐานะผู้โดยสารที่เสียค่าโดยสารโดยอากาศยานของสายการบินประจำ ซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายข้อบังคับให้บรรทุกคนโดยสารได้) กดี หรือผู้เอาประกันจะเข้าปฏิบัติการใดเกี่ยวกับการจลาจล หรือจะยังไปเขตที่มีการจลาจลก็ดี จะต้องแจ้งให้บริษัททราบและยอมชำระเบี้ยประกันตามที่บริษัทเรียกเก็บก่อน มิฉะนั้นความรับผิดชอบของบริษัทตามกรมธรรม์จะมีเพียงคืนเบี้ยประกันชีวิตที่ได้ชำระไว้แล้วทั้งหมด ภายหลังหักเงินสมนาคุณและเงินใดๆ ที่บริษัทอาจได้จ่ายให้แก่ผู้เอาประกันไปแล้ว และหักหนี้ใดๆที่อาจค้างชำระแก่บริษัทออกแล้ว

8. อัศวินบาตกรรม และความตายผิดธรรมชาติ ถ้าผู้เอาประกันตายด้วยการกระทำ อัศวินบาตกรรมโดยนํ้ามือของตนเอง หรือโดยใช้ให้ผู้อื่นกระทำ หรือความตายของผู้เอาประกันอุบัติขึ้นจากการกระทำใดๆ ของผู้เอาประกัน อันเป็นการผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะได้กระทำในขณะวิกลจริตหรือมิใช่ก็ตาม ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันออกกรมธรรม์หรือนับแต่วันต่ออายุกรมธรรม์ครั้งหลังสุด แล้วแต่กรณี ความรับผิดชอบของบริษัทจะมีเพียงต้องจ่ายเงินเท่ากับร้อยละสามสิบของเบี้ยประกันชีวิตที่ชำระแล้วทั้งหมด (ยกเว้นเบี้ยประกันปีแรก) หรือเท่ากับค่าเวนคืนแห่งกรมธรรม์นี้ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่า และในกรณีเช่นว่านี้ไม่มีการให้เงินสมนาคุณ หรือหากได้จ่ายเงินสมนาคุณไปแล้วเท่าใดก็ต้องหักออกจากเงินที่บริษัทจะต้องจ่ายให้ดังกล่าวแล้ว

9. คำเรียกร้องให้จ่ายเงิน ในการเรียกร้องให้จ่ายเงินซึ่งเอาประกันหรือเงินใดๆตามกรมธรรม์นี้ ผู้เรียกร้องจะต้องยื่นคำร้องต่อสำนักงานใหญ่ของบริษัทตามแบบของบริษัท และผู้เรียกร้องจะต้องนำกรมธรรม์นี้ไปแสดงต่อสำนักงานใหญ่ของบริษัทด้วยตนเอง ทั้งนี้เว้นแต่บริษัทจะได้ยินยอมให้ความผ่อนผันเป็นอย่างอื่น บรรดาเงินใดๆที่บริษัทจะต้องจ่ายแก่ผู้เอาประกันหรือผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์นี้ บริษัทไม่ต้องเสียดอกเบี้ยไม่ว่าในกรณีใดๆ เว้นแต่จะได้รับการระบุไว้ในเงื่อนไขกรมธรรม์นี้โดยชัดแจ้งว่า บริษัทจะให้ดอกเบี้ยสำหรับเงินนั้นๆ อนึ่ง เป็นที่ตกลงกันว่าหากมีข้อพิพาทใดๆ เกิดขึ้นเกี่ยวกับการประกันตามกรมธรรม์นี้ การฟ้องบริษัทต้องฟ้องต่อศาล ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่

10. พิสูจน์ความตาย เมื่อผู้เอาประกันตาย ผู้รับประโยชน์จะต้องแจ้งให้บริษัททราบ ณ ที่สำนักงานใหญ่ภายในสิบสี่วันนับแต่วันตาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้อย่างแน่นอนว่า ผู้รับประโยชน์ไม่ทราบถึงความตายของผู้เอาประกัน หรือไม่ทราบว่ามีการเอาประกันไว้ตามกรมธรรม์นี้ ซึ่งในกรณีเช่นว่านั้นต้องแจ้งให้บริษัททราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงความตายของผู้เอาประกัน หรือทราบว่ามีการเอาประกันไว้แล้วแต่กรณี

เมื่อได้แจ้งให้บริษัททราบถึงความตายของผู้เอาประกันดังกล่าวมาแล้ว เป็นหน้าที่ของผู้รับผลประโยชน์ที่จะต้องแถลงข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับความตายของผู้เอาประกันตามแบบของบริษัท อีกทั้งต้องแสดงพยานหลักฐานพิสูจน์ความตายของผู้เอาประกัน โดยผู้รับประโยชน์เป็นฝ่ายเสียค่าใช้จ่ายเอง จนเป็นที่พอใจของบริษัทว่าผู้เอาประกันได้ตายจริง

อนึ่ง ไม่ว่าผู้รับประโยชน์ได้แจ้งให้บริษัททราบ หรือบริษัททราบขึ้นเองถึงความตายของผู้เอาประกันก็ตาม บริษัทมีสิทธิชันสูตรศพของผู้เอาประกัน เพื่อทราบชัดถึงความตายและเหตุแห่งความตาย

ถ้าผู้รับประโยชน์มิได้แจ้งให้บริษัททราบถึงความตายของผู้เอาประกันภายในกำหนดเวลาข้างต้น หรือในการแถลงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความตายของผู้เอาประกัน ผู้รับประโยชน์แถลงด้วยความไม่จริงในข้อใดข้อหนึ่งก็ดี หรือพยานหลักฐานที่ผู้รับประโยชน์แสดงแก่บริษัทเพื่อพิสูจน์ความตายของผู้เอาประกันนั้น ไม่ใช่พยานหลักฐานที่บริสุทธิ์หรือแท้จริงทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ดี หรือหากการกระทำของผู้รับประโยชน์หรือบุคคลใดๆ ซึ่งมีอำนาจจัดการศพหรือเกี่ยวข้องกับศพ บริษัทถูกขัดขวางหรือตัดหนทางมิให้มีโอกาสชันสูตรศพ โดยมีการฉ้อโกงเสียก่อน หรือโดยประการใดๆก็ตาม ความรับผิดชอบของบริษัทจะเพียงกินเบี้ยประกันชีวิตที่ได้ชำระแล้วทั้งหมด ภายหลังหักเงินสมนาคุณและเงินใดๆที่บริษัทอาจได้จ่ายให้ผู้เอาประกันไปแล้ว และหักหนี้ใดๆที่อาจค้างชำระบริษัทออก

3.11 ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำประกันชีวิต

การให้ความคุ้มครอง

● เพื่อเป็นหลักประกันให้กับครอบครัวบุคคลอันเป็นที่รัก หากต้องสูญเสียผู้นำครอบครัว เงินประกันที่ได้รับจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินของครอบครัว

- เป็นเงินออมเพื่อการศึกษาบุตร
- มีค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย
- ให้ความคุ้มครองกรณีทุพพลภาพไม่สามารถประกอบอาชีพได้

การออมทรัพย์

- เป็นทางเลือกในการออมที่ให้ผลตอบแทนสูง
- เป็นการออมที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมได้รับความคุ้มครอง
- มีเงินก้อนสำหรับเก็บไว้ใช้เป็นกองทุนต่างๆ เช่น ทุนเพื่อการศึกษา

การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(สำหรับภรรยาที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยไม่ต่ำกว่า 10 ปี)

- สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000
- กรณีคู่สมรสของผู้เอาประกันไม่มีรายได้และทำประกันไว้ ผู้เอาประกันยังสามารถนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักลดหย่อนภาษีได้ ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท

ประโยชน์ต่อประเทศชาติ

- การประกันชีวิตเป็นการระดมเงินทุนในรูปของเบี้ยประกันชีวิต
- นำไปลงทุนในธุรกิจอื่นได้ตามที่กฎหมายกำหนด
- ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงิน การจ้างงาน ฯลฯ และนำมาซึ่งการพัฒนา

ประเทศ

ตารางที่ 3.1 เปรียบเทียบการประกันชีวิตและเงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์

รายละเอียด	ธนาคาร	ประกันชีวิต
การออม	เป็นการออมเงินระยะสั้น	เป็นการออมเงินระยะยาว
ความคุ้มครอง	ไม่มีความคุ้มครองใดๆ ถ้าผู้ฝากเงินเสียชีวิตทายาทก็จะได้รับเงินฝากพร้อมดอกเบี้ย	มีการคุ้มครองชีวิต คือ ถ้าผู้ทำประกันเสียชีวิตทายาทได้เงื่อนใจถึงแม้จะชำระเบี้ยประกันมาเพียงงวดเดียว ผู้รับประโยชน์ก็จะได้รับจำนวนเงินเอาประกันภัย ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่มากกว่าเบี้ยประกันที่ชำระไปแล้ว
การฝาก	ฝากเมื่อใดก็ได้ตามที่ต้องการ	ต้องชำระเบี้ยประกันตามงวดการชำระเบี้ยประกันที่กำหนดไว้ไม่เช่นนั้นกรมธรรม์จะสิ้นสุดบังคับ
การไถ่ถอน	ถอนหรือปิดบัญชีเมื่อใดก็ได้ตามที่ต้องการ ก็จะได้รับเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ย(ถ้ามี)	ถ้าต้องการยกเลิกสัญญาประกันชีวิต จะไม่ได้รับเงินที่ชำระเบี้ยประกันคืนเต็มจำนวน โดยถ้ายกเลิกสัญญาในปีแรก จะไม่ได้รับเงินคืนเลย แต่เมื่อกรมธรรม์มีอายุครบ 2 ปีขึ้นไป จึงจะมีเงินเหลือคืนให้แต่จำนวนเงินที่ได้รับคืนนั้นจะน้อยกว่าเบี้ยประกันที่ได้ชำระไปแล้ว หรือต้องรอจนครบตามสัญญาที่ตกลงกันไว้จึงจะได้รับเงินคืนตามที่ตกลง

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายละเอียด	ธนาคาร	ประกันชีวิต
ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยไม่แน่นอนขึ้นลงตามสถานการณ์	อัตราดอกเบี้ยคงที่ตามที่ได้ตกลงกันไว้ก่อนการทำประกันชีวิต
ลดหย่อนภาษี	ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้	สามารถนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000 บาท
ภาษี	เสียภาษีดอกเบีย 15% ของรายได้จากดอกเบีย	ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีบัญชีเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารธนชาต ที่อาศัยในกรุงเทพและเขตปริมณฑล โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 400 ชุด และการคัดเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ(Systematic Sampling) กับลูกค้าที่มาใช้บริการในธนาคารต่างๆ ชำนาญในสาขาที่ตั้งในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

ในการศึกษานี้แบ่งวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บได้ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
2. เปรียบเทียบผลตอบแทนการออมเงินแบบฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์และการออมแบบประกันชีวิต
3. การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ออมเงินแบบประกันชีวิตโดยใช้แบบจำลองโลจิต (Logit Model)
4. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
5. ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการออมเงินแบบประกันชีวิต ได้แก่ เหตุผลที่ออมเงินแบบประกันชีวิต และไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 4.1 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเพศและสถานภาพ

สถานภาพ	เพศ		Total
	เพศชาย	เพศหญิง	
โสด	98 24.50%	112 28.00%	210 52.50%
สมรส	80 20.00%	70 17.50%	150 37.50%
แยกกันอยู่	6 1.50%	5 1.30%	11 2.80%
หย่าร้าง	5 1.30%	6 1.50%	11 2.80%
หม้าย	2 0.50%	16 4.00%	18 4.50%
Total	191 47.80%	209 52.30%	400 100.00%

ที่มา:จากการสำรวจ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.30 ส่วนมากมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 28 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 17.5 และมีสถานภาพหม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 4 ร้อยละ 1.5 และร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

สำหรับเพศชาย จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 47.80 ส่วนมากมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมา มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 20 และมีสถานภาพแยกกันอยู่ หย่าร้าง หม้าย คิดเป็นร้อยละ 1.5 ร้อยละ 1.3 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.2 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามอายุและรายได้

รายได้	อายุ						Total
	น้อยกว่า 26 ปี	26 - 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 55 ปี	56 - 65 ปี	มากกว่า 65 ปี	
น้อยกว่า 10,000.- บาท	27 6.80%	18 4.50%	4 1.00%	2 0.50%	4 1.00%	1 0.30%	56 14.00%
10,001 - 25,000.- บาท	44 11.10%	66 16.60%	9 2.30%	7 1.80%	3 0.80%		129 32.50%
25,001 - 50,000.- บาท	3 0.80%	43 10.80%	63 15.90%	37 9.30%	10 2.50%		156 39.30%
50,001 - 75,000.- บาท		2 0.50%	13 3.30%	12 3.00%	5 1.30%		32 8.10%
มากกว่า 75,000.- บาท		2 0.50%	2 0.50%	14 3.50%	8 2.00%	1 0.30%	27 6.80%
Total	71 17.90%	131 33.00%	91 22.90%	72 18.10%	30 7.60%	2 0.50%	400 100%

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 25,000.- บาท รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีรายได้ระหว่าง 25,001 - 50,000.- บาท อายุต่ำกว่า 26 ปี มีรายได้ระหว่าง 10,001 - 25,000.- บาท และ คือ มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มีรายได้ระหว่าง 25,001 - 50,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 16.6 ร้อยละ 15.9 ร้อยละ 11.1 ร้อยละ 10.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.3 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

	ระดับการศึกษา				Total
	มัธยมศึกษาและต่ำกว่ามัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
นักเรียน/นักศึกษา	1 0.30%	1 0.30%	10 2.50%	5 1.30%	17 4.30%
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1 0.30%	7 1.80%	106 26.50%	18 4.50%	132 33.00%
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	9 2.30%	11 2.80%	123 30.80%	27 6.80%	170 42.50%
ธุรกิจส่วนตัว	8 2.00%	5 1.30%	33 8.30%	7 1.80%	53 13.30%
แม่บ้าน	5 1.30%	7 1.80%	6 1.50%		18 4.50%
อื่นๆ			10 2.50%		10 2.50%
Total	23 6.10%	31 7.80%	288 72.00%	57 14.30%	400 100%

ที่มา : จากการสำรวจ

จากการศึกษาพบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง รองลงมาคือข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 30.8 ร้อยละ 26.5 และร้อยละ 8.30 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.3)

4.2 เปรียบเทียบผลตอบแทนและมูลค่าปัจจุบันสุทธิการออมเงินแบบฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์และการออมแบบประกันชีวิต

4.2.1 เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทประกันชีวิตและการออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์

ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ ในการออมของแต่ละธนาคารจะมีเงื่อนไขของเวลา อัตราผลตอบแทน และเงินลงทุนที่ต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลตอบแทนของ

แต่ละผลิตภัณฑ์ทางการเงินของธนาคารอยู่บนฐานเดียวกัน และสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ การศึกษาครั้งนี้จะหาผลตอบแทนออกมาเฉลี่ยเป็นปี โดยเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการออมเงิน ประเภทประกันชีวิตและการออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ 5 ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารธนชาติ ซึ่งธนาคารทั้ง 5 แห่ง มีบริษัทประกันในเครือที่ใช้ชื่อบริษัทคล้ายกับชื่อธนาคาร ซึ่งในการเปรียบเทียบ จำนวนปีและจำนวนเงินที่ใช้ในการออมเงินทั้ง 2 ประเภทนั้นเท่ากัน

จากการศึกษาในการออมเงินประเภทประกันชีวิต โดยเปรียบเทียบผลตอบแทนเฉลี่ยรายปีพบว่า ธนาคารกรุงไทยให้ผลตอบแทนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 5,120.-บาทต่อปี ในขณะที่จำนวนปีที่ใช้ในการออมเงิน คือ 10 ปีและจำนวนเงินลงทุนที่ใช้ในการออมเงินเท่ากับ 160,800.- บาทซึ่งน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่นๆ ซึ่งธนาคารกรุงไทยจะมีความเสี่ยงน้อยและมีความมั่นคงเพราะเป็นธนาคารรัฐวิสาหกิจ รองลงมาคือธนาคารธนชาติให้ผลตอบแทนเฉลี่ยเท่ากับ 4,462.50 บาทต่อปี แต่จำนวนปีที่ใช้ในการออมเงินคือ 16 ปี และจำนวนเงินที่ใช้ในการออมเงินเท่ากับ 213,600.- บาท ซึ่งธนาคารธนชาติมีจำนวนปีที่ใช้ในการออมเงินและจำนวนเงินที่ใช้ในการออมมากกว่าธนาคารอื่นๆ และธนาคารธนชาติจะมีความเสี่ยงมากกว่าธนาคารอื่นๆ ใน 5 ธนาคาร เพราะธนาคารธนชาติเป็นธนาคารใหม่ที่เพิ่งเปิดตัวได้ไม่นาน เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ส่วนธนาคารกรุงศรีอยุธยาให้ผลตอบแทนเฉลี่ยรายปีน้อยที่สุด คือปีละ 400.-บาท โดยที่จำนวนปีที่ใช้ในการออมเงินเท่ากับธนาคารกรุงไทยคือ 10 ปี แต่จำนวนเงินที่ใช้ในการลงทุนมากกว่าธนาคารธนชาติ คือ 182,000.-บาท สำหรับจำนวนปีที่ใช้ในการออมเงินพบว่าธนาคารที่มีจำนวนปีในการออมนานจะเสียเปรียบในเรื่องสภาพคล่องในการใช้เงิน แต่ก็จะได้ประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิตเพิ่มขึ้น ส่วนผลประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีนั้น ขึ้นอยู่กับจำนวนปีที่ต้องชำระเบี้ยประกัน ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องชำระเบี้ยประกันชีวิต 6-7 ปีแล้วแต่ข้อตกลงของแต่ละกรมธรรม์

สำหรับการออมเงินประเภทเงินฝากประจำ ผลตอบแทนที่ได้รับคือหลังจากหักภาษีดอกเบี้ยที่ได้รับ 15% ของปี พ.ศ. 2550 พบว่า ธนาคารธนชาติให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีมากที่สุดของการออมเงินแบบฝากประจำทั้ง 4 ประเภท คือฝากประจำ 3 , 6 , 12 , 24 เดือนให้ผลตอบแทนเท่ากับ 5,294.38 5,271.75 5,804.27 และ 5,521.35 ตามลำดับ เนื่องจากธนาคารธนชาติเป็นธนาคารที่เพิ่งเปิดใหม่จึงให้อัตราดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น เพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้า แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงมากกว่าธนาคารอื่นๆ เนื่องจากเป็นธนาคารที่เปิดใหม่จึงมีความน่าเชื่อถือและมั่นคงน้อยกว่าธนาคารอื่นๆ เมื่อมีความเสี่ยงสูงก็มักจะให้ผลตอบแทนสูง ธนาคารที่ให้ผลตอบแทนรองลงมาคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีของการออมเงินแบบฝากประจำทั้ง 4 ประเภทเท่ากับ 4,866.25 4,845.88 5,324.26 และ 5,070.33 ตามลำดับ

สำหรับธนาคารไทยพาณิชย์นั้นสามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าได้จากอัตราดอกเบี้ย ความมั่นคงและน่าเชื่อถือของธนาคาร เนื่องจากธนาคารไทยพาณิชย์ได้ตั้งมาเป็นเวลานานและมีชื่อเสียง จึงน่าจะสร้างความเชื่อถือและความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ ส่วนธนาคารที่ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีของการออมเงินแบบฝากประจำทั้ง 4 ประเภทน้อยที่สุดคือ ธนาคารกรุงไทย ให้ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 3,258.23 3,682.69 4,143.33 และ 4,199.23 ตามลำดับ ธนาคารกรุงไทยเป็นธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ จึงมีความเสี่ยงน้อยกว่าธนาคารพาณิชย์อื่นๆและยังได้เปรียบในเรื่องความน่าเชื่อถือและความมั่นคงของธนาคาร ลูกค้าจึงให้ความสนใจถึงแม้ว่าจะให้อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าธนาคารอื่น เมื่อมีความเสี่ยงต่ำก็จะได้ผลตอบแทนต่ำ(ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทประกันชีวิตและการออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์เฉลี่ยรายปี

ธนาคารพาณิชย์	จำนวนปีที่ลงทุน	จำนวนเงินลงทุน	การออมเงินประเภทประกันชีวิต	การออมเงินประเภทฝากประจำ			
				3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
กรุงไทย	10	160,800	5,120.00	3,258.23	3,682.69	4,143.33	4,199.23
ไทยพาณิชย์	14	174,000	3,571.43	4,866.25	4,845.88	5,324.26	5,070.33
กรุงเทพ	15	175,000	3,833.33	4,393.54	4,573.25	5,164.71	5,235.87
กรุงศรีอยุธยา	10	182,000	400.00	4,076.52	4,058.58	4,184.13	4,411.68
ธนชาต	16	213,600	4,462.50	5,294.38	5,271.75	5,804.27	5,521.35

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ :

เงื่อนไขสำหรับผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทประกันชีวิต

- ผลตอบแทนจากตารางที่ 4.4 เป็นผลตอบแทนที่ผู้เอาประกันมีชีวิตอยู่ครบตามอายุกรรมธรรม์ที่ตกลงทำกันตั้งแต่เริ่มแรก

- จำนวนเงินลงทุนและจำนวนปีที่ลงทุนเป็นข้อมูลของแต่ละธนาคาร

เงื่อนไขสำหรับผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทฝากประจำ

- ผลตอบแทนที่ได้คำนวณจากจำนวนเงินและจำนวนปีที่ลงทุนตามการออมเงินประเภทประกันชีวิต

- ผลตอบแทนที่คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของแต่ละธนาคารในปี 2550

- ผลตอบแทนจากการออมเงินประเภทฝากประจำ(ตารางที่ 4.4) เป็นผลตอบแทนหลังหักภาษี 15%

การเปรียบเทียบระหว่างการออมเงินทั้ง 2 ประเภท พบว่าการออมเงินประเภทฝากประจำส่วนใหญ่จะให้ผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยที่มากกว่าการออมเงินประเภทประกันชีวิต แต่การออมเงินประเภทประกันชีวิตให้ผลตอบแทนอื่นนอกเหนือจากผลตอบแทนที่ได้รับจากอัตราดอกเบี้ย คือ ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการลดหย่อนภาษีเงินบุคคลธรรมดา ซึ่งในปัจจุบันมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีสูงสุดถึง 100,000.- บาท และยังได้รับเงินจากการคุ้มครองชีวิตเมื่อผู้ออมเสียชีวิตในขณะที่กรมธรรม์นั้นยังไม่ครบจำนวนปีตามที่ได้ตกลงกันไว้(ตารางที่ 4.4)

แต่อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ข้างต้นนั้นอาจจะไม่คำนึงถึงเงื่อนไขของเวลาในการจ่ายเงินปันผล เพราะแต่ละผลิตภัณฑ์การเงินอาจจะให้เงินปันผลหรือผลตอบแทนในแต่ละเวลาที่ไม่ตรงกัน ดังนั้น การนำเอาเงื่อนไขของค่าเงินในแต่ละเวลามาพิจารณาจะทำให้ผลการวิเคราะห์สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4.2.2 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนและอัตราผลตอบแทนของโครงการจากการออมเงินประเภทประกันชีวิตและการออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์

การวิจัยครั้งนี้ได้หามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) โดยใช้อัตราคิดลดเป็นอัตราดอกเบี้ยตามราคาตลาด (อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์ในขณะนั้น) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)} = \sum_{t=1}^n C_t / (1+r)^t$$

โดยที่	C_t	คือ	ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ	อัตราดอกเบี้ย
	t	คือ	ปีของโครงการ
	n	คือ	จำนวนปี 1, 2, 3, ..., n

ได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของการออมเงินประเภทฝากประจำและประเภทประกันชีวิต

ธนาคารพาณิชย์	ค่า NPV ของการออมประเภทประกันชีวิต	ค่า NPV ของการออมประเภทฝากประจำ			
		3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
กรุงไทย	11,217.43	2,894.16	2,193.35	3,379.43	3,822.52
ไทยพาณิชย์	8,18.01	4,801.18	4,590.79	5,374.53	5,524.93
กรุงเทพ	13,155.51	4,933.97	4,015.47	6,115.42	6,871.16
กรุงศรีอยุธยา	- 4,875.94	3,350.13	3,108.22	3,235.15	4,161.18
ธนาชาติ	41,340.41	21,907.52	21,651.13	20,482.30	22,577.74

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ(NPV) ดังตารางที่ 4.5 พบว่า การออมเงินประเภทเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์และการออมเงินประเภทประกันชีวิตต่างมีค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก แสดงว่า การออมทั้งสองประเภทรูปนั้นเหมาะสำหรับที่จะเป็นตัวเลือกในการออมเงินให้กับประชาชน

แต่ในขณะเดียวกันจะเห็นว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการออมประเภทประกันชีวิตในแต่ละธนาคารส่วนมากจะมีค่ามากกว่าการมูลค่าปัจจุบันสุทธิของการออมประเภทฝากประจำ ทั้งในธนาคารธนาชาติ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 41,340.41/13,155.51/11,217.43 / 8,18.01 และ - 4,875.94 ตามลำดับ เนื่องจากธนาคารกรุงศรีอยุธยามีจำนวนปีที่ต้องชำระเบี้ยประกันชีวิตมากกว่าธนาคารอื่นๆคือ 7 ปีแต่อายุกรมธรรม์สั้น คือ 10 ปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นลบส่วนมูลค่าปัจจุบันสุทธิของการออมประเภทเงินฝากประจำธนาคารธนาชาติ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีฯ และธนาคารกรุงไทย มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิโดยเฉลี่ยตามลำดับ(ตารางที่ 4.5)

สำหรับอัตราผลตอบแทนของโครงการ(IRR) คือ อัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับสุทธิตลอดอายุโครงการมีค่าเท่ากับเงินสดจ่ายสุทธิตงทุนเริ่มแรก ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ คือ จะตอบรับโครงการลงทุน ถ้าอัตราผลตอบแทนจากโครงการ (IRR) มีค่ามากกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ (r) นั่นคือ ตอบรับโครงการลงทุนเมื่อ $IRR > r$ โดยมีสมการดังนี้

$$C_0 = P_1 + P_2 + P_3 + \dots + P_n$$

$$\text{หรือ } C_0 = R_1(1 + \text{IRR})^{-1} + R_2(1 + \text{IRR})^{-2} + R_3(1 + \text{IRR})^{-3} + \dots + R_n(1 + \text{IRR})^{-n}$$

โดยกำหนดให้

C_0 เป็นเงินสดจ่ายสุทธิ งวดที่ 0 หรือ เงินสดจ่ายสุทธิลงทุนเริ่มแรก

$R_1, R_2, R_3, \dots, R_n$ เป็นเงินสดรับสุทธิ ในงวดที่ 1, 2, 3, ..., n ตามลำดับ

$P_1, P_2, P_3, \dots, P_n$ เป็นมูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับสุทธิ $R_1, R_2, R_3, \dots, R_n$

ตามลำดับ

ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิ(IRR) ของการออมเงินประเภทฝากประจำและประเภทประกันชีวิต

ธนาคารพาณิชย์	การออมประเภท		การออมประเภทฝากประจำ							
	ประกันชีวิต		3 เดือน		6 เดือน		12 เดือน		24 เดือน	
	r%	IRR	r%	IRR	r%	IRR	r%	IRR	r%	IRR
กรุงไทย	3.20	4	3.13	3	3.25	4	3.63	4	3.63	4
ไทยพาณิชย์	2.05	3	3.38	4	3.38	4	3.69	4	3.50	4
กรุงเทพ	2.20	3	3.13	3	3.25	4	3.63	4	3.63	4
กรุงศรีอยุธยา	1.00	0	3.38	4	3.38	4	3.50	4	3.63	4
ธนชาต	2.10	4	3.38	5	3.38	5	3.69	5	3.50	5

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.6 พบว่า อัตราผลตอบแทนของโครงการ(IRR)ส่วนใหญ่มีค่ามากกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ(r) ในส่วนของการออมประเภทประกันชีวิต อัตราผลตอบแทนของโครงการ(IRR)แตกต่างกับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ(r) มากกว่าในด้านของการออมประเภทฝากประจำที่ อัตราผลตอบแทนของโครงการ(IRR)แตกต่างกับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ(r) เพียงเล็กน้อย ซึ่งโดยรวมแล้วการออมเงินทั้ง 2 ประเภทต่างก็มีค่า $IRR > r$ ดังนั้นจึงยอมรับโครงการลงทุนนั้น ยกเว้นธนาคารกรุงศรีอยุธยาที่มีค่า $IRR=0$ ซึ่งน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยที่ต้องการ จึงไม่เหมาะที่จะลงทุน ตามเหตุผลที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

4.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ออมเงินแบบประกันชีวิตโดยใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model)

ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ โดยประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการปัจจัยกำหนดการออมเงินแบบประกันชีวิต โดยใช้ Binary – choce model อันเป็นรูปแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Model of Qualitative Choice) เมื่อต้องเผชิญกับการตัดสินใจเลือกในทางเลือก 2 ทาง คือ การตัดสินใจออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต โดยสมมติให้ความน่าจะเป็นของการตัดสินใจออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต มีรูปแบบเท่ากับความถี่สะสมของการแจกแจงแบบโลจิสติกส์ ซึ่งเป็น Specified Model ของ Binary – choce model ซึ่งเรียกว่าแบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) ดังนี้

$$\text{Log}(P_i/1-P_i) = B_0 + B_1 \text{STATUS} + B_2 \text{INCOME} + B_3 \text{EDU}$$

เมื่อ P_i = 1 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิต
 = 0 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

STATUS = สถานภาพ

INCOME = รายได้

EDU = ระดับการศึกษา

โดยมีสมมติฐานดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง คือ รายได้มีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำ

2. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง คือ ระดับการศึกษามีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำ

3. กลุ่มตัวอย่างจะเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง คือ สถานภาพมีทิศทางเป็นบวกกับการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด เนื่องจากความรับผิดชอบและพันธะผูกพันกับคนในครอบครัว

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Binary Logistic

Variable	B	S.E.	Wald	Df	Sig.	Exp(B)
Constant	- 2.973	.735	16.377	1	.000	.051
Status	.134	.063	4.576	1	.032	1.144
Income	.536	.119	20.289	1	.000	1.710
Edu	.376	.166	5.164	1	.023	1.457

Classification Table

Observed	Predicted			
	ไม่ออม	ออม	Percentage Correct	
Step 1	ไม่ออม	92	84	52.3
	ออม	62	162	72.3
Overall Percentage				63.5

ที่มา : จากการคำนวณ

ผลจากการศึกษาพบว่า ค่า Significant น้อยกว่า 0.05 ตารางที่ 4.7 แสดงว่าตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์แบบมีนัยสำคัญต่อตัวแปรตาม และค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ (B) สามารถนำไปใช้ในสมการได้ โดยสามารถแทนค่าในสมการได้ดังนี้

$$\text{Log}(P_1/1-P_1) = -2.937 + 0.134 \text{ STATUS} + 0.536 \text{ INCOME} + 0.376 \text{ EDU}$$

ซึ่งความเชื่อถือได้ของการพยากรณ์ถูกต้อง เท่ากับ 63.5%

รายได้ (INCOME) ของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น คนจะตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตเพิ่มขึ้น 53.6% ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากมีรายได้มากพอที่จะจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตรายปีได้ หรือเมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากขึ้น จึงตัดสินใจเลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิตเพื่อใช้สำหรับลดหย่อนภาษีได้ หรืออาจต้องการ

ผลตอบแทนจากการลงทุน เช่น ดอกเบี้ย ผลตอบแทนที่การลงทุนอื่นๆไม่สามารถให้ได้ เช่น การคุ้มครองชีวิต

ระดับการศึกษา (EDU) ของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นคนจะตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตเพิ่มขึ้น 37.6% ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากเข้าใจถึงรูปแบบการออมเงินแบบประกันชีวิต รวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการออมเงินแบบประกันชีวิตมากขึ้น

สถานภาพ (STATUS) ของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงว่าคนที่สมรสแล้วมีโอกาสที่จะตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตมากขึ้น 13.4% เมื่อมีความรับผิดชอบในครอบครัวมากขึ้น โดยสถานภาพสมรสมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวมากที่สุด เพราะเมื่อมีการสมรสก็ต้องอยู่เป็นครอบครัวและอาจจะมีบุตรทำให้ต้องนึกถึงอนาคตของบุตร เนื่องจากไม่ทราบว่าในอนาคตข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้น จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด

4.4 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการออมแบบประกันชีวิตกับลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ด้วยวิธีทดสอบไคสแควร์ และวัดระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์การจรณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีทดสอบไคสแควร์มีสมมติฐานดังนี้

H_0 : การออมเงินแบบประกันชีวิตและลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา) เป็นอิสระหรือไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : การออมเงินแบบประกันชีวิตและลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา) ไม่เป็นอิสระหรือมีความสัมพันธ์กัน

โดย : จะยอมรับ H_0 เมื่อค่า Pearson chi - quare มีค่า Asymp.Sig. (2- sided) หรือค่า P(ความน่าจะเป็น) มากกว่า ระดับนัยสำคัญ 0.05

และ : จะยอมรับ H_1 เมื่อค่า Pearson chi - quare มีค่า Asymp.Sig. (2- sided) หรือค่า P(ความน่าจะเป็น) น้อยกว่า ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.4.1 เพศกับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับเพศ

เพศ	ลักษณะการออมเงิน		Total	Pearson chi – square P = 0.160
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
ชาย	100 (52.4%)	91 (47.6%)	191 (100%)	
หญิง	124 (59.3%)	85 (40.7%)	209 (100%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ คือ การเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับเพศ

กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชาย และ เพศหญิง ส่วนใหญ่เลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิต โดยเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.4 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.3

ไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงต่างก็มีการวางแผนการออมเงินที่แตกต่างกันไปแล้วแต่วัตถุประสงค์ของแต่ละคน โดยกลุ่มที่เลือกการออมเงินแบบประกันชีวิตอาจจะเป็นเพราะผลประโยชน์จากการออมเงินประเภทนี้ตรงกับความต้องการของผู้ออม

4.4.2 อายุกับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับอายุ

อายุ	ลักษณะการออมเงิน		Total	
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
น้อยกว่า 26 ปี	29 (39.2%)	45 (60.8%)	74 (100.0%)	Pearson chi – square P = 0.01*
26 – 35 ปี	66 (50.4%)	65 (49.6%)	131 (100.0%)	
36 – 45 ปี	56 (61.5%)	35 (38.5%)	91 (100.0%)	
46 – 55 ปี	49 (68.1%)	23 (31.9%)	72 (100.0%)	
56 – 65 ปี	23 (76.7%)	7 (23.3%)	30 (100.0%)	
มากกว่า 65 ปี	1 (50.0%)	1 (50.0%)	2 (100.0%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100.0%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับอายุ คือการตัดสินใจเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับอายุ โดย ตัดสินใจที่จะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด มีอายุระหว่าง 56 – 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.7 และตัดสินใจที่จะไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด มีอายุน้อยกว่า 26 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.8

แต่ละช่วงอายุก็มีวัตถุประสงค์ในการออมที่แตกต่างกันออกไป ช่วงที่อายุน้อยก็อาจจะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องออมเงินประเภทประกันชีวิต เพราะยังมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะออมเงินประเภทนี้ได้ ประกอบกับเมื่อรายได้ไม่พอก็อาจจะยังไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือมีภาระที่จะต้องดูแลเท่ากับคนที่มียู่มากกว่า เพราะเมื่อมีอายุมากขึ้นก็ต้องคำนึงถึงการออมเงินเพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุหรือในยามที่ไม่สามารถหารายได้ได้เท่ากับทุกวันนี้ หรือเพื่อต้องการหลักประกันไว้ให้กับบุคคลอันเป็นที่รัก

4.4.3 รายได้กับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับรายได้

รายได้	ลักษณะการออมเงิน		Total	Pearson chi – square P = 0.00*
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
น้อยกว่า 10,000.- บาท	21 (37.5%)	35 (62.5%)	56 (100.0%)	
10,001 – 25,000.- บาท	57 (44.2%)	72 (55.8%)	129 (100.0%)	
25,001 – 50,000.- บาท	96 (61.5%)	60 (38.5%)	156 (100.0%)	
50,001 – 75,000.- บาท	27 (84.4%)	5 (15.6%)	32 (100.0%)	
มากกว่า 75,000.- บาท	23 (85.2%)	4 (14.8%)	27 (100.0%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100.0%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับรายได้ คือการตัดสินใจเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับรายได้ โดยตัดสินใจที่จะออมเงินแบบประกันชีวิตส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 50,000.- บาทขึ้นไป ซึ่งแบ่งรายได้เป็น 2 ช่วง คือ 50,001 – 75,000.- บาท และ มากกว่า 75,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 84.4 และ 85.2 ตามลำดับ ส่วนการตัดสินใจที่จะไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด มีรายได้น้อยกว่า 10,000.- บาท คิดเป็นร้อยละ 62.5

รายได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกแบบการออมเงินแบบต่าง การออมเงินในแต่ละประเภทก็ต้องใช้เงินจำนวนมาก น้อยแตกต่างกัน ผู้ที่มีรายได้น้อยก็จะมีข้อจำกัดในการออมมากกว่าผู้ที่มีรายได้มากที่สามารถเลือกการออมได้หลากหลายรูปแบบ

4.4.4 สถานภาพกับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับสถานภาพ

สถานภาพ	ลักษณะการออมเงิน		Total	Pearson chi – square P = 0.01*
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
โสด	99 (47.1%)	111 (52.9%)	210 (100.0%)	
สมรส	96 (64.0%)	54 (36.0%)	150 (100.0%)	
แยกกันอยู่	7 (63.6%)	4 (36.4%)	11 (100.0%)	
หย่าร้าง	6 (54.5%)	5 (45.5%)	11 (100.0%)	
หม้าย	16 (88.9%)	2 (11.1%)	18 (100.0%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100.0%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับสถานภาพ คือการตัดสินใจเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับสถานภาพการสมรส โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมีสถานภาพหม้ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 52.9

สถานภาพมีส่วนสำคัญที่ช่วยในการเลือกประเภทการออมเงิน เนื่องจากสถานภาพจะเป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ของการออมเงินให้ชัดเจนได้มากขึ้น เช่น คนที่ครอบครัวก็อาจจะเลือกการออมเงินที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนที่ประโยชน์กับครอบครัว หรือบุคคลที่มีสถานภาพที่เป็นหม้ายก็อาจจะเลือกการออมเงินประเภทที่ให้ผลตอบแทนสำหรับไว้ใช้ในอนาคตเมื่อยามแก่เฒ่า

4.4.5 อาชีพกับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับอาชีพ

อาชีพ	ลักษณะการออมเงิน		Total	
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
นักเรียน/นักศึกษา	6 (35.3%)	11 (64.7%)	17 (100.0%)	Pearson chi – square P = 0.01*
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	77 (58.3%)	55 (41.7%)	132 (100.0%)	
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	81 (47.6%)	89 (53.4%)	170 (100.0%)	
ธุรกิจส่วนตัว	43 (81.1%)	10 (18.9%)	53 (100.0%)	
แม่บ้าน/พอบ้าน	11 (61.1%)	7 (38.9%)	18 (100.0%)	
อื่นๆ	6 (60.0%)	4 (40.0%)	10 (100.0%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100.0%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตมีความสัมพันธ์กับอาชีพ คือการตัดสินใจเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตขึ้นอยู่กับอาชีพ โดย กลุ่มตัวอย่างที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมีอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 64.7

บุคคลที่ประกอบอาชีพทุกอาชีพต่างก็หาความมั่นคงและปลอดภัยให้กับตัวเอง อาชีพที่ไม่มีสวัสดิการ หรือมีความเสี่ยงในการประกอบอาชีพก็อาจจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตเพื่อความมั่นคงและเป็นหลักประกันไว้ให้กับตัวเองและบุคคลอันเป็นที่รัก

4.4.6 ระดับการศึกษากับลักษณะการออมเงิน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าร้อยละและค่าไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ลักษณะการออมเงิน		Total	
	ออมเงินแบบประกันชีวิต	ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต		
ประถมศึกษา		1 (100.0%)	1 (100.0%)	Pearson chi – square P = 0.073
มัธยมศึกษา	13 (56.5%)	10 (43.5%)	23 (100.0%)	
อาชีวศึกษา	13 (41.9%)	18 (58.1%)	31 (100.0%)	
ปริญญาตรี	158 (54.9%)	130 (45.1%)	288 (100.0%)	
สูงกว่าปริญญาตรี	40 (70.2%)	17 (29.8%)	57 (100.0%)	
Total	224 (56.0%)	176 (44.0%)	400 (100.0%)	

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา คือ การเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตไม่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่ให้ความสำคัญกับการออมโดยส่วนมากแล้วไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาใดก็จะทำให้ออมเงินในรูปแบบต่างๆให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การออมของตนเอง

4.5 การวัดระดับความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์

ตารางที่ 4.14 แสดงระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการออมเงินแบบประกันชีวิตกับลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กัน (อายุ รายได้ สถานภาพ และอาชีพ)

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient อายุ	0.222	0.001
Nominal by Nominal Contingency Coefficient รายได้	0.290	0.000
Nominal by Nominal Contingency Coefficient สถานภาพ	0.212	0.001
Nominal by Nominal Contingency Coefficient อาชีพ	0.228	0.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการวัดระดับความสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุดคือ รายได้ รองลงมา คือ อาชีพ อายุ และสถานภาพ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการออมเงินแบบประกันชีวิตจะเป็นการออมระยะยาว การได้ถอนก่อนกำหนดนอกจากจะไม่มีผลตอบแทนแล้ว อาจจะต้องขาดทุนจากยอดเงินต้น นอกจากนี้แล้ว การออมประเภทนี้เป็นการออมระยะยาวทำให้ผู้ออมมีภาระในการออมระยะยาวและเงินจำนวนหนึ่งจะต้องถูกแบ่งส่วนจากรายได้ประจำเพื่อการออม ผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างคงที่และในระดับที่มากพอ เท่านั้นที่จะรู้สึกสบายใจในการออมประเภทนี้

4.6 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการออมเงินแบบประกันชีวิต ได้แก่ เหตุผลที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต และ ไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวมเกี่ยวกับเหตุผลที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต และเหตุผลที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

4.6.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต

ตารางที่ 4.15 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต	ค่าร้อยละ					Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. อัตราดอกเบี้ย	36.2	33.5	25.4	4.0	0.9	4.0	0.9
2. การลดหย่อนภาษี	54.0	28.1	15.6	2.2		4.3	0.8
3. ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ	44.6	32.6	19.6	1.8	1.3	4.2	0.9
4. ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต	59.4	28.4	8.9	1.8	1.3	4.4	0.8
5. สภาพคล่องในความต้องการใช้เงิน	11.6	30.8	49.6	12.1	4.9	3.3	1.0
6. จำนวนเงินที่ใช้ในการออมแต่ละครั้ง	14.3	38.4	39.7	5.4	2.2	3.6	0.9
7. ระยะเวลาในการออม	16.1	35.3	42.4	5.8	0.4	3.6	0.8
8. ความเสี่ยงจากการออมเงิน	17.9	1.7	36.6	8.5	5.4	3.5	1.1
9. การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบริษัทประกัน	17.0	32.6	34.4	11.2	4.9	3.5	1.1
10. ความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงของบริษัทประกัน	33.9	41.5	20.5	3.1	0.9	4.0	0.9
11. ชื่อของบริษัทประกันคล้ายกับชื่อธนาคาร	19.2	29.0	31.3	13.4	7.1	3.4	1.2

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.4 - 3.3 โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นมากที่สุดถึงร้อยละ 59.4 ปัจจัยรองลงมาที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต คือ การลดหย่อนภาษี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.0 ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต คือ ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.6(ตารางที่ 4.15)

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตน้อยที่สุด คือ สภาพคล่องในความต้องการใช้เงิน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นปานกลางร้อยละ 49.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตน้อยที่สุดรองลงมาคือ ชื่อของบริษัทประกันคล้ายกับชื่อธนาคาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นปานกลางร้อยละ 31.3

4.6.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

ตารางที่ 4.16 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต	ค่าร้อยละ					Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1.อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการออมแบบอื่นๆ	10.8	30.7	50.6	6.3	1.7	3.4	0.8
2. รายได้ไม่เพียงพอที่จ่ายเบี้ยประกันชีวิตในแต่ละปี	20.5	25.6	42.0	7.4	4.5	3.5	1.0
3. สภาพคล่องในความต้องการใช้เงินมีน้อย	18.2	36.9	39.8	2.3	2.8	3.7	0.9
4. ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน	30.1	43.2	23.3	3.4		4.0	0.8
5. ความเสี่ยงจากการออมเงินสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคาร	16.5	34.1	40.9	6.8	1.7	3.6	0.9

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต	ค่าร้อยละ					Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
6. เงื่อนไขในการออมเงินแบบประกันชีวิตมีมาก ชับซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ	22.2	42.0	29.0	4.5	2.3	3.8	0.9
7. ความไม่น่าเชื่อถือ และความไม่มั่นคงของบริษัทประกัน	17.6	33.0	36.4	11.4	1.7	3.5	1.0
8. ไม่เห็นความจำเป็นเพราะมีกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบอื่นอยู่แล้ว เช่น สมคม กลุ่ม ฯลฯ	21.6	29.0	34.1	10.8	4.5	3.5	1.1

ที่มา : จากการคำนวณ

จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.0 - 3.4 โดยปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นมากถึงร้อยละ 43.2 ปัจจัยรองลงมาที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต คือ เงื่อนไขในการออมเงินแบบประกันชีวิตมีมาก ชับซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นมาก คิดเป็นร้อยละ 42.0 ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต คือ สภาพคล่องในความต้องการใช้เงินมีน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.8 (ตารางที่ 4.16)

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตน้อยที่สุด คือ อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการออมแบบอื่นๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงระดับความคิดเห็นปานกลางร้อยละ 50.6

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินของประชาชนเขตกรุงเทพ ในการออมเงินแบบประกันชีวิต และศึกษาโครงสร้างผลตอบแทนการออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ รวมถึงเสนอแนวทางในการออมเงินให้แก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่มีบัญชีเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารธนชาต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 26 – 35 ปี และส่วนใหญ่เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 25,001 – 50,000.- บาท

สำหรับการเปรียบเทียบผลตอบแทนการออมเงินแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์กับการออมเงินแบบประกันชีวิตนั้น โดยเปรียบเทียบ 5 ธนาคาร ซึ่งธนาคารทั้ง 5 แห่ง มีบริษัทประกันในเครือที่ใช้ชื่อบริษัทคล้ายกับชื่อธนาคาร ในการเปรียบเทียบ จำนวนปีและจำนวนเงินที่ใช้ในการออมเงินทั้ง 2 ประเภทนั้นเท่ากัน พบว่า ในการออมเงินประเภทประกันชีวิตผลตอบแทนเฉลี่ยรายปีธนาคารกรุงไทยให้ผลตอบแทนมากที่สุด คือ 5,120.-บาท รองลงมาคือ ธนาคารธนชาต 4,462.50 บาท ส่วนการออมเงินประเภทเงินฝากประจำ ผลตอบแทนที่ได้รับคือหลังจากหักภาษีดอกเบี่ยที่ได้รับ 15% เฉลี่ยรายปี ฝากประจำ 3 เดือนธนาคารธนชาตให้ผลตอบแทนมากที่สุด คิดเป็นเงิน 5,294.38 บาท รองลงมาคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ คิดเป็นเงิน 4,866.25 บาท ฝากประจำ 6 เดือนธนาคารธนชาตให้ผลตอบแทนมากที่สุด เป็นเงิน 5,271.75 บาท รองลงมาคือธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นเงิน 4,945.88 บาท ฝากประจำ 12 เดือน ธนาคารธนชาตให้ผลตอบแทนมากที่สุด คิดเป็นเงิน 5,804.27รองลงมาคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ คิดเป็นเงิน 5,324.26 บาท สำหรับ ฝากประจำ

24 เดือน ธนาคารชนชาติให้ผลตอบแทนมากที่สุด คิดเป็นเงิน 5,521.35 บาท รองลงมาคือธนาคารกรุงเทพคิดเป็นเงิน 5,235.87 บาท

การคำนวณมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) พบว่า การออมเงินประเภทเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์และการออมเงินประเภทประกันชีวิตต่างมีค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวก แสดงว่าการออมทั้งสองประเภทนั้นเหมาะสำหรับที่จะเป็นตัวเลือกในการออมเงินให้กับประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าผลตอบแทนจากการออมแบบประกันชีวิตจะให้ผลตอบแทนที่คิดเป็นตัวเงินสูงกว่าการออมประเภทเงินฝาก จากยอดเงินต้นจำนวนเดียวกัน

จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต โดยใช้แบบจำลองโลจิส พบว่า สถานภาพ รายได้ และระดับการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจที่จะเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ Crosstabulation และ Chi – Square พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 56 – 65 ปี สถานภาพเป็นหม้าย จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 75,000.- บาท ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุน้อยกว่า 26 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000.- บาท และเมื่อวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการวัดระดับความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์ร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุดคือ รายได้ รองลงมา คือ อาชีพ อายุ และสถานภาพ ตามลำดับ

การพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต ปัจจัยรองลงมาที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต คือ การลดหย่อนภาษี ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตคือไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตน้อยที่สุด คือ สภาพคล่องในความต้องการใช้เงิน

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการทำให้เลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตมากที่สุด คือ ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน ปัจจัยรองลงมาที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตคือ เงื่อนไขในการออมเงินแบบประกันชีวิตมีมาก ซับซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต คือสภาพคล่องในความต้องการใช้เงินมีน้อย สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกไม่ออมเงินแบบประกันชีวิตน้อยที่สุด คืออัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการออมแบบอื่นๆ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถนำผลมาอภิปรายได้ ดังนี้

5.2.1 พฤติกรรมการออมโดยทั่วไป ผู้ออมส่วนใหญ่ นิยมออมเงินเป็นเงินฝากประจำมากที่สุด แม้จะมีผลตอบแทนต่ำ เพราะผู้ออมมีความเชื่อมั่นในสถาบันการเงิน ประกอบกับการคำนึงถึงความปลอดภัยและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และผู้ออมมีวัตถุประสงค์เพื่อ ไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน คือการออมเงินแบบฝากประจำในธนาคารพาณิชย์นั้น ผู้ออมสามารถใช้เงินในยามฉุกเฉินได้ทันที เพราะธนาคารมีสาขาไว้บริการเป็นจำนวนมากจึงอำนวยความสะดวกให้กับผู้ออมเงินประเภทนี้ได้เมื่อถึงคราวจำเป็นต้องใช้เงินแบบเร่งด่วน ตามทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity – Preference Theory of Interest) คือ ความต้องการในการถือเงินนั้นมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้ คือ เพื่อการใช้จ่าย เพื่อสภาวะฉุกเฉิน เพื่อการเก็งกำไร

สำหรับการออมเงินในรูปแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการออมเงินให้กับผู้ออมเงิน ในขณะที่ดอกเบี้ยเงินฝากประจำในธนาคารพาณิชย์อยู่ในสถานะที่ต่ำ การเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตที่จะต้องจ่ายเบี้ยประกันเป็นรายเดือนหรือรายปีถือเป็นการสะสมทรัพย์ไปในตัว เมื่อครบกำหนดก็จะได้รับเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยจำนวนหนึ่ง และถ้าผู้ออมเงินแบบประกันชีวิตเสียชีวิตในระหว่างที่ยังอยู่ในสัญญา ผู้รับผลประโยชน์ก็จะได้รับเงินก้อนหนึ่งตามวงเงินคุ้มครองตามสัญญา ซึ่งผู้ออมเงินประเภทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสุขภาพ อุบัติเหตุ การเสียชีวิต และเพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้อันเกิดจากการถึงแก่กรรมก่อนกำหนด เป็นการคุ้มครองความเสี่ยงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ วัตถุประสงค์รองลงมา คือ เพื่อไว้ใช้ในยามชรา เนื่องจากการออมประเภทนี้ผู้ออมได้รับความคุ้มครองจากกรมธรรม์ประกันชีวิตแล้ว ยังมีหลักประกันยามเกษียณอายุ ตามทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต คือ เมื่ออายุสูงขึ้นจะมีรายได้น้อยลง แต่ก็ยังมีค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการดำรงชีวิต

5.2.2 พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมหรือไม่ออมเงินประเภทประกันชีวิต พบว่า ผู้ที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต มีเหตุผลสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจออมเงินประเภทนี้ คือ ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต ผู้ออมได้วางแผนสำหรับอนาคตให้กับคนในครอบครัว เพราะผู้ออมไม่ทราบว่าในอนาคตจะเกิดอะไรขึ้น การตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิตจะทำให้ผู้ออม ได้รับผลประโยชน์จากการคุ้มครอง คือ เป็นหลักประกันให้กับครอบครัว บุคคลอันเป็นที่รัก หากต้องสูญเสียผู้นำครอบครัว เงินประกันที่ได้รับจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินของครอบครัว เป็นเงินออมเพื่อการศึกษาบุตร มีค่ารักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ให้ความคุ้มครองกรณีทุพพลภาพไม่สามารถประกอบอาชีพได้ หรือหากผู้ออมมีชีวิตอยู่จนครบอายุกรมธรรม์ ผู้ออมจะรับเงินก้อนพร้อมดอกเบี้ย เหตุผลรองลงมาที่ทำให้ผู้ออมตัดสินใจออมเงิน

แบบประกันชีวิต คือ ใช้สำหรับการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา(สำหรับกรมธรรม์ที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยไม่ต่ำกว่า 10 ปี) โดยผู้ออมสามารถนำเบี้ยประกันชีวิตไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 100,000

สำหรับผู้ที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต มีเหตุผลสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต คือ ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน เนื่องจากการออมแบบประกันชีวิตที่มีระยะเวลาในการออมมากกว่าฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ เพราะมีผลประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งการทำประกันชีวิตแบบที่จะนำมาลดหย่อนภาษีได้ต้องมีอายุกรมธรรม์ขั้นต่ำ 10 ปี ถึงจะสามารถนำมาลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ จึงทำให้เห็นผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินช้า เหตุผลรองลงมาที่ทำให้ตัดสินใจไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต คือ . เจื่อนใจในการออมเงินแบบประกันชีวิตมีมาก ชับซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ เนื่องจากเจื่อนใจและผลประโยชน์ที่ได้รับในการออมเงินแบบประกันชีวิตค่อนข้างซับซ้อน จนบางครั้งยากแก่การทำ ความเข้าใจสำหรับลูกค้าบางราย จึงทำให้ผู้ออมปฏิเสธการออมประเภทนี้ เพียงแค่ผู้ถึงก็จะปฏิเสธทันทีโดยที่ยังไม่ได้ทำความเข้าใจถึงวิธีการออมและผลประโยชน์ที่จะได้รับเลย

การพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินแบบประกันชีวิต ด้วยค่าเฉลี่ยและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้ออมที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตส่วนใหญ่คำนึงถึง ผลประโยชน์ จากการคุ้มครองชีวิต การลดหย่อนภาษี ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ ความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงของบริษัทประกัน อัตราดอกเบี้ย ตามลำดับ ส่วนผู้ออมที่เลือกไม่ออมเงินแบบ ประกันชีวิตส่วนใหญ่คำนึงถึง ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้คืน เจื่อนใจในการออมเงิน แบบประกันชีวิตมีมาก ชับซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ สภาพคล่องในความต้องการใช้เงินมีน้อย ความ เสี่ยงจากการออมเงินสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคาร ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎี ผู้บริโภค คือ ไม่ว่าผู้ออมจะตัดสินใจเลือกการออมแบบใด ผู้ออมแต่ละรายอาจจะมีลักษณะของ ธรรมชาติที่ต่างกัน ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมองเห็นความสำคัญของการออมเงินแบบต่างๆที่ แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจที่จะเลือกออมเงินแบบใดนั้น ผู้บริโภคก็ยังคงมุ่งหวังที่ จะแสวงหาผลประโยชน์ที่ได้รับที่จะทำให้ตนเองได้รับความพึงพอใจสูงสุด

5.2.3 เปรียบเทียบโครงสร้างผลตอบแทนการออมประเภทประกันชีวิตและการออมประเภท ฝากประจำในธนาคารพาณิชย์ การออมประเภทฝากประจำในธนาคารพาณิชย์เป็นการออมเงิน ระยะสั้น ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการออมจะมีเพียงอัตราดอกเบี้ยเท่านั้น และอัตราดอกเบี้ยที่ ได้รับนั้นไม่คงที่ ข้อดีของการออมประเภทนี้ คือ มีสภาพคล่องในการใช้เงินได้ดีกว่าการฝากเงิน ประเภทประกันชีวิต เพราะสามารถจะทำการฝากหรือถอนเมื่อไหร่ก็ได้ตามที่ต้องการ ทั้งยังไม่

จำกัดจำนวนเงิน ส่วนข้อเสีย คือ เมื่อมีดอกเบี้ยยเกิดขึ้นจะต้องเสียภาษี 15% ของรายได้จาก ดอกเบี้ย

สำหรับการออมเงินประเภทประกันชีวิต เป็นการออมเงินระยะยาวขั้นต่ำ 10 ปี ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ การคุ้มครองชีวิตหากมีการเสียชีวิตก่อนครบอายุกรมธรรม์ อัตรา ดอกเบี้ยที่ได้รับคงที่ การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ข้อดีของการออมเงินประเภทนี้ คือ ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนข้อเสีย คือ ต้องออมเงินตามจำนวนที่กำหนด(เบี้ย ประกันที่จะต้องจ่ายในแต่ละปี)ซึ่งอาจเป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง สภาพคล่องในการใช้เงินน้อย เพราะไม่สามารถถอนเงินได้เหมือนฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเสนอทางเลือกในการออมเงินให้กับประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร จึงขอเสนอแนะแนวทาง ดังนี้

5.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีสถานภาพ สมรส ดังนั้นควรออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการในการออม เงินแบบประกันชีวิตของกลุ่มลูกค้ากลุ่มนี้

5.3.2 สำหรับกลุ่มลูกค้าที่ไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิต ควรจะเน้นการสร้างความรู้และ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันชีวิต ให้กับกลุ่มลูกค้ากลุ่มนี้เป็นพิเศษ เพื่อให้เห็นถึงผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากการออมเงินแบบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และเป็นทางเลือกในการออมเงินที่ สอดคล้องกับความต้องการของตนเองมากที่สุดให้กับลูกค้า นอกเหนือจากการออมเงินแบบฝาก ประจำในธนาคารพาณิชย์เพียงอย่างเดียว

5.3.3 เนื่องจากการออมมีความสัมพันธ์กับรายได้ บริษัทประกันชีวิตควรทำการส่งเสริมการ ขาย สำหรับกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ตั้งแต่ 25,000.-บาทขึ้นไป เพราะนอกจากจะได้ผลประโยชน์จาก อัตราดอกเบี้ย ความคุ้มครองชีวิตแล้วยังได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ซึ่งผู้ออมสามารถนำไปขอ ลดหย่อนภาษีเงินบุคคลธรรมดาได้

5.3.4 มูลค่าปัจจุบันของการออมเงินประเภทฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์ และประเภท ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ต่างก็มีค่าเป็นบวก ซึ่งเหมาะกับการลงทุนทั้ง 2 ประเภท สำหรับคน ที่ต้องการจะออมเงินนั้น ควรมีการวางแผนทางการเงินให้สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการ ในออมเงิน เพื่อให้ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์มากที่สุด

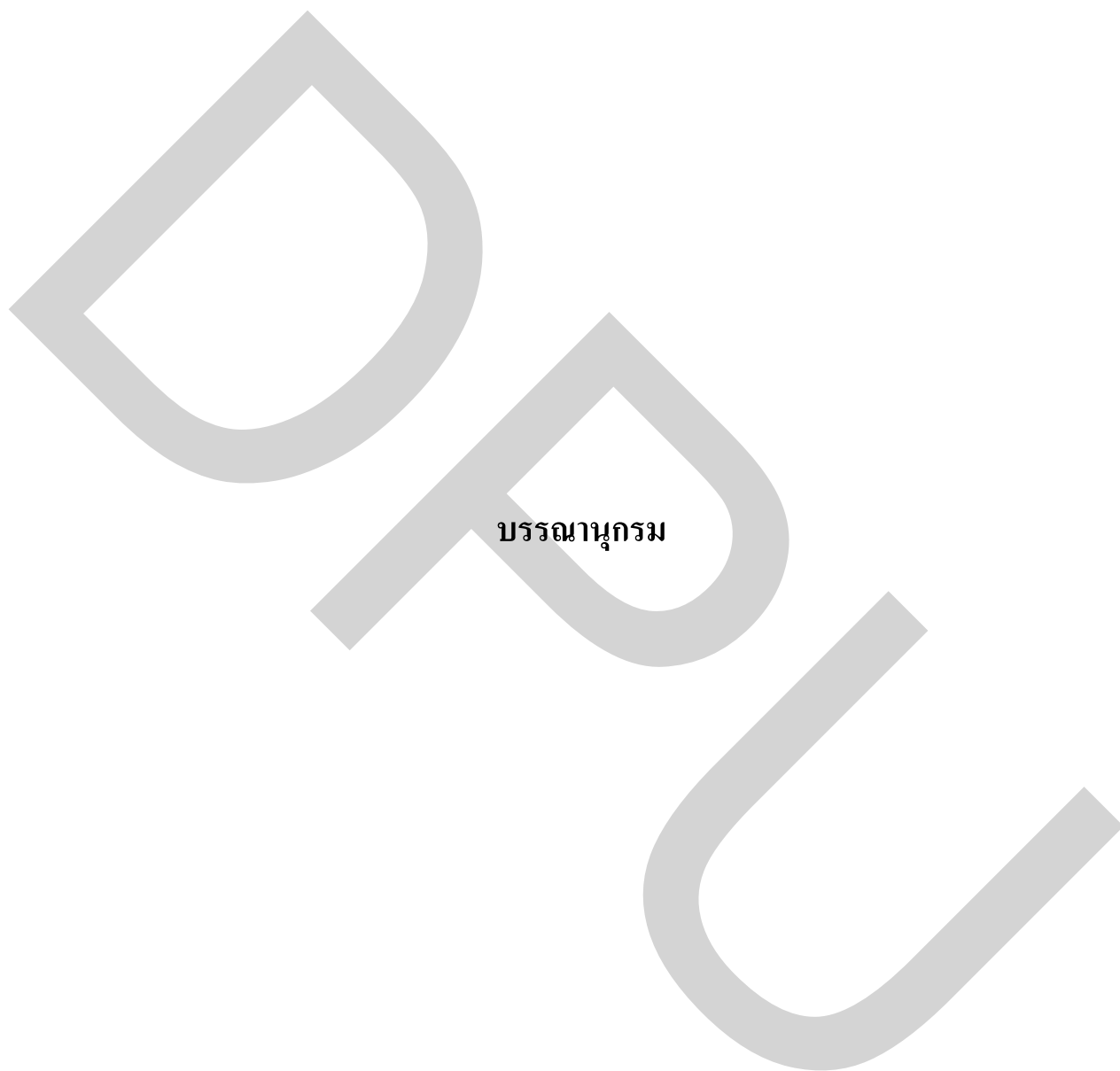
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.4.1 การศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ถูกค้าให้ความสนใจของแต่ละธนาคาร เพราะในการศึกษาครั้งนี้ไม่ศึกษาความพึงพอใจที่ลูกค้ามีในผลิตภัณฑ์ของแต่ละธนาคาร

5.4.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลประโยชน์เพิ่มเติมของการออมประเภทประกันชีวิตที่นอกเหนือจากการคุ้มครองชีวิต และสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น ผลประโยชน์จากการซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์พ่วงกับประกันสุขภาพ

5.4.3 ควรมีการศึกษานอกเขตกรุงเทพ ซึ่งอาจเป็นกรณีศึกษาของจังหวัดใหญ่ๆ ในภูมิภาคต่างๆ เช่น ในจังหวัดเชียงใหม่ หาดใหญ่ ฯลฯ

5.4.4 ควรมีการศึกษาโดยแบ่งเป็นอาชีพ เพื่อศึกษาว่าอาชีพใดที่ให้ความสำคัญและเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการทำประกันชีวิต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์พริ้นท์.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2551). วิเคราะห์ข้อมูลวิจัย 4 (SPSS Step by Step). กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- รัตนา สายคณิต. (2540). มหเศรษฐศาสตร์: จากทฤษฎีสู่นโยบาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (2545). หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุธรรม พงศ์สำราญ และคณะ. (2542). หลักการประกันชีวิต. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วิทยานิพนธ์

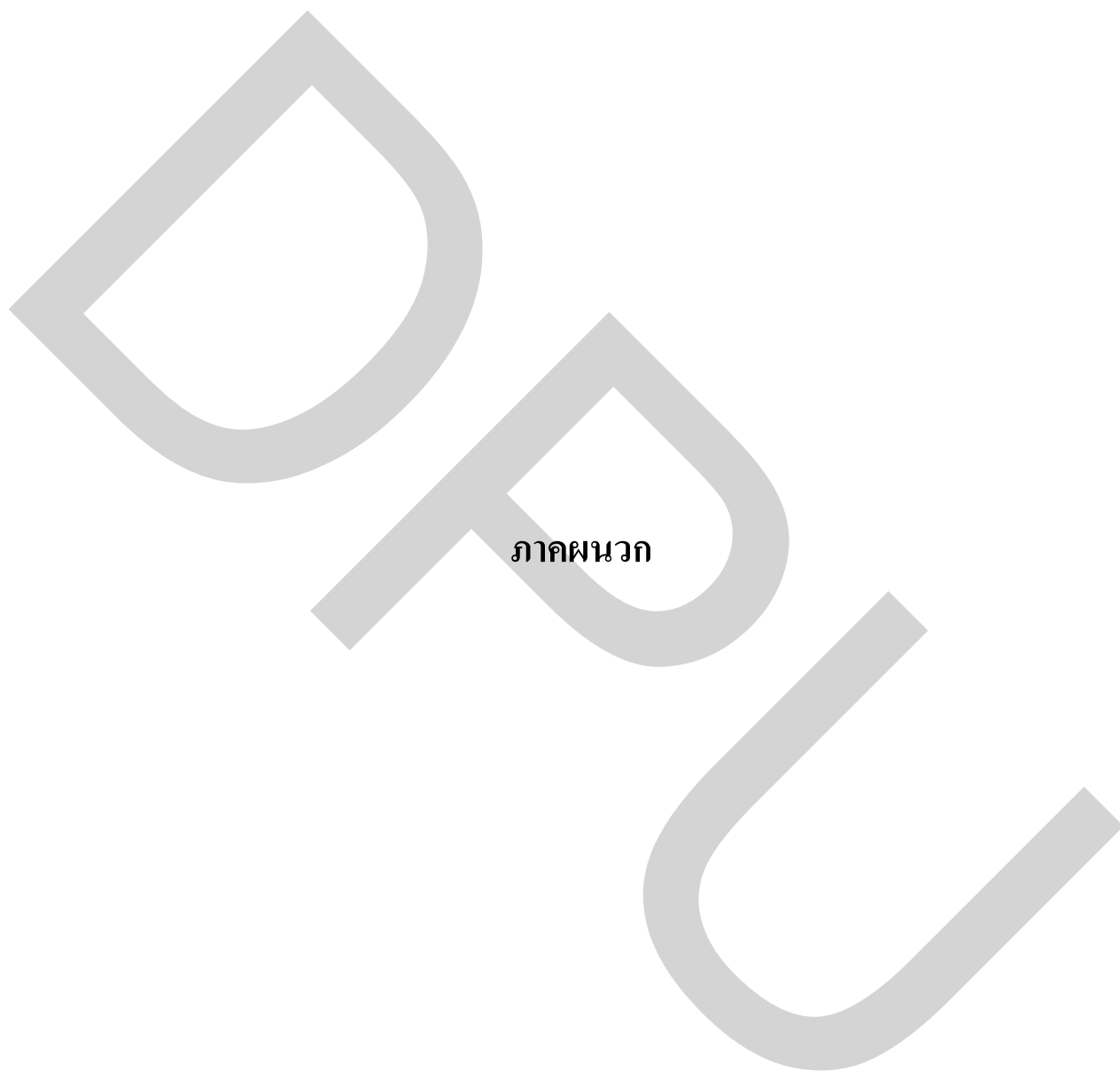
- กฤติกา จัตุรัสวัฒนากุล. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลกระทบต่อการออมของภาคเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรพรรณ สิ้นธุพันธ์ประทุม. (2534). พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พยชน์ หาญผดุงกิจ (2532). อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิพงษ์ พรหมทอง. (2544). พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุทิพย์ พิบูลย์ทรัพย์. (2538). ปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือน ในสถาบันการเงินในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารอื่นๆ

- จารุภา โฉ่เสถียรกิจ. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อแบบประกันชีวิต. ภาคนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จิตรรา โมธินา. (2547). พฤติกรรมการออมของวัยเริ่มต้นทำงาน. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนันทา คูบ่อทอง. (2541). พฤติกรรมการออมหลังวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ. ภาคนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วลิตา อุไรรางกูล. (2548). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมสำหรับการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพฯ. ภาคนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เอษณะ ชำนาญผล. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อประกันชีวิตผ่านการขายในรูปแบบต่างๆ. ภาคนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- สถิติการทำประกันชีวิต. สมาคมประกันชีวิตแห่งประเทศไทย สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://www.tlaa.orglidex.php>.
- ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์. ธนาคารกรุงไทย. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://www.ktb.co.th>.
- ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์. ธนาคารกรุงเทพ. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://www.bangkokbank.com/Bangkok+Bank+Thai/main.htm>.
- ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์. ธนาคารไทยพาณิชย์. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://www.scb.co.th/th/pnb/pnb.shtml>.
- ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://krungsri.com/thai/home.aspx>
- ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์. ธนาคารธนชาต. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2551, จาก <http://thanachartbank.co.th/nbank/main/index.asp>

ภาคผนวก

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและทัศนคติในการออมเงินในรูปแบบประกันชีวิตและฝากประจำในธนาคารพาณิชย์

- ท่านจะเลือกออมเงินแบบประกันชีวิต หรือไม่
 - () เลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิต (ทำข้อ 2-6)
 - () ไม่เลือกที่จะออมเงินแบบประกันชีวิต (ทำข้อ 7)
- ท่านออมเงินแบบประกันชีวิตคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของจำนวนเงินที่ออมทั้งหมดในแต่ละปี
 - () 5 – 10 %
 - () 10 – 20 %
 - () 20 – 40 %
 - () 40 % ขึ้นไป
- ท่านมีกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์จำนวน.....กรมธรรม์
- ท่านจ่ายค่าเบี้ยประกันประมาณ.....บาท/ปี
- 5.ท่านซื้อประกันชีวิตผ่านช่องทางจัดจำหน่ายใด
 - () ตัวแทนขายประกัน
 - () ธนาคารพันธมิตร
 - () ทางโทรศัพท์
 - () ผ่านนายหน้า
 - () อื่นๆ(โปรดระบุ).....
6. ปัจจัยต่อไปนี้มีผลทำให้ท่านเลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากขึ้นเพียงใด

ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการออม แบบประกันชีวิต	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. อัตราดอกเบี้ย					
2. การลดหย่อนภาษี					
3. ไม่ต้องเสียภาษีจากผลประโยชน์ที่ได้รับ					
4. ผลประโยชน์จากการคุ้มครองชีวิต					
5. สภาพคล่องในความต้องการใช้เงิน					
6. จำนวนเงินที่ใช้ในการออมแต่ละครั้ง					
7. ระยะเวลาในการออมเงิน					
8. ความเสี่ยงจากการออมเงิน					
9. การได้รับความดูแลเอาใจใส่จาก บริษัทประกัน					
10. ความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงของบริษัท ประกัน					
11. ชื่อของบริษัทประกันชีวิตคล้ายกับชื่อของ ธนาคาร					

7. ปัจจัยต่อไปนี้ที่มีผลทำให้ท่านไม่เลือกออมเงินแบบประกันชีวิตมากนักน้อยเพียงใด

ปัจจัยที่มีผลต่อการออม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าการออมแบบอื่นๆ					
2. รายได้ไม่เพียงพอที่จะจ่ายเบี้ยประกันชีวิตในแต่ละปี					
3. สภาพคล่องในความต้องการใช้เงินมีน้อย					
4. ระยะเวลาในการออมเงินนานกว่าจะได้เงินคืน					
5. ความเสี่ยงจากการออมเงินยังสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคาร					
6. เจื่อนใจในการออมเงินแบบประกันชีวิตมีมาก ซ้ำซ้อน ไม่ค่อยเข้าใจ					
7. ความไม่น่าเชื่อถือ และความไม่มั่นคงของบริษัทประกันชีวิต					
8. ไม่เห็นความจำเป็นเพราะมีกรรมกรรมประกันชีวิตแบบอื่นอยู่แล้ว เช่น สมมาคมกลุ่มฯลฯ					

ตารางภาคผนวก 1 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

เงินออมประเภทประกันชีวิต						เงินออมประเภทฝากประจำ																		
เงินเอาประกัน 100,000.-บาท																								
กรุงไทย ธนทวี(10/6)																								
ปีที่	เบี้ย	เงินสด	CF	NPV	ความ	ปีที่	จำนวน	ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย							
ประกัน	ชีวิต/ปี	คืน		r = 3.2	คุ้มครอง	เงินที่	เงินที่	3 เดือน	CF	NPV	6 เดือน	CF	NPV	12 เดือน	CF	NPV	24 เดือน	CF	NPV					
ชีวิต/ปี	6ถึง10	ปีที่			ชีวิต	ต้องฝาก/	ที่ได้รับ	ที่			ที่			ที่			ที่							
		หลังหัก				ภาษี	ภาษี	ภาษี			ภาษี			ภาษี			ภาษี							
1	26,800		-26,800	-25,968.99	100,000	1	26,800	720.14	-26,079.86	-25,295.69	645.46	-26,155	-25,319.01	826.91	-25,973.09	-25,070.55	836.79	-25,963.21	-25,061.01					
2	26,800		-26,800	-25,163.75	100,000	2	26,800	1,459.67	-25,340.33	-23,839.38	1,508.88	-25,291.12	-23,701.04	1,679.35	-25,120.65	-23,405.15	1,698.97	-25,101.03	-23,386.87					
3	26,800		-26,800	-24,383.48	100,000	3	26,800	2,219.04	-24,580.96	-22,429.67	2,296.31	-24,504	-22,229.54	2,558.08	-24,241.92	-21,801.57	2,588.75	-24,211.25	-21,773.99					
4	26,800		-26,800	-23,627.40	107,200	4	26,800	2,998.84	-23,801.16	-21,065.10	3,105.64	-23,694.36	-20,808.64	3,463.91	-23,336.09	-20,257.65	3,526.43	-23,273.57	-20,203.38					
5	26,800		-26,800	-22,894.77	134,000	5	26,800	3,799.58	-23,000.42	-19,744.33	3,937.50	-22,863	-19,436.68	4,397.71	-22,402.29	-18,771.27	4,452.70	-22,347.30	-18,725.19					
6	26,800	3,000	-23,800	-19,701.48	160,800	6	26,800	4,621.86	-22,178.14	-18,466.01	4,792.48	-22,007.52	-18,112.12	5,360.31	-21,439.69	-17,340.43	5,428.21	-21,371.79	-17,285.52					
7		3,000	3,000	2,406.38	160,800	7		4,746.03	4,746.03	3,832.83	4,925.79	4,926	3,924.40	5,525.71	5,525.71	4,313.90	5,597.64	5,597.64	4,370.05					
8		3,000	3,000	2,331.76	160,800	8		4,873.57	4,873.57	3,817.49	5,062.81	5,062.81	3,904.71	5,696.20	5,696.20	4,292.47	5,773.36	5,773.36	4,350.61					
9		3,000	3,000	2,259.46	160,800	9		5,004.53	5,004.53	3,802.20	5,203.65	5,204	3,885.13	5,871.96	5,871.96	4,271.15	5,952.14	5,952.14	4,329.48					
10		200,000	200,000	145,959.72	180,000	10		165,939.02	165,939.02	122,281.81	166,148.38	166,148.38	120,086.14	166,853.14	166,853.14	117,148.53	166,938.32	166,938.32	117,208.33					
รวม				11,217.43		รวม				2,894.16		รวม				2,193.35		รวม				3,379.43		3,822.52
IRR		4%				IRR		3%				IRR		4%				IRR		4%				

ตารางภาคผนวก 2 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)

เงินออมประเภทประกันชีวิต						เงินออมประเภทฝากประจำ																		
เงินเอาประกัน 100,000.-บาท																								
กรุงศรี ซีเคียวร์พลัส10/7																								
ปีที่	เบี้ย	เงินสด	CF	NPV	ความ	ปีที่	จำนวน	ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย										
ประกัน	ชีวิต/ปี	คืน		r = 1%	คุ้มครอง	เงินที่	เงินที่	3 เดือน	CF	NPV	6 เดือน	CF	NPV	12 เดือน	CF	NPV	24 เดือน							
		ทุกปี			ความ	ต้องฝาก/	ที่ได้รับ	3.38			3.38			3.5			3.63							
						ปี	หลังหัก	หลังหัก			หลังหัก			หลังหัก			หลังหัก							
						ภาษี	ภาษี	ภาษี			ภาษี			ภาษี			ภาษี							
1	26,000	4,000	-22,000	-21,782.18	100,000	1	26,000	869.18	-25,130.82	-24,304.47	752.35	-25,247.65	-24,417.46	773.5	-25,226.50	-24,373.43	811.56	-25,188.44	-24,313.17					
2	26,000	4,000	-22,000	-21,566.51	100,000	2	26,000	1,532.47	-24,467.53	-22,884.90	1,526.46	-24,473.54	-22,890.52	1,570.01	-24,429.99	-22,805.66	1,648.45	-24,351.55	-22,688.57					
3	26,000	4,000	-22,000	-21,352.98	100,000	3	26,000	2,332.04	-23,667.96	-21,409.14	2,322.98	-23,677.02	-21,417.33	2,390.22	-23,609.78	-21,294.67	2,511.47	-23,488.53	-21,124.02					
4	26,000	4,000	-22,000	-21,141.57	104,000	4	26,000	3,154.83	-22,845.17	-19,985.37	3,142.54	-22,857.46	-19,996.12	3,234.83	-22,765.17	-19,838.53	3,401.42	-22,598.58	-19,617.43					
5	26,000	4,000	-22,000	-20,932.25	130,000	5	26,000	4,001.52	-21,998.48	-18,611.87	3,985.82	-22,014.18	-18,625.15	4,104.57	-21,895.43	-18,435.36	4,319.15	-21,680.85	-18,166.76					
6	26,000	4,000	-22,000	-20,725.00	156,000	6	26,000	4,872.79	-21,127.21	-17,286.97	4,853.50	-21,146.50	-17,302.76	5,000.18	-20,999.82	-17,083.37	5,265.53	-20,734.47	-16,770.05					
7	26,000	4,000	-22,000	-20,519.80	182,000	7	26,000	5,769.37	-20,230.63	-16,009.05	5,746.29	-20,253.71	-16,027.32	5,922.43	-20,077.57	-15,780.79	6,241.45	-19,758.55	-15,425.41					
8		4,000	4,000	3,693.93	182,000	8		5,936.92	5,936.92	4,543.57	5,912.56	5,912.56	4,524.92	6,098.62	6,098.62	4,631.36	6,436.27	6,436.27	4,850.16					
9		4,000	4,000	3,657.36	182,000	9		6,109.33	6,109.33	4,521.77	6,083.65	6,083.65	4,502.77	6,280.06	6,280.06	4,607.87	6,637.17	6,637.17	4,827.75					
10		150,000	150,000	135,793.04	182,000	10		188,286.75	188,286.75	134,776.56	188,259.69	188,259.69	134,757.19	188,466.89	188,466.89	133,607.72	188,844.34	188,844.34	132,588.67					
รวม				-4,875.94		รวม				3,350.13		รวม				3,108.22		รวม				3,235.15		4,161.18
IRR		0%				IRR		4%				IRR		4%				IRR		4%				

ตารางภาคผนวก 3 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)

เงินออมประเภทประกันชีวิต						เงินออมประเภทฝากประจำ															
เงินเอาประกัน 100,000.-บาท																					
Saver+2007(14/6)																					
ปีที่	เบี้ย	เงินสด	CF	NPV	ความ	ปีที่	จำนวน	ดอกเบี้ย	CF	NPV	ดอกเบี้ย	CF	NPV	ดอกเบี้ย	CF	NPV	ดอกเบี้ย	CF	NPV		
ประกัน	ชีวิต/ปี	ทุก 2 ปี	r = 2.05	คุ้มครอง	เงินที่															3 เดือน	3.38 ที่
1	29,000		-29,000	-28,403.53	200,000	1	29,000	842.19	-28,157.81	-27,231.92	839.15	-28,160.85	-27,234.86	909.59	-28,090.41	-27,088.15	872.42	-28,127.58	-27,176.41		
2	29,000	4,000	-25,000	-23,982.17	200,000	2	29,000	1,708.84	-27,291.16	-25,525.89	1,702.59	-27,297.41	-25,531.74	1,847.70	-27,152.30	-25,249.29	1,771.09	-27,228.91	-25,418.48		
3	29,000		-29,000	-27,247.13	200,000	3	29,000	2,600.00	-26,400.00	-23,880.44	2,591.01	-26,408.99	-23,888.57	2,815.24	-26,184.76	-23,480.77	2,696.80	-26,303.20	-23,723.98		
4	29,000	4,000	-25,000	-23,005.78	200,000	4	29,000	3,518.37	-25,481.63	-22,291.80	3,505.14	-25,494.86	-22,303.37	3,813.12	-25,186.88	-21,780.07	3,650.35	-25,349.65	-22,090.76		
5	29,000		-29,000	-26,137.82	200,000	5	29,000	4,462.73	-24,537.27	-20,759.82	4,445.72	-24,554.28	-20,774.21	4,842.31	-24,157.69	-20,144.74	4,632.59	-24,367.41	-20,516.71		
6	29,000	4,000	-25,000	-22,069.15	200,000	6	29,000	5,434.53	-23,565.47	-19,282.04	5,413.52	-23,586.48	-19,299.23	5,903.77	-23,096.23	-18,572.42	5,644.37	-23,355.63	-18,999.82		
7			0	0.00	200,000	7		5,592.35	5,592.35	4,425.38	5,570.17	5,570.17	4,407.83	6,088.94	6,088.94	4,721.61	5,814.18	5,814.18	4,569.89		
8		4,000	4,000	3,387.30	200,000	8		5,754.76	5,754.76	4,404.16	5,731.35	5,731.35	4,386.24	6,279.92	6,279.92	4,695.96	5,989.09	5,989.09	4,548.18		
9			0	0.00	200,000	9		5,921.88	5,921.88	4,383.03	5,897.19	5,897.19	4,364.76	6,476.89	6,476.89	4,670.44	6,169.26	6,169.26	4,526.58		
10		4,000	4,000	3,249.40	200,000	10		6,093.86	6,093.86	4,362.01	6,067.83	6,067.83	4,343.38	6,680.04	6,680.04	4,645.06	6,354.85	6,354.85	4,505.07		
11			0	0.00	200,000	11		6,270.83	6,270.83	4,341.09	6,243.41	6,243.41	4,322.11	6,889.56	6,889.56	4,619.82	6,546.03	6,546.03	4,483.68		
12		4,000	4,000	3,117.10	200,000	12		6,452.94	6,452.94	4,320.27	6,424.08	6,424.08	4,300.95	7,105.65	7,105.65	4,594.72	6,742.96	6,742.96	4,462.38		
13			0	0.00	200,000	13		6,640.34	6,640.34	4,299.55	6,609.97	6,609.97	4,279.89	7,328.52	7,328.52	4,569.75	6,945.81	6,945.81	4,441.18		
14		200,000	200,000	149,509.78	200,000	14		180,833.18	180,833.18	113,237.58	180,801.23	180,801.23	113,217.57	181,558.38	181,558.38	109,172.61	181,154.76	181,154.76	111,914.11		
รวม				8,418.01		รวม				4,801.18			4,590.76			5,374.53			5,524.93		
IRR		3%				IRR		4%				IRR		4%							

ตารางภาคผนวก 4 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน)

เงินออมประเภทประกันชีวิต						เงินออมประเภทฝากประจำ															
เงินเอาประกัน 100,000.-บาท																					
NEW QUICK BONUS 16/8																					
ปีที่	เบี้ย	เงินสด	CF	NPV	ความ	ปีที่	จำนวน	ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย			ดอกเบี้ย				
ประกัน	ชีวิต/ปี	คืน		r = 2.1	คุ้มครอง	เงินที่	ฝาก/ปี	3 เดือน	CF	NPV	6 เดือน	CF	NPV	12 เดือน	CF	NPV	24 เดือน	CF	NPV		
		ทุกปี			ชีวิต	ต้อง		3.38 ที่			3.38 ที่			3.69 ที่			3.5 ที่				
						ได้รับหลัง		หักภาษี			ได้รับหลัง			หักภาษี			หักภาษี				
1	26,700	4,000	-22,700	-22,233.10	100,000		1	26,700	775.39	-25,924.61	-25,072.16	772.6	-25,927.40	-25,074.85	837.45	-25,862.55	-24,939.78	803.23	-25,896.77	-25,021.03	
2	26,700	4,000	-22,700	-21,775.81	100,000		2	26,700	1,573.31	-25,126.69	-23,501.43	1,567.56	-25,132.44	-23,506.80	1,701.16	-24,998.84	-23,246.76	1,630.63	-25,069.37	-23,402.53	
3	26,700	4,000	-22,700	-21,327.93	100,000		3	26,700	2,394.39	-24,305.61	-21,985.93	2,385.52	-24,314.48	-21,993.96	2,591.96	-24,108.04	-21,618.50	2,482.91	-24,217.09	-21,842.43	
4	26,700	4,000	-22,700	-20,889.25	100,000		4	26,700	3,239.33	-23,460.67	-20,523.82	3,227.15	-23,472.85	-20,534.48	3,510.70	-23,189.30	-20,052.69	3,360.84	-23,339.16	-20,338.73	
5	26,700	4,000	-22,700	-20,459.60	150,000		5	26,700	4,108.79	-22,591.21	-19,113.35	4,093.13	-22,606.87	-19,126.60	4,458.26	-22,241.74	-18,547.06	4,265.17	-22,434.83	-18,889.52	
6	26,700	5,000	-21,700	-19,156.02	150,000		6	26,700	5,003.51	-21,696.49	-17,752.77	4,984.17	-21,715.83	-17,768.60	5,435.54	-21,264.46	-17,099.44	5,196.72	-21,503.28	-17,492.93	
7	26,700	5,000	-21,700	-18,762.02	200,000		7	26,700	5,924.21	-20,775.79	-16,440.45	5,900.99	-20,799.01	-16,458.83	6,443.47	-20,256.53	-15,707.74	6,156.28	-20,543.72	-16,147.18	
8		5,000	5,000	4,234.13	200,000		8		6,096.26	6,096.26	4,665.51	6,071.75	6,071.75	4,646.75	6,645.57	6,645.57	4,969.38	6,341.49	6,341.49	4,815.80	
9		5,000	5,000	4,147.04	200,000		9		6,273.30	6,273.30	4,643.13	6,247.44	6,247.44	4,623.99	6,854.01	6,854.01	4,942.38	6,532.26	6,532.26	4,792.92	
10		5,000	5,000	4,061.74	200,000		10		6,455.48	6,455.48	4,620.86	6,428.22	6,428.22	4,601.35	7,068.99	7,068.99	4,915.52	6,728.77	6,728.77	4,770.15	
11		6,000	6,000	4,773.84	200,000		11		6,642.96	6,642.96	4,598.71	6,614.23	6,614.23	4,578.82	7,209.70	7,209.70	4,834.49	6,931.20	6,931.20	4,747.50	
12		6,000	6,000	4,675.65	200,000		12		6,835.88	6,835.88	4,576.65	6,805.62	6,805.62	4,556.39	7,519.38	7,519.38	4,862.25	7,139.71	7,139.71	4,724.94	
13		6,000	6,000	4,579.48	200,000		13		7,034.40	7,034.40	4,554.70	7,002.55	7,002.55	4,534.08	7,755.22	7,755.22	4,835.82	7,354.50	7,354.50	4,702.50	
14		6,000	6,000	4,485.29	200,000		14		7,238.68	7,238.68	4,532.86	7,205.18	7,205.18	4,511.88	7,205.18	7,205.18	4,332.54	7,575.75	7,575.75	4,680.16	
15		6,000	6,000	4,393.04	200,000		15		7,448.90	7,448.90	4,511.12	7,413.67	7,413.67	4,489.78	7,413.67	7,413.67	4,298.85	7,803.66	7,803.66	4,657.93	
16		210,000	210,000	150,593.91	200,000		16		221,265.23	221,265.23	129,593.90	221,228.19	221,228.19	129,572.20	221,228.19	221,228.19	123,703.04	221,638.42	221,638.42	127,820.19	
รวม					41,340.41		รวม					21,907.52		21,651.13		20,482.30				22,577.74	
IRR					4%		IRR					5%		5%		5%		5%			5%

ตารางภาคผนวก 5 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)

เงินออมประเภทประกันชีวิต						เงินออมประเภทฝากประจำ													
เงินเอาประกัน 100,000.-บาท																			
Gain 1st 180(15/7)																			
ปีที่	เบี้ย	เงินสด	CF	NPV	ความ	ปีที่	จำนวน	ดอกเบี้ย	CF	NPV	ดอกเบี้ย	CF	NPV	ดอกเบี้ย	CF	NPV			
ประกัน	ทุกปี	ทุกปี	r = 2.2	คุ้มครอง	เงินที่												3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน
ชีวิต/ปี					ชีวิต	ฝาก/ปี	ต้อง	3.13 ที่			3.25 ที่			3.63 ที่					
							ได้รับหลัง	หักภาษี			ได้รับหลัง			ได้รับ หลัง					
							หักภาษี				หักภาษี			หักภาษี					
1	25,000	3,000	-22,000	-21,526.42	100,000	1	25,000	671.79	-24,328.21	-23,596.71	695.39	-24,304.61	-23,528.18	771.38	-24,228.62	-23,386.70	780.35	-24,219.65	-23,378.04
2	25,000	3,000	-22,000	-21,063.03	100,000	2	25,000	1,361.63	-23,638.37	-22,238.23	1,410.13	-23,589.87	-22,106.75	1,566.55	-23,433.45	-21,833.17	1,585.05	-23,414.95	-21,815.93
3	25,000	3,000	-22,000	-20,609.62	100,000	3	25,000	2,070.01	-22,929.99	-20,923.19	2,144.75	-22,855.25	-20,734.09	2,386.26	-22,613.74	-20,337.29	2,414.87	-22,585.13	-20,311.56
4	25,000	3,000	-22,000	-20,165.97	140,000	4	25,000	2,797.43	-22,202.57	-19,650.27	2,899.80	-22,100.20	-19,408.63	3,231.27	-21,768.73	-18,897.05	3,270.59	-21,729.41	-18,862.92
5	25,000	3,000	-22,000	-19,731.87	140,000	5	25,000	3,544.39	-21,455.61	-18,418.22	3,675.86	-21,324.14	-18,128.84	4,102.34	-20,897.66	-17,510.51	4,153.03	-20,846.97	-17,468.04
6	25,000	3,500	-21,500	-18,868.31	180,000	6	25,000	4,311.42	-20,688.58	-17,225.77	4,473.50	-20,526.50	-16,893.24	5,000.29	-19,999.71	-16,175.78	5,063.01	-19,936.99	-16,125.05
7	25,000	3,500	-21,500	-18,462.15	180,000	7	25,000	5,099.07	-19,900.93	-16,071.73	5,293.33	-19,706.67	-15,700.41	5,925.95	-19,074.05	-14,891.03	6,001.39	-18,998.61	-14,832.13
8		3,500	3,500	2,940.77	180,000	8		5,236.09	5,236.09	4,101.45	5,440.57	5,440.57	4,196.06	6,108.79	6,108.79	4,603.38	6,188.72	6,188.72	4,663.62
9		3,500	3,500	2,877.46	180,000	9		5,376.79	5,376.79	4,085.03	5,591.90	5,591.90	4,175.00	6,297.28	6,297.28	4,580.52	6,381.89	6,381.89	4,642.07
10		3,500	3,500	2,815.52	180,000	10		5,521.27	5,521.27	4,068.67	5,747.44	5,747.44	4,154.05	6,491.59	6,491.59	4,557.78	6,581.09	6,581.09	4,620.62
11		4,000	4,000	3,148.47	180,000	11		5,669.64	5,669.64	4,052.38	5,907.31	5,907.31	4,133.20	6,691.89	6,691.89	4,535.15	6,786.52	6,786.52	4,599.28
12		4,000	4,000	3,080.70	180,000	12		5,821.99	5,821.99	4,036.15	6,071.63	6,071.63	4,112.46	6,898.36	6,898.36	4,512.62	6,998.35	6,998.35	4,578.03
13		4,000	4,000	3,014.38	180,000	13		5,978.44	5,978.44	4,019.99	6,240.52	6,240.52	4,091.82	7,111.21	7,111.21	4,490.21	7,216.79	7,216.79	4,556.88
14		4,000	4,000	2,949.49	180,000	14		6,139.09	6,139.09	4,003.90	6,414.10	6,414.10	4,071.28	7,330.63	7,330.63	4,467.91	7,442.06	7,442.06	4,535.83
15		184,000	184,000	132,756.07	180,000	15		181,304.06	181,304.06	114,690.53	181,592.52	181,592.52	111,581.74	182,556.82	182,556.82	107,399.37	182,674.35	182,674.35	107,468.51
รวม				13,155.51		รวม				4,933.97			4,015.47			6,115.42			6,871.16
IRR	3%					IRR	3%					4%							

ตารางภาคผนวก 6 เปรียบเทียบประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

เงินเอาประกัน = 100,000 บาท

ธนาคารกรุงไทย				ธนาคารกรุงศรีอยุธยา				ธนาคารไทยพาณิชย์				ธนาคารธนชาต				ธนาคารกรุงเทพ			
กรุงไทย ธนทวี(10/6)				กรุงศรี ซีเคียวร์พลัส10/7				Saver+2007(14/6)				NEW QUICK BONUS 16/8				Gain 1st 180(15/7)			
ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสดคืน ปีที่ 6 ถึง10	ความ คุ้มครอง ชีวิต**	ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุกปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต**	ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุก 2 ปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต	ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุกปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต	ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุกปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต
1	26,800		100,000	1	26,000	4,000	100,000	1	29,000		200,000	1	26,700	4,000	100,000	1	25,000	3,000	100,000
2	26,800		100,000	2	26,000	4,000	100,000	2	29,000	4,000	200,000	2	26,700	4,000	100,000	2	25,000	3,000	100,000
3	26,800		100,000	3	26,000	4,000	100,000	3	29,000		200,000	3	26,700	4,000	100,000	3	25,000	3,000	100,000
4	26,800		107,200	4	26,000	4,000	104,000	4	29,000	4,000	200,000	4	26,700	4,000	100,000	4	25,000	3,000	140,000
5	26,800		134,000	5	26,000	4,000	130,000	5	29,000		200,000	5	26,700	4,000	150,000	5	25,000	3,000	140,000
6	26,800	3,000	160,800	6	26,000	4,000	156,000	6	29,000	4,000	200,000	6	26,700	5,000	150,000	6	25,000	3,500	180,000
7		3,000	160,800	7	26,000	4,000	182,000	7			200,000	7	26,700	5,000	200,000	7	25,000	3,500	180,000
8		3,000	160,800	8		4,000	182,000	8		4,000	200,000	8		5,000	200,000	8		3,500	180,000
9		3,000	169,800	9		4,000	182,000	9			200,000	9		5,000	200,000	9		3,500	180,000
10		180,000	180,000	10		150,000	182,000	10		4,000	200,000	10		5,000	200,000	10		3,500	180,000
								11			200,000	11		6,000	200,000	11		4,000	180,000
								12		4,000	200,000	12		6,000	200,000	12		4,000	180,000
								13			200,000	13		6,000	200,000	13		4,000	180,000
								14		200,000	200,000	14		6,000	200,000	14		4,000	180,000
								15				15		6,000	200,000	15		184,000	180,000
								16				16		210,000	200,000				
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม				ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม				ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม				ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม				ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 6 ปี 160,800 บาท				เบี้ยประกัน 6 ปี 182,000บาท				เบี้ยประกัน 6 ปี 174,000 บาท				เบี้ยประกัน 8 ปี 213,600บาท				เบี้ยประกัน 7 ปี 175,000 บาท			
ผลประโยชน์รวม 192,000 บาท				ผลประโยชน์รวม 186,000 บาท				ผลประโยชน์รวม 224,000 บาท				ผลประโยชน์รวม 285,000 บาท				ผลประโยชน์รวม 232,500 บาท			
* เงินปันผล 20,000 บาท																			
กำไรสุทธิ 51,200				กำไรสุทธิ 4,000				กำไรสุทธิ 50,000				กำไรสุทธิ 71,400				กำไรสุทธิ 57,500			

ตารางภาคผนวก 7 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทต่างๆ

ประจำปี 2550 ของ 5 ธนาคาร

ประเภท/ธนาคาร	ธนาคารกรุงไทย	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	ธนาคารไทยพาณิชย์	ธนาคารธนชาติ	ธนาคารกรุงเทพ
ฝากประจำ 3 เดือนต่ำสุด(ต่อปี)	2.00	2.00	2.00	2.00	2.25
ฝากประจำ 3 เดือนสูงสุด(ต่อปี)	4.25	4.75	4.75	4.75	4.00
ฝากประจำ 3 เดือนเฉลี่ย(ต่อปี)	3.13	3.38	3.38	3.38	3.13
ฝากประจำ 6 เดือนต่ำสุด(ต่อปี)	2.00	2.00	2.00	2.25	2.25
ฝากประจำ 6 เดือนสูงสุด(ต่อปี)	4.50	4.75	4.75	4.75	4.25
ฝากประจำ 6 เดือนเฉลี่ย(ต่อปี)	3.25	3.38	3.38	3.50	3.25
ฝากประจำ 12 เดือนต่ำสุด(ต่อปี)	2.25	2.25	2.375	2.25	2.375
ฝากประจำ 12 เดือนสูงสุด(ต่อปี)	5.00	4.75	5.00	4.875	4.75
ฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย(ต่อปี)	3.63	3.50	3.69	3.56	3.56
ฝากประจำ 24 เดือนต่ำสุด(ต่อปี)	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
ฝากประจำ 24 เดือนสูงสุด(ต่อปี)	4.75	4.75	4.50	4.75	4.75
ฝากประจำ 24 เดือนเฉลี่ย(ต่อปี)	3.63	3.63	3.50	3.63	3.63

ตารางภาคผนวก 8 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

1. เงินออมประเภทประกันชีวิต			
เงินเอาประกัน 100,000.- บาท			
ธนาคารกรุงไทย			
กรุงไทย ธนวิ(10/6)			
ปีที่	เบี้ย ประกันชีวิต ต่อปี	เงินสดคืน ปีที่ 6 ถึง10	ความ คุ้มครอง ชีวิต**
1	26,800		100,000
2	26,800		100,000
3	26,800		100,000
4	26,800		107,200
5	26,800		134,000
6	26,800	3,000	160,800
7		3,000	160,800
8		3,000	160,800
9		3,000	169,800
10		180,000	180,000
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 6 ปี 160,800 บาท			
ผลประโยชน์รวม 192,000 บาท			
* เงินปันผล 20,000 บาท			
กำไรสุทธิ 51,200			

2 . เงินฝากประเภทฝากประจำ				
ยอดเงินฝาก 100,000.- บาท				
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
	3.13	3.25	3.63	3.63
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	782.50	1,625.00	3,630.00	907.50
หักภาษี 15%	117.38	243.75	544.50	136.13
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี	665.13	1,381.25	3,085.50	771.38
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	40	20	10	40
ดอกเบี้ยที่ได้รับ(10 ปี)	31,300.00	32,500.00	36,300.00	36,300.00
หักภาษี 15% (10 ปี)	4,695.00	4,875.00	5,445.00	5,445.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี(10ปี)	26,605.00	27,625.00	30,855.00	30,855.00

ตารางภาคผนวก 9 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)

1. เงินออมประเภทประกันชีวิต			
เงินเอาประกัน 100,000.- บาท			
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา			
กรุงศรี ซีเคียวร์พลัส10/7			
ปีที่	เบี้ยประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืนทุกปี	ความคุ้มครอง ชีวิต**
1	26,000	4,000	100,000
2	26,000	4,000	100,000
3	26,000	4,000	100,000
4	26,000	4,000	104,000
5	26,000	4,000	130,000
6	26,000	4,000	156,000
7	26,000	4,000	182,000
8		4,000	182,000
9		4,000	182,000
10		150,000	182,000
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 7 ปี 182,000บาท			
ผลประโยชน์รวม 186,000 บาท			
กำไรสุทธิ 4,000			

2. เงินฝากประเภทฝากประจำ				
ยอดเงินฝาก 100,000.- บาท				
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3.38	3.38	3.50	3.63
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	845.00	1,690.00	3,500.00	7,260.00
หักภาษี 15%	126.75	253.50	525.00	1,089.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี	718.25	1,436.50	2,975.00	6,171.00
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	40	20	10	5
ดอกเบี้ยที่ได้รับ(10 ปี)	33,800.00	33,800.00	35,000.00	36,300.00
หักภาษี 15% (10 ปี)	5,070.00	5,070.00	5,250.00	5,445.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี(10ปี)	28,730.00	28,730.00	29,750.00	30,855.00

ตารางภาคผนวก 10 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)

1. เงินออมประเภทประกันชีวิต			
เงินเอาประกัน 100,000.- บาท			
ธนาคารไทยพาณิชย์			
Saver+2007(14/6)			
ปีที่	เบี้ย ประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุก 2 ปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต
1	29,000		200,000
2	29,000	4,000	200,000
3	29,000		200,000
4	29,000	4,000	200,000
5	29,000		200,000
6	29,000	4,000	200,000
7			200,000
8		4,000	200,000
9			200,000
10		4,000	200,000
11			200,000
12		4,000	200,000
13			200,000
14		200,000	200,000
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 6 ปี 174,000 บาท			
ผลประโยชน์รวม 224,000 บาท			
กำไรสุทธิ 50,000			

2 . เงินฝากประเภทฝากประจำ				
ยอดเงินฝาก 100,000.- บาท				
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
	3.38	3.38	3.69	3.50
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	845.00	1,690.00	3,690.00	7,000.00
หักภาษี 15%	126.75	253.50	553.50	1,050.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี	718.25	1,436.50	3,136.50	5,950.00
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	40	20	10	5
ดอกเบี้ยที่ได้รับ(10 ปี)	33,800.00	33,800.00	36,900.00	35,000.00
หักภาษี 15% (10 ปี)	5,070.00	5,070.00	5,535.00	5,250.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี(10ปี)	28,730.00	28,730.00	31,365.00	29,750.00

ตารางภาคผนวก 11 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน)

1. เงินออมประเภทประกันชีวิต			
เงินเอาประกัน 100,000.- บาท			
ธนาคารธนชาติ			
NEW QUICK BONUS 16/8			
ปีที่	เบี้ย ประกันชีวิต ต่อปี	เงินสด คืน ทุกปี	ความ คุ้มครอง ชีวิต
1	26,700	4,000	100,000
2	26,700	4,000	100,000
3	26,700	4,000	100,000
4	26,700	4,000	100,000
5	26,700	4,000	150,000
6	26,700	5,000	150,000
7	26,700	5,000	200,000
8		5,000	200,000
9		5,000	200,000
10		5,000	200,000
11		6,000	200,000
12		6,000	200,000
13		6,000	200,000
14		6,000	200,000
15		6,000	200,000
16		210,000	200,000
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 8 ปี 213,600บาท			
ผลประโยชน์รวม 285,000 บาท			
กำไรสุทธิ 71,400			

2 . เงินฝากประเภทฝากประจำ				
ยอดเงินฝาก 100,000.- บาท				
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	3.38	3.38	3.69	3.50
หักภาษี 15%	845.00	1,690.00	3,690.00	7,000.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี	126.75	253.50	553.50	1,050.00
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	718.25	1,436.50	3,136.50	5,950.00
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	40	20	10	5
ดอกเบี้ยที่ได้รับ(10 ปี)	33,800.00	33,800.00	36,900.00	35,000.00
หักภาษี 15% (10 ปี)	5,070.00	5,070.00	5,535.00	5,250.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี(10ปี)	28,730.00	28,730.00	31,365.00	29,750.00

ตารางภาคผนวก 12 เปรียบเทียบผลตอบแทนระหว่าง เงินออมประเภทประกันชีวิตและเงินฝากประเภทฝากประจำของ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)

1. เงินออมประเภทประกันชีวิต			
เงินเอาประกัน 100,000.- บาท			
ธนาคารกรุงเทพ			
Gain 1st 180(15/7)			
ปีที่	เบี้ยประกันชีวิตต่อปี	เงินสดคืนทุกปี	ความคุ้มครองชีวิต
1	25,000	3,000	100,000
2	25,000	3,000	100,000
3	25,000	3,000	100,000
4	25,000	3,000	140,000
5	25,000	3,000	140,000
6	25,000	3,500	180,000
7	25,000	3,500	180,000
8		3,500	180,000
9		3,500	180,000
10		3,500	180,000
11		4,000	180,000
12		4,000	180,000
13		4,000	180,000
14		4,000	180,000
15		184,000	180,000
ผลประโยชน์และเบี้ยประกันรวม			
เบี้ยประกัน 7 ปี 175,000 บาท			
ผลประโยชน์รวม 232,500 บาท			
กำไรสุทธิ 57,500			

2 . เงินฝากประเภทฝากประจำ				
ยอดเงินฝาก 100,000.- บาท				
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน	24 เดือน
ประเภทเงินฝากประจำ/ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย(ต่อปี)	3.13	3.25	3.63	3.63
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	782.50	1,625.00	3,630.00	7,260.00
หักภาษี 15%	117.38	243.75	544.50	1,089.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี	665.13	1,381.25	3,085.50	6,171.00
10 ปี ได้รับดอกเบี้ย(ครั้ง)	40	20	10	5
ดอกเบี้ยที่ได้รับ(10 ปี)	31,300.00	32,500.00	36,300.00	36,300.00
หักภาษี 15% (10 ปี)	4,695.00	4,875.00	5,445.00	5,445.00
ดอกเบี้ยที่รับหลังหักภาษี(10ปี)	26,605.00	27,625.00	30,855.00	30,855.00

ผลการทดสอบไคสแควร์

ตารางภาคผนวก 13 เพศ*การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
SEX * SAVING	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%

SEX * A Crosstabulation

			A		Total
			ไม่ออม	ออม	
เพศ	เพศชาย	Count	91	100	191
		% within SEX	47.6%	52.4%	100.0%
	เพศหญิง	Count	85	124	209
		% within SEX	40.7%	59.3%	100.0%
Total		Count	176	224	400
		% within SEX	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1.970(b)	1	.160		
Continuity Correction(a)	1.697	1	.193		
Likelihood Ratio	1.971	1	.160		
Fisher's Exact Test				.190	.096
Linear-by-Linear Association	1.965	1	.161		
N of Valid Cases	400				

a Computed only for a 2x2 table

b 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 84.04.

ตารางภาคผนวก 14 อายุ*การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
อายุ * A	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%

อายุ * A Crosstabulation

			A		Total
			ไม่ออม	ออม	
อายุ	1	Count	45	29	74
		% within อายุ	60.8%	39.2%	100.0%
	2	Count	65	66	131
		% within อายุ	49.6%	50.4%	100.0%
	3	Count	35	56	91
		% within อายุ	38.5%	61.5%	100.0%
	4	Count	23	49	72
		% within อายุ	31.9%	68.1%	100.0%
	5	Count	7	23	30
		% within อายุ	23.3%	76.7%	100.0%
	6	Count	1	1	2
		% within อายุ	50.0%	50.0%	100.0%
Total		Count	176	224	400
		% within อายุ	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20.775(a)	5	.001
Likelihood Ratio	21.208	5	.001
Linear-by-Linear Association	19.333	1	.000
N of Valid Cases	400		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .88.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.222	.001
N of Valid Cases	400	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

ตารางภาคผนวก 15 สถานภาพ*การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
STATUS *						
A	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%

STATUS * A Crosstabulation

		A		Total	
		ไม่ออม	ออม		
STATUS	โสด	Count	111	99	210
		% within STATUS	52.9%	47.1%	100.0%
	สมรส	Count	54	96	150
		% within STATUS	36.0%	64.0%	100.0%
	แยกกันอยู่	Count	4	7	11
		% within STATUS	36.4%	63.6%	100.0%
	หย่าร้าง	Count	5	6	11
		% within STATUS	45.5%	54.5%	100.0%
	หม้าย	Count	2	16	18
		% within STATUS	11.1%	88.9%	100.0%
Total		Count	176	224	400
		% within STATUS	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18.754(a)	4	.001
Likelihood Ratio	20.146	4	.000
Linear-by-Linear Association	14.148	1	.000
N of Valid Cases	400		

a 2 cells (20.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.84.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.212	.001
N of Valid Cases	400	

a Not assuming the null hypothesis.

b Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

ตารางภาคผนวก 16 ระดับการศึกษา*การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
EDUE * A	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%

EDUE * A Crosstabulation

			A		Total
			ไม่ออม	ออม	
EDUE	ประถม	Count	1		1
		% within EDUE	100.0%		100.0%
	มัธยม	Count	10	13	23
		% within EDUE	43.5%	56.5%	100.0%
	อาชีวะ	Count	18	13	31
		% within EDUE	58.1%	41.9%	100.0%
	ปริญญาตรี	Count	130	158	288
		% within EDUE	45.1%	54.9%	100.0%
	สูงกว่าปริญญาตรี	Count	17	40	57
		% within EDUE	29.8%	70.2%	100.0%
Total		Count	176	224	400
		% within EDUE	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.564(a)	4	.073
Likelihood Ratio	9.092	4	.059
Linear-by-Linear Association	4.156	1	.041
N of Valid Cases	400		

a 2 cells (20.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .44.

ตารางภาคผนวก 17 อาชีพ* การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
OCC *	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%
A						

OCC * A Crosstabulation

		A		Total	
		ไม่ออม	ออม		
OCC	นักเรียน/นักศึกษา	Count	11	6	17
		% within OCC	64.7%	35.3%	100.0%
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ		Count	55	77	132
		% within OCC	41.7%	58.3%	100.0%
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง		Count	89	81	170
		% within OCC	52.4%	47.6%	100.0%
ธุรกิจส่วนตัว		Count	10	43	53
		% within OCC	18.9%	81.1%	100.0%
แม่บ้าน		Count	7	11	18
		% within OCC	38.9%	61.1%	100.0%
อื่นๆ		Count	4	6	10
		% within OCC	40.0%	60.0%	100.0%
Total		Count	176	224	400
		% within OCC	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	21.905(a)	5	.001
Likelihood Ratio	23.216	5	.000
Linear-by-Linear Association	4.082	1	.043
N of Valid Cases	400		

a. 1 cells (8.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.40.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.228	.001
N of Valid Cases	400	

a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

ตารางภาคผนวก 18 รายได้*การเลือกออมหรือไม่ออมเงินแบบประกันชีวิต

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
รายได้ * A	400	100.0%	0	.0%	400	100.0%

รายได้ * A Crosstabulation

		A		Total
		ไม่ออม	ออม	
รายได้ 1	Count	35	21	56
	% within รายได้	62.5%	37.5%	100.0%
2	Count	72	57	129
	% within รายได้	55.8%	44.2%	100.0%
3	Count	60	96	156
	% within รายได้	38.5%	61.5%	100.0%
4	Count	5	27	32
	% within รายได้	15.6%	84.4%	100.0%
5	Count	4	23	27
	% within รายได้	14.8%	85.2%	100.0%
Total	Count	176	224	400
	% within รายได้	44.0%	56.0%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	36.817(a)	4	.000
Likelihood Ratio	39.296	4	.000
Linear-by-Linear Association	34.566	1	.000
N of Valid Cases	400		

a 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.88.

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal Contingency Coefficient	.290	.000
N of Valid Cases	400	

a Not assuming the null hypothesis.

b Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ Logistic Regression

Case Processing Summary

Unweighted Cases(a)		N	Percent
Selected Cases	Included in Analysis	400	100.0
	Missing Cases	0	.0
	Total	400	100.0
Unselected Cases		0	.0
Total		400	100.0

a If weight is in effect, see classification table for the total number of cases.

Dependent Variable Encoding

Original Value	Internal Value
ไม่ออม	0
ออม	1

Block 0: Beginning Block

Classification Table (a,b)

	Observed	Predicted				
		a		Percentage Correct		
		ไม่ยอม	ยอม			
Step 0	a	ไม่ยอม	ยอม			
		ไม่ยอม	ยอม	0	176	.0
		ไม่ยอม	ยอม	0	224	100.0
	Overall Percentage					56.0

a Constant is included in the model.

b The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	.241	.101	5.732	1	.017	1.273

Variables not in the Equation

	Score	df	Sig.
Step 0 Variables			
incl	34.653	1	.000
edue	4.166	1	.041
status1	12.837	1	.000
Overall Statistics	42.065	3	.000

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	44.432	3	.000
	Block	44.432	3	.000
	Model	44.432	3	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	504.312(a)	.105	.141

a Estimation terminated at iteration number 4 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table(a)

	Observed	Predicted		
		a		Percentage
		ไม่ยอม	ยอม	Correct
Step 1	a	ไม่ยอม	ยอม	
		92	84	52.3
		62	162	72.3
	Overall Percentage			63.5

a The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step	incl	.536	.119	20.289	1	.000	1.710
1(a)	edue	.376	.166	5.164	1	.023	1.457
	status1	.134	.063	4.576	1	.032	1.144
	Constan	-2.973	.735	16.377	1	.000	.051
	t						

a Variable(s) entered on step 1: incl, edue, status1.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวอรอนงค์ สนั่นไทย

ประวัติการศึกษา

เศรษฐศาสตร์บัณฑิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่บริการลูกค้า

บมจ.ธนาคารกรุงไทย

